Ազգ Azg

10 ՅՈՒԼԻՍ 2007 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 128 (3780)

[library stamp]

Տղամարդիկ շատախոսությամբ չեն զիջում կանանց

ՄՈՍԿՎԱ, 9 ՅՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Արիզոնայի համալսարանի ամերիկացի գիտնականները հերքել են լայն տարածում գտած այն կարծիքը, թե կանայք ավելի շատախոս են, քան տղամարդիկ: Համաձայն «BBC News» կայքի, հետազոտողները ձայնագրել են 400 ուսանողների խոսակցություններ եւ պարզել, որ կանանց եւ տղամարդկանց օգտագործած բառերի քանակի տարբերությունը այնքան էլ մեծ չէ:

Ավելի վաղ գիտնականները պնդում էին, որ կանայք տղամարդկանցից եռակի շատ են խոսում: Ներկայիս հետազոտությունը ցույց տվեց, որ կանայք օրական օգտագործում են 16215 բառ, իսկ տղամարդիկ՝ 15669: Գիտնականների կարծիքով՝ առկա տարբերությունն այնքան էլ մեծ չէ: «Ինչ մի մեծ բան է 500 բառի տարբերությունը ամենաքչախոս եւ ամենաշատախոս մարդկանց միջեւ 45000 բառի տարբերության համեմատությամբ», ասել է հետազոտող Մաթիաս Մելը: Սակայն գիտնականները խոստովանում են, որ իրենց գիտափորձի արդյունքները բոլոր կանանց եւ տղամարդկանց չեն վերաբերում, որովհետեւ հետազոտությունն անցկացվել է միայն ուսանողական միջավայրում:

Արա Աբրահամյան. «Ուժեղ Հայաստանը սփյուռքին է պետք, բայց եթե սփյուռքն էլ Հայաստանի կողքին լինի, Հայաստանն ուժեղ կլինի»

Հայ երիտասարդները քննարկում են դարի մարտահրավերները

Երեկ մեկնարկած Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի (ՀՀԿ) կազմակերպած Համահայկական երիտասարդական միջազգային երկօրյա «XXI դարի մարտահրավերները եւ հայ երիտասարդությունը» խորհրդաժողովի մասնակիցները նախ առավոտյան այցելեցին Ծիծեռնակաբերդի բարձունք, եղան Հայոց ցեղասպանության ինստիտուտ-թանգարանում, ծաղկեպսակներ դրեցին եղեռնի զոհերի հուշահամալիրին եւ նոր միայն հանդիպեցին Մոսկվայի տանը՝ սկսելու աշխատանքները: Խորհրդաժողովի նպատակն է դարի մարտահրավերների համատեքստում քննարկել ազգային շահերի շուրջը հայ երիտասարդության համախմբմանն առնչվող խնդիրներ:

ՀՀ արտաքին գործերի ու մշակույթի եւ երիտասարդության հարցերով նախարարությունների աջակցությամբ անցկացվող խորհրդաժողովի բացմանը Համաշխարհային

հայկական կոնգրեսի նախագահ Արա Աբրահամյանը, ողջունելով մասնակիցներին եւ հյուրերին, մասնավորապես Հայաստանի վարչապետ Սերժ Սարգսյանին, նախ ներկայացրեց Ռուսաստանում իր ժամանակին առաջին քայլերն անող Ռուսաստանի հայերի միության գործունեությունը, այնուհետեւ ՌՀՄ նախաձեռնությամբ Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի ստեղծման համառոտ պատմությունը:

2003 թվականին հիմնադրված Կոնգրեսի կարճատեւ գործունեության ընթացքում բավականին նախաձեռնություններ դարձել են իրականություն, իրագործվել են բացառիկ ծրագրեր: Առկում է առկա ուժերի շրջանակներում հնարավորը, սակայն, Արա Աբրահամյանի խոսքով, դեռեւս առվածն անբավարար է սփյուռքը՝ Հայաստանի, Հայաստանն էլ սփյուռքի խնդիրների կտրվածքով: «Ուժեղ Հայաստանը սփյուռքին է պետք, բայց եթե սփյուռքն էլ Հայաստանի կողքին լինի, Հայաստանն ուժեղ կլինի», խոսելով հայության այսօրվա կարեւորագույն մարտահրավերներից մեկի՝ ուժեղ Հայաստան ունենալու անհրաժեշտության մասին, նշեց Արա Աբրահամյանը:

Տես էջ 3

Նախատեսվում է Օսկանյանի հանդիպումը համանախագահների հետ

ԵՐԵՎԱՆ, 9 ՅՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հայաստանում բարձր տեխնոլոգիաների հարցերին նվիրված Սան Ֆրանցիսկոյում կայացած «ԱրմՏեք-2007» եռօրյա խորհրդաժողովին եւ ցուցահանդեսին մասնակցելուց հետո ՀՀ ԱԳ նախարար Վարդան Օսկանյանը ժամանել է Փարիզ: Այստեղ, ինչպես «Արմենպրես»-ին տեղեկացրին ՀՀ ԱԳՆ մամուլի եւ տեղեկատվության վարչությունից, հուլիսի 10-ին նախատեսվում է Վ. Օսկանյանի հանդիպումը ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահների հետ:

Հայաստանը դեռեւս ունի Ռուսաստանի կարիքը

ՀՀ վարչապետ Սերժ Սարգսյանը երեկ հայտարարել է, որ Հայաստանը դեռեւս Ռուսաստանի կարիքն ունի որպես իր անվտանգությունը երաշխավորող ռազմական դաշնակցի: «Ռոյթերին» տված հարցազրույցում վարչապետը նաեւ ասել է, թե Թուրքիայի հարձակման վտանգը Հայաստանի համար վերացած չէ, եւ այդ իսկ պատճառով Հայաստանում ռուսական ռազմակայանի գոյությունը մեր երկրի ինքնապաշտպանության կարեւոր բաղադրիչն է:

700 հազար դոլար ՀՀ կրթական համակարգին

Հայաստանի 10 մարզերում նախնական մասնագիտական եւ միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների վերականգնման համար Միացյալ Նահանգների «Անուշավան Աբրահամյան» կրթական հիմնադրամը մտադիր է տրամադրել 700 հազար ԱՄՆ դոլար: ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարար Լեւոն Մկրտչյանն ու հիմնադրամի նախագահ Անուշավան Աբրահամյանը կրթական համակարգի զարգացման հուշագիրն ստորագրել են երեկ՝ հուլիսի 9-ին: Արդեն երեք տարի Միացյալ Նահանգներում գործող հիմնադրամը երեւանում եւ հատկապես Հայաստանի մարզերում ուսումնական հաստատությունների վերականգնման եւ զարգացման նպատակներ է հետապնդում:

Հափշտակվածների մեջ են Սարյանի, Այվազովսկու, Մինասի կտավները

71-ամյա մոսկվաբնակ կենսաթոշակառուի բնակարանից հափշտակվել են 13 կտավ եւ 20 հազար ամերիկյան դոլար: Ըստ իրավապահ մարմինների, գողությունը կատարվել է բնակարանատիրոջ ամառանոցում գտնվելու ընթացքում՝ հունիսի 3-ից հուլիսի 8-ը: Հափշտակված կտավների շարքում են Հովհաննես Այվազովսկու, Մարտիրոս Սարյանի, Մինաս Ավետիսյանի, Գուստավ Լոտսոյի, Պունիի, Սերայի, Շեքուեի, Յավլենսկու եւ Բելինիի կտավները: ՌԴ քրեական օրենսգրքի 158-րդ հոդվածի 4-րդ մասով՝ խոշոր չափի գողություն, հարուցվել է քրեական գործ, պատիժը՝ մինչեւ 10 տարի ժամկետով ազատազրկում:

Երրորդ մահափորձն Աբխազիայի վարչապետի դեմ

Աբխազիայի վարչապետ Ալեքսանդր Անկվաբի դեմ մահափորձ է կատարվել: Երեկ առավոտյան Գուդաուտայի շրջանի Լիխնի գյուղի մոտ: Ավտոմեքենայի գնդակոծության հետեւանքով վարչապետը թեթեւ վնասվածքներով տեղափոխվել է հիվանդանոց: Բժիշկների գնահատմամբ, վերջինիս վիճակը բավարար է: Համանման վիճակում հիվանդանոցում է գտնվում նաեւ վարչապետի վարորդը: Հարուցվել է քրեական գործ: Սա երրորդ մահափորձն է Ալեքսանդր Անկվաբի դեմ: Հիշեցնենք, որ նախորդ երկու մահափորձերն էլ բացահայտված չեն:

«Ռազբոյնիկա» գերեզմանատանը

Հուլիսի 7-ին, մոտավորապես ժամը 20.30-ին Սիլիկյան թաղամասի գերեզմանատանը ժամադրվածների միջեւ բուռն վեճը տեղիք է տվել, որ հաշիվները մաքրեն իրար վրա կրակելով: Երբ ոստիկանության Մաշտոցի բաժնի օպերատիվ խումբը դեպքի վայր է հասել, Աշոտ Վարդանյանի շիրմաքարի մոտ հայտնաբերել է 1974 թ. ծնված Արտավազդ Վարդանյանի, իսկ գերեզմանի ցանկապատի մոտ՝ 1977 թ. ծնված Վարդան Մելիքյանի դիակները: Դեպքի վայրից հրազենային վնասվածքներով «Մալաթիա» բուժկենտրոն է տեղափոխվել Գրիգոր Ստեփանյանը, որը հիվանդանոցում մահացել է: Դեպքի վայրում կայանված Ա. Վարդանյանին պատկանող «Ֆորդ-էքսպլորեր» ավտոմեքենայի սրահի հետեւի նստարանին հայտնաբերվել եւ առգրավվել է «Սագա Մ4» տիպի 7,64 տ/չ ակոսավոր որսորդական հրացան: Հարուցվել է քրեական գործ: Հանգամանքները պարզվում են, քննությունը վարում է Աջափնյակ եւ Դավիթաշեն համայնքների դատախազությունը: Իսկ շրջանառվող լուրերից տեղեկացանք, որ կատարվածը կապ ունի նախորդ տարի 3-րդ մասի շուկայի տնօրենի սպանության հետ, եւ սպանվածները տնօրենի հարազատներն են:

Մ. Մ.

ԱՄՆ-Ադրբեջան խորհրդակցություններ

Երեկ Վաշինգտոնում մեկնարկել են անվտանգության ոլորտում ԱՄՆ-ի եւ Ադրբեջանի երկօրյա խորհրդակցությունները: Ինչպես լրատվամիջոցներին տեղեկացրել է Ադրբեջանի արտգործնախարարության մամլո ծառայությունը, քննարկվել են տարածաշրջանային իրավիճակը, անվտանգության խնդիրներ, Ադրբեջանի համագործակցությունը միջազգային կազմակերպությունների հետ, Ադրբեջան-ՆԱՏՕ հարաբերությունները, Գաբալայի ռադիոտեղորոշիչ կայանի հետ կապված հարցեր: Խորհրդակցություններում քննարկվող խնդիրներից է նաեւ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտությունը:

Ադրբեջանական պատվիրակությունը ղեկավարում է փոխարտգործնախարար Արազ Ազիմովը, ամերիկյան պատվիրակության ղեկավարն է պետքարտուղարի ռազմաքաղաքական հարցերով տեղակալ Ջոն Ռուդը: ԱՄՆ պատվիրակության կազմում է նաեւ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի ամերիկացի համանախագահ Մեթյու Բրայզան: Վաշինգտոնում ընթացող այս խորհրդակցությունները պետք է տեղի ունենային ապրիլի 23-25-ը, սակայն հետաձգվել են ԱՄՆ պետդեպարտամենտի զեկույցում Ղարաբաղի մասով կատարված ուղղումների պատճառով: Իսկ ուղղում պահանջող մոտեցումը հետեւյալն է. «Հայաստանն օկուպացրել է Լեռնային Ղարաբաղի հարակից 7 շրջանները»:

Բնականաբար հետեւեց հայկական կողմի ըմբոստությունը, ինչին էլ հաջորդեց ձեւակերպման փոփոխումը: Այս առնչությամբ Բաքուն հետաձգեց երկկողմ ռազմաքաղաքական խորհրդակցությունները, մինչեւ որ զեկույցում նոր ուղղում կատարվեց հօգուտ Ադրբեջանի:

Շահութահարկի արտոնությունը վերացնելն անհետաձգելի անհրաժեշտություն է

Դրա գոյության պատճառով պետբյուջեն չի ստանում առնվազն 50-60 մլրդ դրամ եկամուտ

Թերեւս նորություն ասած չենք լինի, որ շահութահարկի գծով ներկայումս գործող արտոնությունը վերածվել է այդ հարկատեսակի վճարումից ազատվելու օրենքով ընձեռված հնարավորության: Անկասկած է, որ այդ սողանցքը վերացնելու հրատապ անհրաժեշտություն կա: Ժամանակին այդ արտոնությունը սահմանվել էր Հայաստան օտարերկրյա ներդրումներ ներգրավելու համար, քանի որ այն նախատեսում էր Հայաստանում 1 մլն դոլար եւ ավելի ներդրումներ կատարած ընկերությանը առաջին երկու տարիներին ամբողջությամբ եւ դրան հաջորդող եւս մի քանի տարի կիսով չափ ազատել շահութահարկի վճարումից: Սակայն, ինչպես մեզ մոտ լինում է սովորաբար, այս հնարավորությունը լավագույնս օգտագործեցին տեղական գործարարները, որոնք իրենց գործող կամ նորաստեղծ ընկերությունները վերագրանցեցին որպես օտարերկրյա ներդրումներով ընկերություններ եւ տարիներ շարունակ խուսափեցին շահութահարկ վճարելուց:

Համաձայն հարկային պետական ծառայության հրապարակած («Ազգ», 27 հունիսի 2007 թ.) 2006 թ. եւ դրան նախորդող՝ 2005 թ.-ին այդ արտոնություններից օգտվողների ցանկի, 73 ընկերություններ այդ տարիներին օգտվել են հիշյալ արտոնությունից: Ընդ որում, դրանցից 21-ն այդ երկու տարիների կամ դրանցից մեկի ընթացքում օգտվել են 100 տոկոս՝ չվճարելու արտոնությունից: Դարձյալ դրանց թվում են հարկային պարտաճանաչությամբ չփայլող Միխայիլ Բաղդասարովին պատկանող ընկերություններից «Միկա Արմենիա թրեյդինգը» (2005 թ.-ին): Նույն օլիգարխին պատկանող «Միկացեմենտը» անցած երկու տարիներին օգտվել է 50 տոկոս արտոնությունից: Սակայն բոլորին էլ ակնհայտ է, որ օտարերկրյա կապիտալ այս ընկերություններում չկա:

Վերոնշյալ արտոնությունն առավել հմտորեն եւ յուրաքանչյուր տարի օգտագործում է մեկ այլ օլիգարխ՝ Սամվել Ալեքսանյանը: Վերջինս յուրաքանչյուր տարին կամ երկու տարին մեկ ստեղծում է նոր ընկերություն, ձեւակերպում այն որպես օտարերկրյա ներդրմամբ ձեռնարկություն, իսկ նախորդը՝ լուծարում: Այսպես, նրան պատկանող «Ֆլեշ-ֆուդը» 100 տոկոսով շահութահարկից ազատված է եղել 2005 թ.-ին, իսկ արդեն մեկ տարի հետո ստեղծված «Սալեխ գրուպ» ընկերությունը՝ 2006 թ.-ին:

Տես էջ 3

Ըստ «Սոցիոմետրի»՝ ԼՂՀ-ում նախագահական ընտրությունները կանցնեն մեկ փուլով եւ նախագահ կդառնա Բակո Սահակյանը

ԼՂՀ նախագահական ընտրություններին քիչ ժամանակ է մնացել: Առաջադրված 5 թեկնածուներից առավել հավանական ֆավորիտներն են Բակո Սահակյանը եւ Մասիս Մայիլյանը: Վերջին շրջանում այդ ընտրությունների մասին արտահայտվել են միջազգային կառույցների ղեկավարները, վերջինը Եվրոխորհրդի նախագահ Ռենե վան դեր Լինդենն էր, որը չճանաչված պետության ընտրություններ անվանեց դրանք Հայաստանի Ազգային ժողովում: Ընտրություններին հուլիսի 3-ին անդրադարձած ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանը դրանք ուզում էր տեսնել ժողովրդավարական եւ միջազգային չափանիշներին համապատասխան, «չճանաչված պետություն» ասողներին որպես ապացույց լինի այդ «չկայացածի» բարձր կազմակերպվածության մասին: Այսինքն անկախ ամեն ինչից՝ ղարաբաղցիներն անընդհատ ինչ-որ բան ունեն ապացուցելու աշխարհին, այս անգամ՝ ժողովրդավար-թափանցիկ-ազատ ընտրություններ անցկացնելու կարողությունը:

Ու բոլորն են ջանում՝ հանուն Արցախի, հարեւան պետության ջգրու, ցույց տալ, որ հենց այս պահին նախագահացուների քաղաքարշավն ընթանում է «կատարյալին մոտ» (Ա.Ղուկասյանի բառերն են), ամեն ինչ յուղի պես է: Եվ կարիք չկա մազ փնտրել ձվի մեջ, ջուր լցնել հարեւան պետության ջրաղացին, աղբը տնից դուրս հանել՝ եթե կա: Այդպիսի խորհուրդ են տալիս այս օրերին լրագրողներին Հայաստանի եւ ԼՂՀ պաշտոնյաները՝ քանզի լրագրողները հատկապես «զուրկ են պետական մտածողությունից», ու կարող են գնալ Արցախ ու հանկարծ ասել, թե վարչական ռեսուրս է օգտագործվում (ինչպես որ Մասիս Մայիլյանն էր ասում), կամ հանկարծ խոսել այլ խոչընդոտների մասին: Մի՞թե լրագրողներս ենք դեմ ազատ ժողովրդավարական ընտրություններին, կամ մեր հայրենիքի թշնամին ենք. երեւույթների սպիտակ կողմերը տեսնո՞ղն է թշնամի, թե՞ դրա վրա աչք փակողը: Այդպես մտածելով երեւի կիրակնօրյա «360 աստիճանը» Արցախի մասին ամբողջական հաղորդում պատրաստելիս ու ժողովրդավարական ընտրությունների անցկացման անհրաժեշտությունը փաստելիս՝ հարկ չի համարում գոնե վարկանիշով երկրորդ հորիզոնականը զբաղեցնող թեկնածուի տեսակետն էլ եթեր տալ որեւէ հարցի վերաբերյալ, ու սա համարվում է միակ ճշմարիտ դիրքորոշո՞ւմ՝ ժողովրդավարական-շշմեցնող ընտրություններից առաջ: Բա ժողովրդավարությունը թեկնածուների հավասար ներկայացումը չէ՞:

Կամ սոցիոլոգ Ահարոն Ադիբեկյանը, որ երեկ արգելեց «հավի ուղեղով լրագրողներին»՝ իրավիճակ վերլուծել, դրա իրավունքն ունի՞ սահմանադրեն: Իսկ նա երեկ «Ուրբաթ» ակումբում ասում էր նույնը, ինչ այս օրերին աջուձախ կարելի է լսել. «Ես չեմ հասկանում՝ դուք էդ ծառայությունն ո՞ւմ եք մատուցում, որ մի բան եք գրում՝ մի հաս հասկացեք [illegible]

ջանում անցկացրած «Սոցիոմետրի» [illegible] լրատվամիջոցներից մեկը. «Էդ մարդը (Բ. Սահակյանը) վաղը գնալու է բանակցելու, ու ասելու են՝ սրա հետ ինչ եք բանակցում: Մենք մի հատ արջի ծառայություն ենք մատուցում մեր հարեւան երկրին»:

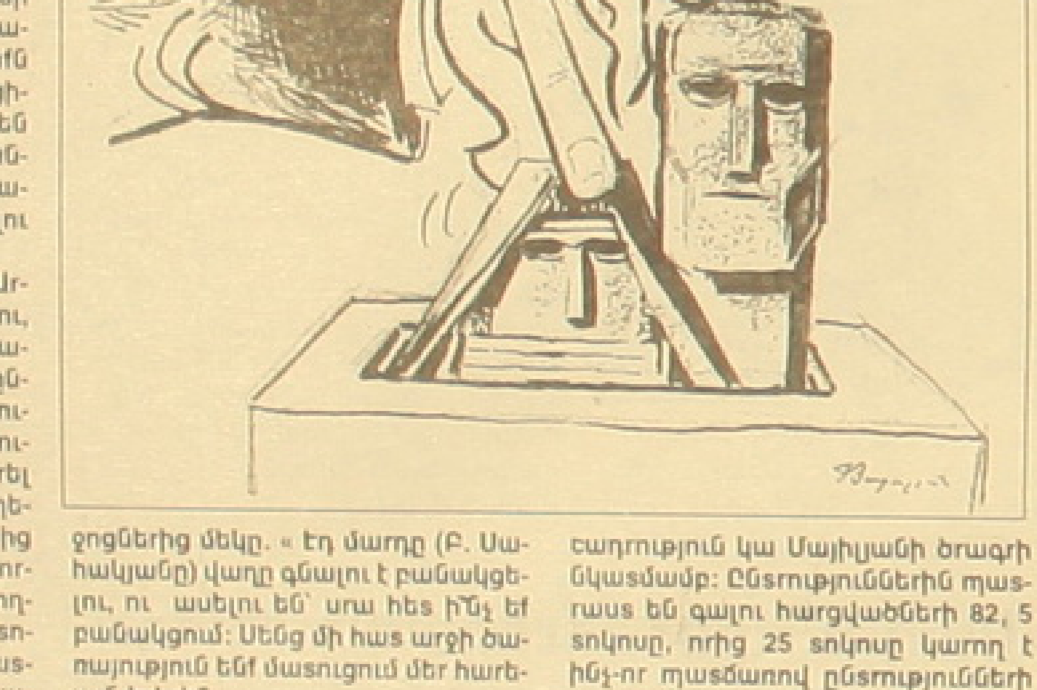

Ինչը գրենք-ինչը չգրենք՝ լրագրողներս կարծես թե գիտենք, եւ այդ առումով էլ Ադիբեկյանը թող իմանա ինչն անի ինքը-ինչը չանի, մանավանդ՝ լրագրողներին դիտողության մասով: Իսկ նա երկրորդ անգամ ԼՂՀ նախագահի թեկնածուների քաղաքարշավի, նրանց վարկանիշների վերաբերյալ իր կողմից ղեկավարված սոցհարցումների արդյունքներն էր ներկայացնում՝ նախապես տեղեկացնելով, որ իր տվյալները 95 տոկոսանոց վստահություն ունեն: «Իմ խնդիրն է օգնել, որ Ղարաբաղի ընտրությունները անցնեն միջազգային չափանիշներով», ասում էր Ադիբեկյանը: Սոցիոլոգի օգնությունը, վստահ ենք, նաեւ չկողմնորոշելն է տատանվողներին, ինչը սակայն տեղի է ունենում, երբ հայաստանյան բոլոր լրատվամիջոցները միաժամանակ հեռարձակում են Բակո Սահակյանի անտարակուսելի բարձր վարկանիշի մասին, նույն ազդեցությունն ունի նաեւ «360 աստիճանով» միայն Բ. Սահակյանին ցուցադրելն ու նրա խոսքը հեռարձակելը: «Ուրեմն Հայաստանում Բակոյին են օգնում», կմտածի չկողմնորոշված արցախցին:

Լավ, անսանք Ա. Ադիբեկյանին, ձեռք քաշենք կարծիք հայտնելուց եւ ներկայացնենք Արցախի 18 բնակավայրում 850 հարցվածների (149-ը հրաժարվել են պատասխանել) եր-շաղություն կա Մայիլյանի ծրագրի նկատմամբ: Ընտրություններին պատրաստ են գալու հարցվածների 82, 5 տոկոսը, որից 25 տոկոսը կարող է ինչ-որ պատճառով ընտրությունների չգալ: Բակո Սահակյանի վարկանիշը 60 տոկոս է, իսկ նրա նախագահ դառնալու հավանականությանը հավատացողների թիվը հասնում է 74 տոկոսի (Մ. Մայիլյանի համակիրների ինչ-որ տոկոս նույնպես դա հավանական է համարում): Իսկ Մասիս Մայիլյանը, որ նախորդ հարցումների ժամանակ հարցվողների 5 տոկոս ձայներն էր հավաքում, հիմա 10 տոկոս վարկանիշ ունի, բայց նրա կողմնակիցների 7 տոկոսն է հավատում նրա նախագահ դառնալուն: Ըստ Ա. Ադիբեկյանի՝ Բ. Սահակյանի թիմը կարողացել է բեկումնային մթնոլորտ ստեղծել, այնպես որ ԼՂՀ ընտրությունները կլինեն մեկ փուլով. եթե տատանվողները իրենց ձայնը տան Մ. Մայիլյանին, ապա դա չի նվազեցնի Բ. Սահակյանի ձայների թիվը 50 տոկոսից:

Իսկ թե ինչո՞ւ են ղարաբաղցիները հատկապես նախընտրում երկար ժամանակ տարբեր պաշտոններ զբաղեցրած, մինչեւ վերջին ժամանակներս ԼՂՀ ազգային անվտանգության ծառայության պետ Բ. Սահակյանին, եւ ոչ թե առավել ինտելեկտուալ, եվրոպական կրթությամբ եւ դիվանագիտական կոչումով Մ. Մայիլյանին՝ դրա մասին ոչ ոք հարցում չի անցկացրել ու պատասխան չունի: Երեւում է ո՛չ Հայաստանում, ո՛չ ԼՂՀ-ում ինտելեկտուալների ժամանակը դեռ չի եկել:

ՄԱՐԻՆԵ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Շրջանավարտները հայոց լեզու եւ գրականություն առարկայից վերաքննություն հանձնեցին

Երեւանի պետական ճարտարագիտական համալսարանի դահլիճում երեկ 197 շրջանավարտներ ամբողջ հանրապետությունից վերահանձնեցին հայոց լեզու եւ գրականություն առարկան: Վերաքննությանը մասնակցում էին այն շրջանավարտները, ովքեր հարգելի պատճառներով չէին կարողացել մասնակցել հունիսի 1-ին կազմակերպված քննությանը, կամ անբավարար էին ստացել, կամ նոր են զորացրվել, կամ էլ սփյուռքից են: Ի դեպ, ճարտարագիտական համալսարանում անցկացվող վերաքննությանը մասնակցում էին նաեւ 3 կույրեր: Ճարտարագիտական համալսարանում անցկացվող քննությանը զուգահեռ Չարենցի դպրոցում էլ անցկացվում էր նույն առարկայի ավարտական քննությունը, որին մասնակցում էր 89 շրջանավարտ:

Համալսարանի բակում տեղադրված մոնիտորով քննության ընթացքին հետեւում էին շրջանավարտների ծնողներն ու հարազատները: Իսկ դահլիճում քննության ընթացքը նկարահանում էին 4 տեսախցիկներ: Կրթության եւ գիտության նախարարության գնահատման եւ թեստավորման կենտրոնի տնօրեն Վանյա Բարսեղյանի հավաստմամբ, վերաքննությունն էլ անցկացվում է այն ընթացակարգով, ինչը գործել է հունիսի 1-ին կայացած միասնական եւ ավարտական քննության ժամանակ: Թեստերում նույնպես, ըստ կենտրոնի տնօրենի, փոփոխություններ չկան, իսկ թեստերը բացելուց հետո անհասկանալի հարցերի կամ երկիմաստությունների հանդիպելիս առաջարկվում է բողոքարկում:

Վերաքննության արդյունքները կփակցվեն վաղը, ժամը 12-ին, իսկ բողոքարկման հնարավորությունը արդյունքների հրապարակումից 24 ժամ հետո է:

Գ. Գ.

Ժ. Սեֆիլյանն ու Վ. Մալխասյանն առաջարկում են կազմակերպել հասարակական դատ

«Հայ կամավորների համախմբում», «Ազատագրված տարածքների պաշտպանություն» հասարակական նախաձեռնությունների համակարգող Ժիրայր Սեֆիլյանն ու հիշյալ նախաձեռնությունների անդամ Վարդան Մալխասյանը, որ արդեն մոտ 7 ամիս ազատազրկության մեջ են, երեկ հայտարարություն են տարածել: Վստահություն հայտնելով, որ իրենց նկատմամբ կատարվող բռնությունը քաղաքական դրդապատճառներ ունի՝ նրանք առաջարկում են այժմ ընթացող դատաքննությանը զուգահեռ կազմակերպել հասարակական դատ՝ նրանում ընդգրկելով հնարավորինս հեղինակավոր մարդկանց եւ իրավիճակին գիտակ գործիչների: Կալանավորները ցանկություն են հայտնել, որ «այդ գործը» գլխավորի հայտնի այլախոհ, ազգային գործիչ Պարույր Հայրիկյանը: Ինչ վերաբերում է դատական լսումներին, ապա ազատազրկման մեջ գտնվող արցախյան ազատամարտի մասնակիցները ցանկություն ունեն դատավարությանը մասնակից տեսնել իշխանամետ այնպիսի գործիչների, ովքեր հավատում են այսօրվա իրավական համակարգին:

Մեկ այլ հաղորդագրություն էլ տեղեկացնում է, որ այսօր լրանում է Ժիրայր Սեֆիլյանի ծննդյան 40-ամյակը: Ի դեպ, այսօր շարունակվելու է նաեւ Ժիրայր Սեֆիլյանի, Վարդան Մալխասյանի եւ նրանց ընկեր, արցախյան ազատամարտի մասնակից Վահան Առոյանի գործով դատավարությունը:

Գ. Գ.

«Զվարթնոց» օդանավակայանի անվտանգության մակարդակը գնահատելու է ամերիկյան MITRE կազմակերպությունը

Ավիացիայի բնագավառում հայտնի ԱՄՆ ինժեներական համակարգերի ամենախոշոր՝ MITRE գիտահետազոտական կենտրոնի 7 հոգանոց պատվիրակությունը «Զվարթնոց» օդանավակայանի արգենտինահայ կառավարիչ Էդուարդո Էռնեկյանի հրավերով ժամանել է Հայաստան: Մասաչուսեթսի տեխնոլոգիական ինստիտուտից ակունք առած կազմակերպությունը վերջին 50 տարիներին օդանավակայանների զարգացման եւ օդային երթեւեկության վերահսկման բնագավառում բազմաթիվ նորամուծություններ է կատարել: MITRE գիտահետազոտական հաստատությունը աշխարհի ամենահեղինակավոր օդային երթեւեկության վերահսկման կառույցի՝ ԱՄՆ ավիացիայի դաշնային վարչության անկախ գիտահետազոտական կենտրոնն է: 6 հազար 5 հարյուր ինժեներներ եւ աշխատակիցներ ունեցող գիտահետազոտական կենտրոնի պատվիրակությունը, որ Հայաստանում է կազմակերպության միջազգային հարցերով տնօրեն դոկտոր Բեռնարդ Լիսկերի գլխավորությամբ, պետք է ծանոթանա «Զվարթնոց» օդանավակայանի [illegible] լրագրողներին ասաց MITRE-ի միջազգային հարցերով տնօրեն Բեռնարդ Լիսկերը: Դոկտոր Լիսկերը նշեց, որ դեռ երկու օր են Հայաստանում եւ դեռեւս ոչ մի խնդիր չեն հայտնաբերել օդանավակայանում, բայց մի քանի օր եւս աշխատելուց հետո կկազմեն վերջնական եզրակացությունը:

Ավիացիայի բնագավառում հայտնի MITRE-ի պատվիրակության անդամները նաեւ դասախոսություն կարդացին ճարտարագիտական համալսարանի «Թռչող ապարատների եւ ավիաշարժիչների տեխնիկական շահագործում» ֆակուլտետի ուսանողների համար: Գիտահետազոտական կենտրոնի լավագույն մասնագետները, որ, ի դեպ, աշխարհի տարբեր երկրներից էին, դասախոսություն կարդացին բազմաթիվ վազքուղիներ ունեցող օդանավակայաններում վայրէջքների ընթացակարգերի, օդանավակայանների աղմուկների, լեռնային գոտիներում առաջատար նավիգացիոն համակարգերի եւ օդանավակայանների ցածր տեսանելիության պայմաններում վայրէջքների ընթացակարգերի մասին: MITRE-ի պատվիրակության 7 անդամներից մեկը հայազգի Արմեն Գոմցյանն է, որն էլ թարգմանում էր ամբողջ դասախոսությունը:

ԳՈՀԱՐ ԳՆՈՒՆՅԱՆ

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ն հայտնում է, որ մայիսի 3-ին բանկի թողարկած [illegible] 12-ից հունիսի 30-ը ընկած ժամանակահատվածում կազմել է 90 743 338 ՀՀ դրամ Հայաստանի Ֆոնդային Բորսայում, իսկ արտաբորսայական շրջանառությունը կազմել է 100 մլն ՀՀ դրամ:

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ-ի մամլո ծառայություն

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
[illegible]
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ «ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 0010 Հանրապետության 47
ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր ՅԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր [illegible] /հեռ 529221
Լրագրողների սենյակ /հեռ 581841
Համակարգչային ծառայություն /հեռ 582483
[illegible] /հեռ 529353
[illegible]
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st., Yerevan, Armenia, 0010

Արա Աբրահամյան. «Ուժեղ Հայաստանը սփյուռքին է պետք, բայց եթե սփյուռքն էլ Հայաստանի կողքին լինի, Հայաստանն ուժեղ կլինի»

1-ին էջից

Կոնգրեսի նախագահն անդրադարձավ տարածաշրջանում Հայաստանի զբաղեցրած դիրքին, Իրանի շուրջն ստեղծված իրավիճակին, Ադրբեջանի ագրեսիվ քաղաքականությանն ու Վրաստան-Ռուսաստան հարաբերություններին, ղարաբաղյան հարցի չկարգավորված լինելուն, որոնք բոլորն ազդում են Հայաստանում տիրող իրավիճակի վրա: Աբրահամյանը տեղեկացրեց, որ հոկտեմբերին գիտաժողով է նախատեսվում՝ քննարկելու ղարաբաղյան հարցում սփյուռքի հնարավոր դերակատարությունը այն հիմնական նպատակով, թե ինչպես եւ ինչ անել արցախցի երիտասարդի մոտ ապագայի հանդեպ հավատ ներշնչելու համար, որպեսզի երիտասարդները չհեռանան Լեռնային Ղարաբաղից:

Քանի որ համահայկական երիտասարդական այս խորհրդաժողովի նպատակն է նախ համախմբել հայ երիտասարդությանը, Արա Աբրահամյանը ներկայացրեց վերջերս Միացյալ Նահանգներում Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի մասնաճյուղ ստեղծելու հետ կապված իրավիճակը: Ա. Աբրահամյանը ներկաներին տեղեկացրեց, որ Միացյալ Նահանգներում այդ հարցի քննարկման ժամանակ հավաքված ամերիկյան հայկական կառույցների ներկայացուցիչներն արտաքուստ համաձայնել են մասնաճյուղի ստեղծման գաղափարին: Սակայն, այնուհետեւ, իրենց լրատվական միջոցներում կարծիք են հայտնել, թե Համաշխարհային հայկական կոնգրեսն ԱՄՆ-ում անելիք չունի, մինչդեռ ամերիկյան իրականության մեջ գործող հայկական կազմակերպությունները համակարգված չեն, ու այդ պատճառով անհրաժեշտ ուժը չունեն:

Ինչեւէ, խորհրդաժողովը երիտասարդական է, եւ Կոնգրեսն էլ այն անցկացնում է ՀՀԿ Երիտասարդական կազմակերպությունների ասոցիացիայի առաջարկությամբ: Ընդհանուր առմամբ, Արա Աբրահամյանի խոսքերով, ծրագրերը պետք է ուղղված լինեն հայ երիտասարդի մեջ ապագայի հավատ ձեւավորելուն, որպեսզի երիտասարդությունը վստահ լինի Հայաստանի ուժի, սոցիալ-տնտեսական զարգացման հանդեպ:

Հրանուշ Հակոբյանը կոչ է անում ունենալ առնվազն երեք փոքրիկ, զբաղվել քաղաքականությամբ

Խորհրդաժողովի առաջին՝ «21-րդ դարի մարտահրավերները գլոբալացվող աշխարհում: Հայ երիտասարդությունը եւ նոր հազարամյակի մարտահրավերները» զեկույցը ներկայացրեց ՀՀ Ազգային ժողովի գիտության, կրթության, մշակույթի, երիտասարդության եւ սպորտի հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Հրանուշ Հակոբյանը՝ նախապես մասնակիցներին փոխանցելով Հայաստանի վարչապետ Սերժ Սարգսյանի ողջույնը:

Ըստ Հրանուշ Հակոբյանի, 21-րդ դարում ամենից առաջ հայ ժողովուրդը միավորվում է լուծելու երկու կարեւորագույն խնդիր. օգտագործել սփյուռքի ուժը Հայաստանն ամուր եւ ուժեղ դարձնելու գործում, եւ ստեղծել բոլոր պայմանները, որ հայը որոշի հայ մնալ: Ընդհանրական սահմանելով աշխարհի մասշտաբով մարտահրավերները՝ տիկին Հակոբյանը անդրադարձավ կոնկրետ Հայաստանի համար դարի մարտահրավերներին: Ըստ այդմ, ամենից առաջ մեր խնդիրը Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորումն է, այնուհետեւ Հայաստանի շրջափակման, հարեւան երկրներում ազգամիջյան բախումների, սփյուռքի ուծման եւ այլ խնդիրներ:

ԱԺ մշտական հանձնաժողովի նախագահի՝ գլոբալացման առավելությունների եւ բացասական

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

կողմերի վերլուծությունը բավական ընդգրկուն ու մանրամասն էր՝ զարգացած եւ անցումային շրջանում գտնվող երկրների տարածքների դիտարկմամբ: Ըստ Հակոբյանի, եթե որոշ երկրների համար գլոբալացումը շահ է եւ ոչ մի ռիսկ, ապա անցումային երկրների, փոքր պետությունների համար բնավ էլ այդպիսին չէ: Եվ այստեղ է, որ մեծապես կարեւորվում է երիտասարդության դերը, քանի որ երիտասարդները ճկուն են, հարմարվում են նոր իրավիճակներին, օգտվում են գլոբալացման գործընթացներից, կարող են ազատ տեղաշարժվել, այլ երկրներում սովորել ու աշխատել, դառնալ աշխարհաքաղաքացի եւ այլն:

Հրանուշ Հակոբյանը երիտասարդության մասնակցության ու դերի ներկայացումը ձեւակերպեց մի շարք ոլորտային կտրվածքներով: Մասնավորապես ներկայացվեցին խնդիրները՝ երիտասարդությունը եւ կրթությունը, առողջությունը, ընտանիքը, բնությունը, զբաղվածությունը, քաղաքականությունը, բախումները եւ այլ տեսանկյուններով: Հետաքրքրական էր, որ Հրանուշ Հակոբյանը կոչ արեց ունենալ առնվազն երեք երեխա յուրաքանչյուր հայ ընտանիքում, իսկ տարբեր երկրներում էլ՝ ակտիվորեն ներգրավվել այդ երկրների քաղաքականության մեջ՝ այդ կերպ նպաստելով ինչպես բնակության երկրի, այնպես էլ Հայաստանի հետ տվյալ երկրի հարաբերությունների զարգացմանը:

Խորհրդաժողովի եւս մեկ զեկուցում ներկայացրեց ՀՀ մշակույթի փոխնախարար, համահայկական երիտասարդական հիմնադրամի տնօրեն Արթուր Պողոսյանը: Զեկույցի «Հայ երիտասարդությունը եւ Հայաստան-սփյուռք, սփյուռք-սփյուռք կապերը» թեման նախ Պողոսյանը ներկայացրեց գլոբալացման պրիզմայով: Ընդհանուր նշելով գլոբալացման գործընթացների եւ երիտասարդության խնդիրների մասին՝ մշակույթի փոխնախարարը ձեւակերպեց, ըստ իր մոտեցման, այն գերակայությունները, որոնք պետք է դնել հայ երիտասարդության առջեւ:

Ամենից առաջ դա վերաբերում է ազգապահպանության խնդրին: Այնուհետեւ կարեւոր է Հայաստանի պետականության ամրապնդման եւ հայկական պետականության, որպես համայն հայության հայրենիքի, զարգացման խնդիրը: Ըստ Արթուր Պողոսյանի խոսքերի, 90-ականների վերջերից բավականին աշխուժացել է երիտասարդական հասարակական կազմակերպությունների դերը ՀՀ քաղաքացիական հասարակության եւ ժողովրդավարական պետության կայացման գործում: Հայաստանում գրանցված է մոտ 300 ՀԿ, որոնցից գրեթե կեսը կամ երիտասարդական են, կամ զբաղվում են երիտասարդների խնդիրներով: Հայաստանում 1995 թ.-ից իրականացվում է երիտասարդական պետական համակարգված քաղաքականություն, 1998 թ.-ից գործում է այդ ոլորտի առաջին փաստաթուղթը՝ Պետական երիտասարդական քաղաքականության հայեցակարգը, իսկ 2002 թ.-ից՝ Երիտասարդական միջոցառումների կազմակերպման կենտրոնը:

Ինչեւէ, մշակույթի փոխնախարարը ներկայացրեց մի շարք առաջարկներ, մասնավորապես՝ համահայկական երիտասարդական համակարգող կառույց ստեղծելու, Հայաստանի եւ սփյուռքի երիտասարդական կառույցների կազմակերպչական, գաղափարական, ֆինանսական ներուժի գույքագրման, տեղեկատվական միասնական ռեսուրս, համահայկական ցանց ստեղծելու մասին եւ այլն:

Կոնգրեսի երիտասարդական կազմակերպությունների ասոցիացիան ձեւակերպում է անելիքները

ԵԿԱ նախագահ Ատոմ Մխիթարյանը, ներկայացնելով երիտասարդության մոտեցումները դարի մարտահրավերներին, մի քանի դրույթներով ընդգծեց անելիքները: Մասնավորապես, նախ պետք է կազմակերպվել: Մխիթարյանի խոսքերով, կան ազգեր, որ կարողանում են կազմակերպվել եւ հաղթահարել իրենց ուղղված մարտահրավերները, հայ ժողովուրդն էլ նրանց ոչնչով չի զիջում: Իսկ կազմակերպվել պետք է ամենից առաջ վարվող քաղաքականության, հատկապես երիտասարդության ոլորտում ազդեցություն ունենալու նպատակով: Եվ կազմակերպվել հարկ է ինստիտուցիոնալ ձեւով՝ համապատասխան կառույցների ստեղծմամբ ու ներդրմամբ:

Հայ երիտասարդության համար առանձնանում է եւս մեկ կենսական հարց. աշխարհի հայ երիտասարդությունը խոսում է տարբեր լեզուներով՝ ոչ միայն հենց խոսակցական լեզվի, այլեւ մշակութային արժեքների գերակայությունների առումով: Մինչդեռ տարբեր երկրների հայ երիտասարդները կարող են ոչ միայն խոսել մեկ ընդհանուր՝ հայերեն լեզվով, այլեւ շփման ընթացքում ելնել ընդհանրական արժեքներից ու գործել ընդհանուր մոտեցմամբ:

Անելիք է նաեւ, ըստ Մխիթարյանի, ինտերնետային տարածության օգտագործումը: Այսօր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները հնարավորություն են տալիս մշտապես լինել կապի մեջ, ստեղծել այնպիսի մի վիրտուալ միջավայր, որտեղ հնարավորություն ունենա յուրաքանչյուր հայ երիտասարդ թողնելու իր հետքը: Հայաստան-սփյուռք երրորդ համաժողովից է գալիս երիտասարդության եւս մեկ անելիք, որ Ատոմ Մխիթարյանը ձեւակերպեց որպես «Արշավ գյուղ»: ԵԿԱ նախագահն ընդգծեց նաեւ, որ անհրաժեշտ է, որ հայ երիտասարդությունը ներկայանա միջազգային կառույցներում, մասնակցություն ունենա միջազգային գործընթացներին՝ ապահովելով հայության խնդիրների քարոզչությունը:

***

Խորհրդաժողովին մասնակցում են 25 երկրների (Արցախ, Ռուսաստան, Բրազիլիա, Բելառուս, Վրաստան, Ուզբեկստան, Ուկրաինա, Էստոնիա, Թուրքիա, Ռումինիա, Իրան, Իրաք, Սիրիա, Հորդանան, Ֆրանսիա, Հոլանդիա, ԱՄՆ եւ այլն) 40-ից ավելի հայկական երիտասարդական կազմակերպություններ ներկայացնող շուրջ 250 պատվիրակներ:

Խորհրդաժողովի կազմակերպման, արտերկրից ժամանած մասնակիցների կեցության, սննդի, շրջագայության եւ մյուս բոլոր միջոցառումների ծախսերը ստանձնել է Համաշխարհային հայկական կոնգրեսը: Կոնֆերանսի մասնակիցները հնարավորություն կունենան ծանոթանալու Հայաստանի հասարակական, մշակութային կյանքին, տեսարժան վայրերին:

Այսօր խորհրդաժողովի մասնակիցները առանձին աշխատանքային խմբերում փորձագետների մասնակցությամբ կանդրադառնան Հայոց ցեղասպանության, ղարաբաղյան հիմնահարցի, հայկական պետականության ամրապնդման, աղքատության հաղթահարման, գյուղական համայնքների զարգացման, ազգային ինքնության պահպանման, Հայաստան-սփյուռք կապերին առնչվող խնդիրներին, եւ, ինչպես երեկ նշեցին խորհրդաժողովի մասնակիցները, իրենք՝ երիտասարդները կփորձեն ձեւակերպել հետագա անելիքները:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ՀԱՐԿԱՅԻՆ

Շահութահարկի արտոնությունը վերացնելն անհետաձգելի անհրաժեշտություն է

1-ին էջից

50 տոկոսով շահութահարկ վճարելու արտոնությունից շարունակում են օգտվել Գագիկ Ծառուկյանին պատկանող ընկերությունները, թեեւ այստեղ նույնպես ակնհայտ է, որ այդ ընկերություններն իրականում օտարերկրյա ներդրմամբ չեն ստեղծված: Դրանք են «Ավիա սերվիսը», «Մուլտի ռեստ հաուսը», «Մուլտի գրուպ կոնցեռնը», «Արարատցեմենտը»:

Քիչ ավելի պակաս հայտնի գործարարներից օտարերկրյա ներդրմամբ ձեռնարկություն են գրանցել Տիգրան Արզաքանցյանը («Գրեյթ վելլի») եւ Վերսանդիկ Հակոբյանը («Արմենիան ինթերնեյշընըլ էյրվեյս»): Սրանք նույնպես օգտվել են շահութահարկի վճարման 50 տոկոսի արտոնությունից:

Հրապարակված ցանկում իսկապես օտարերկրյա ներդրմամբ ընկերություններ էլ կան, եւ գուցե դրանք մեծամասնություն են կազմում: Սակայն դրանք հիմնականում 50 տոկոս արտոնությունից օգտվողներն են, ինչը նշանակում է, որ նրանց համար այս արտոնությունը Հայաստանում գործելու համար էական նշանակություն չունի: Բացի այդ, ներկայիս Հայաստանն ու 90-ականների՝ հատկապես առաջին տարիների Հայաստանը մեծապես տարբերվում են միմյանցից, եւ հիմա հարկային արտոնությամբ չէ, որ պետք է շահագրգռել օտարերկրյա ներդնողներին: Վերջին տարիներին տնտեսական տպավորիչ աճ արձանագրող երկրին, այդ աճի տեմպերը պահպանելու համար հարկ է անընդհատ բարելավել բիզնես մթնոլորտը, ապահովել հավասար պայմաններ եւ տնտեսական մրցակցություն: Եվ, ի դեպ, հենց այդ նպատակներին հասնելու համար հարկ է հրաժարվել հարկային արտոնություններ տրամադրելուց, ինչը Հայաստանի իշխանություններին մշտապես խորհուրդ են տալիս նաեւ Արժույթի միջազգային հիմնադրամը եւ Համաշխարհային բանկը:

Վերոնշյալ արտոնության վերացումը կարեւոր է նաեւ նրանով, որ այդպիսով էապես կավելանան պետական բյուջեի եկամուտները: Փորձագիտական գնահատականներով, եթե վերոնշյալ 73 ընկերությունները, որոնք առանց բացառության խիստ շահութաբեր գործունեություն են իրականացնում, չունենային այս արտոնությունը եւ վճարեին շահութահարկ, ապա պետական բյուջեն հավելյալ կստանար առնվազն 50-60 մլրդ դրամ: Այսինքն, մոտ այնքան, որքան խնդիր է դրվել ավելացնելու բյուջեի ընդհանուր եկամուտներն այս տարի: Երեւի կարիք չկա բացատրել, թե դա ինչ պատկառելի գումար է:

Բարեբախտաբար, 2007 թ.-ը, ըստ օրենքում կատարված փոփոխության, շահութահարկի արտոնությունից օգտվելու վերջին տարին է: Կարելի է ենթադրել, որ եկող տարի, 2008 թ.-ի բյուջեում առնվազն 50-60 մլրդ դրամով ավելի եկամուտներ կարող ենք ակնկալել միայն այս հարկատեսակի գծով: Սակայն ժամանակից շուտ ուրախանալու անհրաժեշտություն չկա: Բացառված չէ, որ հիշյալ արտոնությունից օգտվողները լոբբինգ տանեն եւս մեկ տարի այս արտոնությունը պահպանելու համար, ինչը ոչ մի կերպ չի կարելի թույլատրել:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Հարցազրույց

ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑ

«Հնարավոր չէ խախտել Մատենադարանի բարոյական հենայուները»

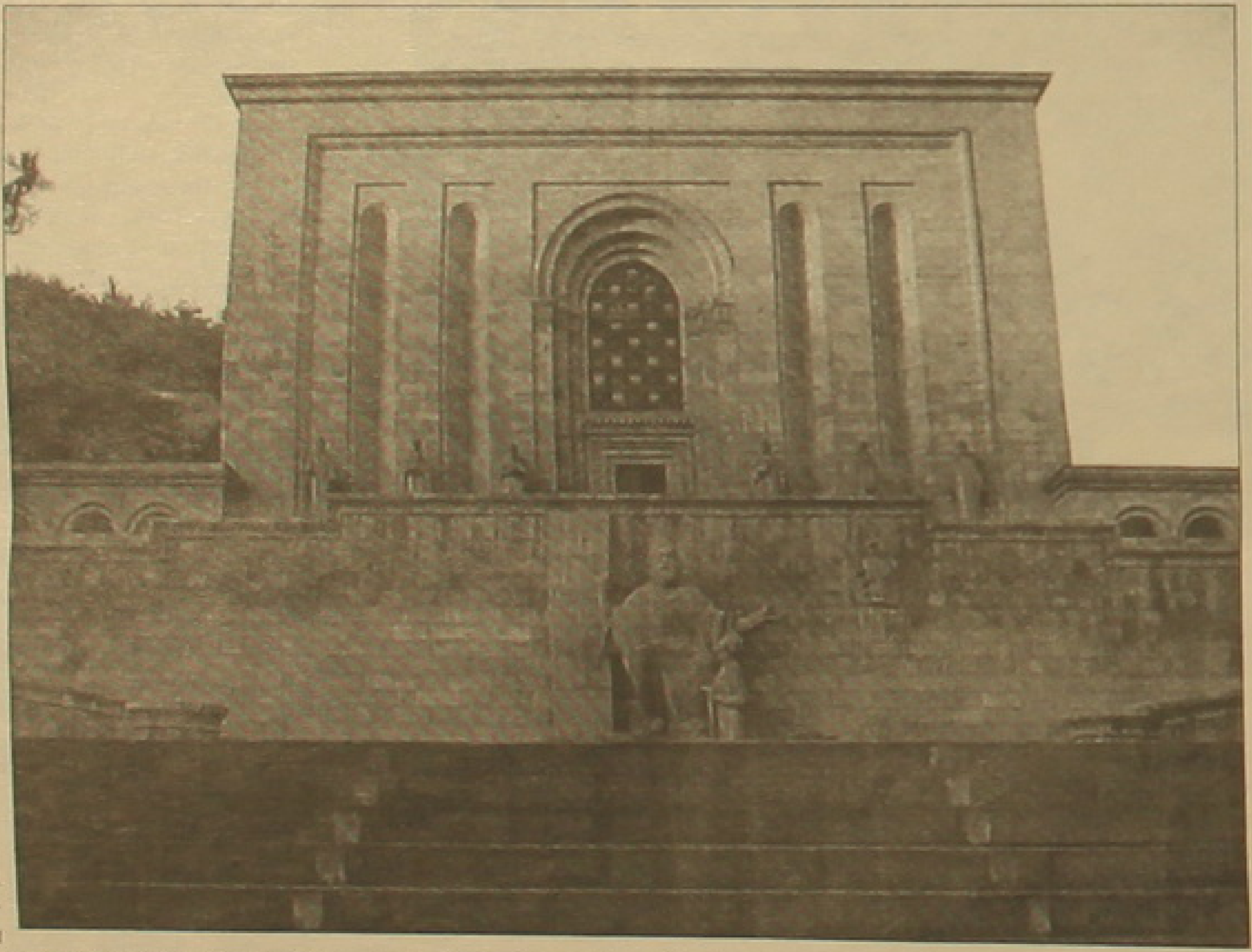

Մաշտոցի անվան Մատենադարանում այսօր տեղի կունենա խորհրդի նիստը, կընտրվի խորհրդի նախագահ, որից հետո կորոշվի տնօրենի ընտրությունների օրը: Տնօրենի առաջադրված թեկնածուներն են բանաստեղծ, նարեկացիագետ, «Նաիրի» հրատարակչության տնօրեն Հրաչ Թամրազյանը եւ Մատենադարանի գիտաշխատող, պատմական գիտությունների դոկտոր Էննա Շիրինյանը: Ստորեւ ներկայացնում ենք Հրաչ Թամրազյանի հետ «Ազգի» հարցազրույցը:

- Ֆրանսիացի անվանի հայագետ Ժան Պիեռ Մահեն իր հարցազրույցներից մեկում ասել է («Ազգ», 26 մարտի, 2005), որ դուք կարողացել եք Մատենադարանի ձեռագրերում հայտնաբերել Անանիա Նարեկացու երկերը, որի շնորհիվ հնարավոր է դարձել Նարեկացու պատմական միջավայրին ավելի մոտիկից ծանոթանալ: Նաեւ նշել է, որ մեթոդական կերպով շարունակում եք ուսումնասիրել նարեկյան դպրոցը: Հետաքրքրական է իմանալ, ե՞րբ են սկիզբ առել նրա հետ ձեր գիտական աղերսները:

- Մահեի հետ ստեղծագործական աղերսները սկսվել են Անանիա Նարեկացու ու Գրիգոր Նարեկացու ստեղծագործական խոր կապերի եւ առնչությունների մասին իմ առաջին հոդվածից: Շատ զարմացա, երբ դրան անմիջապես արձագանքեց մեծանուն հայագետը եւ արժեւորեց, նշելով, որ այսուհետեւ Նարեկացու մասին խոսելիս չի կարելի շրջանցել իմ ուսումնասիրությունը: Դրանից հետո Մահեի հետ կապը խորացավ, մասնավորապես իր վերջին՝ «Գրիգոր Նարեկացին եւ իր «Մատյան ողբերգության» երկը» աշխատության մեջ նա արժեւորել եւ օգտագործել է իմ ուսումնասիրությունները նարեկյան դպրոցի եւ նրա ներկայացուցիչների մասին: Նա հսկայական գործունեություն է ծավալել նարեկացիագիտությունը միջազգայնացնելու ասպարեզում. նրա ջանքերի շնորհիվ «Մատյանի» 1000-ամյակին նվիրված Փարիզի ու Հռոմի միջազգային գիտաժողովները, որոնք ընդլայնեցին եւ խորացրեցին նարեկացիագիտության դաշտը: Վերջապես նրա փայլուն թարգմանությամբ լույս տեսավ «Մատյան ողբերգության» երկը:

- Առաջիկայում Մատենադարանի տնօրենի ընտրություններն են, ձեր թեկնածությունը առաջադրել են մատենադարանցիներից շատերը: Ձեր հայացքով, ի՞նչ հատկանիշներ են այսօր պահանջվում Մատենադարանի ղեկավարից, ձեր մեջ տեսնո՞ւմ եք հայագիտական այդ յուրահատուկ օջախը ամուր պահելու ու նրա գրավչությունը աշխարհին ցուցադրելու ուժը:

-Վարչական աշխատանքն ինձ բավականին ծանոթ է, քանի որ եղել եմ գրահրատարակչական վարչության պետ, տեղեկատվության նախարար, հրատարակչության տնօրեն: Այդ ամբողջ ընթացքում, սակայն, Մատենադարանի հետ կապը երբեք չեմ կտրել: 1977 թվականից եղել եմ աշխատակազմում, գրել եմ իմ հիմնական աշխատությունները, մենագրությունները, հոդվածները: Այս առումով Մատենադարանն ինձ համար հարազատ օջախ է: Մատենադարանի գրքերի գերակշիռ մասը վերջին տարիներին տպագրվել է իմ ղեկավարած «Նաիրի» հրատարակչությունում, վերջերս ֆրանսերենով հրատարակեցինք Մատենադարանի մանրանկարչական գանձերը, որը լավագույն քննություն բռնեց Ֆրանսիայում: Իսկ ինչ վերաբերում է տնօրենի պաշտոնին, կարծում եմ, ամեն մի աշխատանքում հմտությունը ձեռք է բերվում փորձընթացում:

- Մատենադարանի ձեռագրերի թվայնացման շուրջն առաջացած փոթորիկը թեպետ արդեն հանդարտվել է, սակայն դեռեւս զգալի են հետեւանքները, նկատի ունեմ ներքին լարվածությունը, զգուշավորությունը, մթնոլորտի փոփոխությունը: Անշուշտ, դրդապատճառների հիմքում նաեւ տնօրենի ընտրություններն էին: Ի՞նչ եք կարծում, ընտրվելու դեպքում ամեն ինչ կհարթվի՞, խոսքս զուտ մարդկային շիտակ, առողջ հարաբերությունների մասին է:

- Մատենադարանի աշխատակազմը մոնոլիտ, ներքնապես հանդարտ ու խաղաղ մարդկանցից է ձեւավորվում: Նրանք նվիրյալներ են, ամբողջ կյանքում գործ են ունեցել ձեռագրերի հետ: Վերջին ամիսներին, իհարկե, նկատել եմ դրսից հրահրվող, էպիզոդիկ եւ անցողիկ մի քանի երեւույթներ, բայց Մատենադարանի ընդհանուր մթնոլորտի հետ դրանք ոչ մի կապ չունեն: Ներքին մթնոլորտն այնտեղ միշտ եղել է կայուն, եզակիորեն մաքուր: Մատենադարանը 90-ականներին կարողացավ անցնցում անցնել ամենածանր փորձությունների շրջանը՝ շնորհիվ իր անձնակազմի ու ղեկավարության: Հայագիտական բոլոր հիմնարկները ցնցումներ ապրեցին, սակայն Մատենադարանը ներքին կայունության, հատկապես բարոյական ամրության շնորհիվ հաղթահարեց դժվարությունները, պահպանեց դիմագիծն ու բարոյական մթնոլորտը: Այդ փորձություններն արդեն հետեւում են, հիմա Մատենադարանին սպասում է բուռն զարգացման շրջան, անկախ այն բանից, թե ով կլինի տնօրենը: Ձեռագրերի թվայնացման վերաբերյալ իմ վերաբերմունքն անմիջապես արտահայտել եմ, ասելով, որ այդ ծրագրում պետք է գերակայեն Մատենադարանի բացառիկ, մենաշնորհային շահերը եւ իրավունքները: Համաձայնագիրն իրավամբ չեղյալ է հայտարարված, համասեփականատեր լինելը բացառվում է, այդ ամենը պետք է լինի պետական ամենաբարձր մակարդակով: Հիմա էլ եմ շեշտում այդ գաղափարը, որ ամեն ինչ պետք է արվի Հայաստանում, մեր մասնագետների օգնությամբ: Փառք աստծո, ամենակարեւոր սարքավորումն արդեն Մատենադարանին նվիրաբերեց մեծ բարերար Փիեռ Գյուլումյանը: Նրա հոգեւոր խիզախումն իսկապես բոլորին հուզեց: Մեծ սկիզբը եղավ եւ վստահ եմ, այդպես կշարունակվի:

- Հապճեպ կնքված համաձայնագիրը առիթ տվեց խստագույնս քննադատելու, նաեւ վարկաբեկելու Մատենադարանի տնօրինությանը: Մտավախություն չունե՞ք, որ տնօրեն դառնալու դեպքում նույն մեղադրանքները կուղղվեն նաեւ ձեր դեմ:

- Մատենադարանը շատ մեծ անձնակազմ ունի, եւ շատ կարեւոր է յուրաքանչյուր անդամի կարծիքը, որն էլ ձեւավորում է ընդհանուր մթնոլորտը: Սեն Արեւշատյանն իմ իմացած բարոյական ամենաբարձր նկարագիր ունեցող անձնավորությունն է, սակայն հայտնվում են մարդիկ, որոնք փորձում են ստվեր գցել Մատենադարանի հեղինակության վրա, ցեխ շպրտել: Դրանք անպտուղ եւ իզուր ջանքեր են: Հնարավոր չէ խախտել Մատենադարանի բարոյական հենայուները, խոսքը վերաբերում է մշակույթի բնագավառին ընդհանրապես: Ժխտման կիրքն այս ասպարեզում կործանարար կարող է լինել: Նման քարոզարշավով զբաղվողներն հաճախ առանց նկատելու հայտնվում են ազգային ոչնչապաշտների շարքում, որն ինձ համար համահավասար է ազգային աղետին: Խոսքս չի վերաբերում այն ճշմարիտ մտավորականներին, որոնք իրենց ազնիվ մտահոգություններն են հայտնել Մատենադարանի խնդիրների վերաբերյալ:

Մշակույթի բնագավառ չի կարելի մտնել հետին մտքով, այստեղ այնքան հեշտ է ապականել տարիներով ստեղծվածը: Մի առիթով ասել եմ, որ քաղաքականության մեջ նման միջոցներ կիրառվում են, սակայն գալիս են նոր հոսանքներ ու մոռացվում է այդ ամենը: Մշակույթն առանց բարոյական հենքի գոյություն չունի, եթե բարոյականության վրա խարսխված չէ, շատ արագ կարող է քայքայվել: Բարոյագիտությունն էլ է մշակույթ, ինձ համար մեծագույնը:

- Ունե՞ք զարգացման որոշակի ծրագրեր, որ Մատենադարանի նոր տնօրենը դառնալու դեպքում նախատեսում եք անպայմանորեն իրականացնել:

- Մատենադարանը համաշխարհային նշանակության գիտական կենտրոն է: Հիմա եկել է գիտական աշխատանքները խթանելու, հատկապես միջազգային կառույցների հետ սերտ համագործակցելու շրջան: Դրա համար պետք է վերականգնել բարի ավանդույթները՝ հրավիրել միջազգային գիտաժողովներ, նստաշրջաններ, մասնակցել միջազգային գիտաժողովներին: Պետք է մեծ ուշադրություն դարձնել սերնդափոխության խնդրին. անվանի հայագետներ են հեռացել, սակայն նրանց տեղը չի լցվել, անջրպետ է գոյացել, որը պետք է հաղթահարել: Առաջինը պետք է սկսել հենց դրանից: Հայագիտությունը պետք է բարձրացնել նոր մակարդակի վրա, առանց միջնադարագիտության խաչասերումների չենք կարող արդյունքի հասնել: Մեր միջնադարը շատ է հզոր, դա ցույց տալու համար պետք է տիրապետել միջնադարագիտության բոլոր ճյուղերին: Մատենադարանի հետ գրահրատարակչական մեծ ծրագրեր կան, այնտեղ այդ գործը բարվոք չէ, երբ գիտնականի գիրքը լույս չի տեսնում, նրա մեջ աշխատելու ազդակները մարում են: Կարծում եմ, մեր պետական գիտամշակութային քաղաքականության անկյունաքարը հիմա պետք է լինի Մատենադարանը, որովհետեւ նրա միջոցով է հնարավոր բնականոն վիճակի բերել սերնդափոխության գերխնդիրը:

Հարցազրույցը վարեց
ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆԸ

ՊԱՏԿԵՐՆԵՐ

Դեֆեկտ դարձած էֆեկտ

Նստած միկրոավտոբուսում ոչ մի ջահել ինձ չզիջեց իր տեղը: Եվ այսպես ջահելներն առոք-փառոք նստած, իսկ ես՝ ծերուկս ոտքի վրա ցցված մի քանի րոպեի չափ այսպես գնացի, ասես թե ոչ մի բան չէր եղել... Գնացինք, գնացինք շատ թե քիչ, մեկ էլ ըհը, միկրոավտոբուսը սկսեց կամաց-կամաց մոտենալ մեր տանը: Իջնելուց մի քիչ առաջ ասացի վարորդին.

- Բալա ջան, տեսնում ես, թե ինչ ջահելներ են ծլում, ծաղկում, զորանում.. Հե՜յ գիդի, ջահելություն, բա մենք սրանց նման էի՞նք, անշնորհքներ...

- Հայրիկ ջան, երեւում է նեղսրտել ես, որ այս ջահելներից ոչ մեկը քեզ իր տեղը չզիջեց:- Ինձ կարեկցաբար կտրելով ասաց ոչ ջահել, ոչ էլ թոշակառու վարորդը:

- Բալա ջան, հեչ էլ քո ասածը չէ, իմ դարդն ուրիշ է: Բա դա լինելու բան է, որ ես՝ ալեւորս 20 րոպեի չափ պատվո պահակ կանգնեմ այս կենդանի դիակներին, իսկ սրանցից ոչ մեկը դրա համար ինձ ընկի կես գրամ շնորհակալություն չհայտնեց: Դեռ ավելին, սրանցից ոչ մեկն իր մոտ չառավ պայուսակս: Ախր հեչ բանի նման չէ, որ պատվո պահակ կանգնես պայուսակը ձեռքիդ: Նույնիսկ ես ամոթից գետինը մտա:

Ասացի ես դուրս գալուց առաջ: Եվ ասացի բարձրաձայն, որ բոլոր ջահելները լսեն: Բայց ինչ գերեզմանը ծեն, ծպտուն հանեց, այդպես էլ այս ջահել, կենդանի դիակները...

Տուն գալով պատմածս գրի առա նույնությամբ: Միայն թե էֆեկտն ուժեղացնելու համար 10 տեղանոց միկրոավտոբուսը դարձրի 20-25 տեղանոց եւ ավելի թանկարժեք քաղաքային ավտոբուս: Գրածիս թանաքը դեռ չչորացած թռցրի տարա թերթի խմբագրություն: Այնտեղ կարդացին, հավանեցին, ասացին՝ օքեյ: Եվ իսկապես ամեն ինչ եղավ օքեյ, այսինքն՝ մի քանի օր անց տպագրեցին: Դրանից մի շաբաթ անց սկսած համարով զանգեցին ինձ եւ ասացին. համեցեք, հոնորար ունեք ստանալու: Գնացի եւ հոնորարի հետ մեկտեղ ձեռս տվին մի կնքված ծրար, որի վրա խմբագրության հասցեից բացի, գրված էր. «Պատվո պահակ քաղաքացին ավտոբուսում» հոդվածի հեղինակին՝ ջահել ընթերցողներից: Տուն գալով բացեցի ծրարը եւ կարդացի. «Քանի որ թե՛ միկրոավտոբուսով եւ թե՛ քաղաքային ավտոբուսով երթեւեկելու համար գանձվում է միեւնույն ուղեվարձը, ապա մարդիկ գերադասում են երթեւեկել ավելի հարմարավետ միկրոավտոբուսով: Այդ պատճառով էլ քաղաքային ավտոբուսների նստատեղերի կեսից ավելին միշտ մնում է դատարկ, այսինքն՝ չզբաղեցրած: Այնպես որ, նույնիսկ մոգական լապտերով ոչ մի ոտքի վրա կանգնած ուղեւոր չես գտնի: Ուրիշ բան է, եթե որեւէ մեկը քո նման ալարելով չնստի, դե դա արդեն իր գործն է... Նույնիսկ ծեռ առնելու նման բան կլինի, որ այդքան ազատ, անկախ նստատեղերի դեպքում որեւէ ջահել վեր կենար իր տեղից եւ քեզ ասեր. «Պապիկ ջան, արի նստիր»: Պարզ է, թե դու այդ ավտոբուսային արկածները ինչու ես մոգոնել մատ ծծելով: Ծերերի մեջ արդեն ավանդույթ է դարձել ջահելներին տեղին-անտեղին փնովելու նորան: Այ ուրիշ բան է, եթե գրեիր, որ դեպքը տեղի է ունեցել միկրոավտոբուսում, որտեղ ոտքի վրա կանգնած ուղեւորներ շատ են լինում... Միգուցե մեկն ու մեկը հավատար: Իսկ քո մոգոնածին ոչ-ոք չի հավատա: Այնպես որ, լավ կլինի, գրածդ հեքիաթը պատմես կյանքից դեռ ոչինչ չհասկացող մանկապարտեզային թոռնիկներիդ, միգուցե նրանք հավատան քեզ... Բացի դրանից, ըստ ավանդույթի հեքիաթիդ վերջում երկնքից երեք խնձոր կընկնի, որոնք անուշ կանեն թոռնիկներդ իրենց սիրելի կյաուզնիկ պապիկի հետ»:

ԿՈՐՅՈՒՆ ՎԱՆՈՒՆԻ
«Միլիարդատեր բում»

ԱԶԳ-ՆԵՐԴԻՐ

Ոսկե ծիրան-2007

GOLDEN APRICOT

Միջազգային 4-րդ կինոփառատոնի բացումը

Ծիրանօրհնեքի արարողությամբ Ազատության հրապարակում երեկ բացվեց «Ոսկե ծիրան» միջազգային 4-րդ կինոփառատոնը: Փառատոնի հիմնադիր տնօրեն Հարություն Խաչատրյանի հրավերով բեմ բարձրացան ժյուրիների նախագահները եւ անդամները: «Ոսկե ծիրան» առաջին մրցանակը Հարություն Խաչատրյանը հանձնեց «Վիվասելի» տնօրեն Ռալֆ Յիրիկյանին: «Ոսկե ծիրան» 2006 ի մրցանակակիր Տավիանի եղբայրների «Արտույտների ագարակը» ֆիլմի ստեղծագործական խմբի ելույթից հետո հնչեց ֆիլմի մեղեդին՝ դուդուկահար Գեւորգ Դաբաղյանի կատարմամբ:

Մրցույթին մասնակցող բոլոր ռեժիսորները «Կենաց ծառից» կապեցին ժապավեններ, մրցանակային վիճականության մեջ իրենց բախտը փորձելու ակնկալիքով: Փառատոնի փակման օրը նրանցից մեկը կարժանանա 500 հազար դրամական պարգեւի:

ՄՐՑԱՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒՄ

Փարաջանովյան թալերը՝ Պաոլո Վիտորիո Տավիանիներին

2007թ-ի հունիսի 19-ին, Երեւանում՝ Մարիոթ հյուրանոցի «Աշոտ Երկաթ» սրահում տեղի ունեցավ Ոսկե ծիրան երեւանյան միջազգային կինոփառատոնի պատվո մրցանակի՝ Փարաջանովյան թալերի հանձնման արարողությունը: Այս տարի բարձր պարգեւին արժանացան իտալական կինոյի հայտնի վարպետներ՝ Պաոլո եւ Վիտորիո Տավիանիները՝ համաշխարհային կինոյում ունեցած վաստակի համար:

Փառատոնի պատվո մրցանակը ստացավ Պաոլո Տավիանին, ով Երեւան է ժամանել հայոց ցեղասպանության ճանաչման գործում ներդրման համար մշակույթի ոլորտում ՀՀ բարձրագույն՝ հանրապետության նախագահի մրցանակը ստանալու առիթով: Հայաստանի պետական մրցանակին Պաոլո եւ Վիտորիո Տավիանիներն արժանացել են «Արտույտների ագարակը» ֆիլմի համար:

«Ոսկե ծիրան» փառատոնի հիմնադիր տնօրեն Հարություն Խաչատրյանից ստանալով Փարաջանովի անունը կրող մրցանակը Պաոլո Տավիանին ասաց. «Շնորհակալ եմ այս մրցանակի համար, որը կրում է Փարաջանովի անունը: Նրա նորարարությունը համաշխարհային կինոյի մեծագույն նվաճումներից է եւ նոր սերնդի ռեժիսորների մեջ չեմ կարող գտնել մեկին, ով ունենա Փարաջանովի հզոր ուժն ու երեւակայությունը»: Մինչեւ Տավիանի եղբայրները փարաջանովյան թալերին արժանացել են իտալական կինոյի եւս 2 մեծ վարպետներ՝ Տոնինո Գուերան ու Մարկո Բելլոկիոն: Պաոլո Տավիանիի գնահատմամբ հայոց ցեղասպանության պատմությունը նույնքան արդիական է, որքան Կոսովոյի, Ռուանդայի ողբերգությունները: «Մենք Իտալիայում ունեցել ենք ֆաշիզմ եւ այն դատապարտվել է, Գերմանիան դատապարտել է իր նացիզմը, ուրեմն ինչու Թուրքիան չի կարող դատապարտել հայերի ցեղասպանությունը», հարցնում է Պաոլո Տավիանին ու փաստում, որ լիահույս է, որ մի օր իրենց ֆիլմը կցուցադրվի անգամ Թուրքիայի դպրոցներում:

Եվրոպայում այսօր ֆիլմի մասին խոսում են որպես վաճառքի առարկա, խոսում են միայն փողի մասին: Բայց ֆիլմը ցանկալի է տեսնել որպես գեղարվեստական արժեք: Եվ դրա համար շնորհակալություն այնպիսի ռեժիսորներին, ինչպիսիք են Աբբաս Քիարոստամին, Հարություն Խաչատրյանը, շնորհակալություն, որ նրանք կան...

Լյուդմիլա Ցվիկովա, կինոքննադատ, Ռոտերդամի միջազգային կինոփառատոնի ծրագրերի ղեկավար, Նիդեռլանդներ

Ուզում եմ շնորհակալություն հայտնել «Ոսկե ծիրան» երեւանյան փառատոնի համար: Դուք մեզ այնքան լավ ընդունեցիք, կարծես թե դրախտ էր լինել Երեւանի նման փոքր քաղաքում, որը լիքն է անցորդներով, Թեհրանի նման ահռելի քաղաքից հետո: Դա մի հրաշալի շաբաթ էր, հայտնությունների լավ ժամանակ:

Աբբաս Քիառոստամի, կինոռեժիսոր, Իրան

Այս հակիրճ ուղերձով ուզում եմ շնորհակալություն հայտնել հրաշալի շաբաթվա համար, որն ինձ պարգեւեցիք Երեւանում: Անմոռանալի միջոցառում դարձրիք հասկապես ծնունդս: Փոխանցեք իմ ջերմ բարեւները բոլորին, ովքեր ընդգրկված էին փառատոնում, հասկապես քաղաքապետին, նախագահին եւ մնացած բոլորին:

Ես մեծ եւ գեղեցիկ ապագա եմ տեսնում ձեր հաճելի ու հիանալի փառատոնի համար:

Յոս Ստելինգ, կինոռեժիսոր, Միջազգային ժյուրիի անդամ, Նիդեռլանդներ

Շնորհավորում եմ ձեզ այս հոյակապ միջոցառման կազմակերպությամբ, [illegible]ը, թեեւ նոր էր, բայց բավական մեծ մասշտաբներ ուներ, եւ շնորհակալություն եմ հայտնում ձեր աննկարագրելի հյուրասիրության համար: Ես իսկապես լավ ժամանակ անցկացրի, սիրեցի Երեւանը եւ ուզում եմ ավելի շատ բան տեսնել Հայաստանում:

Շեյլա Ուիտակեր, կինոքննադատ, Մեծ Բրիտանիա

ԱՐՏՈՒՅՏՆԵՐԻ ԱԳԱՐԱԿԸ

ՍԻՐԱՆՈՒՇ ԳԱԼՍՏՅԱՆ

Համաշխարհային կինոյի կենդանի դասականներ Պաոլո եւ Վիտորիո Տավիանիների «Արտույտների ագարակը» ֆիլմը վերջերս արժանացավ մշակույթի ոլորտում Հայաստանի բարձրագույն՝ հանրապետության նախագահի մրցանակին: Տավիանի եղբայրներին շնորհվեց նաեւ «Ոսկե ծիրան» միջազգային կինոփառատոնի արդեն ավանդական՝ «Փարաջանովյան թալերը»՝ համաշխարհային կինոյում ունեցած խոշոր վաստակի համար: Կինոնկարի ցուցադրությամբ կբացվեց եւ «Ոսկե ծիրան» չորրորդ միջազգային կինոփառատոնը:

Ծագումով հայ՝ իտալացի գրականագետ ու թարգմանիչ Անտոնիա Արսլանի վեպի հիման վրա նկարահանված ֆիլմ-վիպերգության անդրանիկ ներկայացումը միջազգային հանրությանը տեղի ունեցավ այս տարի Բեռինի կինոփառատոնի արտամրցութային հատուկ ծրագրում՝ դառնալով Բեռլինալեի կարեւորագույն իրադարձություններից մեկը: Գերմանական «Շպիգել» թերթը դժգոհություն էր հայտնել մարդկային հիշողությունն արժեւորող այս ֆիլմը մրցութային ծրագրում չընդգրկվելու կապակցությամբ: Այնինչ, Կաննում եւ հեղինակավոր այլ կինոփառատոներում բազմիցս մրցանակների

Գրեթե միշտ ինչ-որ հուզիչ մարդկային պատմություն, դրամա հանգամանորեն ներկայացնելու ձգտող ռեժիսորներին ճշմարտության որոնումները բերել էին այն մտքին, որ հարկավոր է ստեղծել հակասական կերպարներ. դրանք առավել համոզիչ են իրենց ուրույն ճակատագրերով՝ արտացոլված պատմական ահավոր իրողության ֆոնին: Տավիանի եղբայրներին ոգեշնչած՝ Անտոնիա Արսլանի այս գիրքը, որ գեղարվեստական վեպ լինելու հետ մեկտեղ նաեւ փաստաթուղթ է, վերջիններիս համար անցյալի ու ներկայի հանդիպատեղի է: Նրանք հավաստացած են, որ անցյալի այս ողբերգության մեջ են թաքնված մերօրյա սարսափելի իրադարձությունների

արժանացած Տավիանի եղբայրներին առավելագույնս հուզում էր մի հարց. իրենց նոր գործն ինչպե՞ս կընդունի հանդիսատեսը: Շատերը մոտենում եւ շնորհակալություն էին հայտնում այն բանի համար, որ ֆիլմի միջոցով ծանոթացել են պատմական մի ողբերգության հետ, որին գրեթե անտեղյակ էին: Ճիշտ է, մարդկանց մեջ կարեկցանք ծնող այս ֆիլմի հեղինակները Բեռլինում ստիպված եղան նաեւ լսելու իրենց կյանքում հնչած թերեւս ամենադաժան քննադատությունը՝ բնականաբար, թուրք կինոքննադատի կողմից:

Այնինչ, «Արտույտների ագարակը» հեռու է պերսոնաժների միակողմանի, սխեմատիկ մեկնաբանումից, առավել եւս, վայրագության ինքնանպատակ պատկերումից: Գեղարվեստական միջոցներով՝ կերպարների օգնությամբ ցեղասպանության պատճառների բացահայտումը մեկտեղվում է նրա հետեւանքների հետազոտման հետ: Ինչպես հայ լրագրողներին ասաց Պաոլո Տավիանին, իրենք ձգտել են մասնավորից գնալ դեպի ընդհանուրը, այլ ոչ թե հակառակը: Ավելին, միեւնույն ժամանակ դա ֆիլմ է մարդկայինի եւ սիրո, դավաճանության ու զղջման մասին: Վիպական ասքին հատուկ եղանակով մի գերդաստանի եղերապատումն էկրանին ընթանում է միահյուսված մի քանի սյուժետային գծերի միջոցով: Դրանցից մեկում երիտասարդ հայուհու՝ Նունիկի (Պազ Վեգա) հանդեպ սիրային զգացմունքներ տածող թուրք զինվորական Յուսուֆը (Մորից Բլեյբտրու), լսելով հրամանը, հուսահատության պահին բարձրացնում է իր սուրը եւ սպանում հայ օրիորդին, որպեսզի վերջինս չընկնի մյուսների ձեռքը: Այդպես նա մահվան աչքերին անվախ նայող աղջկան տված խոստումն է կատարում, իսկ չորս տարի անց, դատավարության ժամանակ Յուսուֆը դատապարտում է հայ ժողովրդի հանդեպ թուրքերի գործած ոճիրը եւ իրեն մեղավոր ճանաչում սիրած կնոջ սպանության մեջ: Ֆիլմը վկայում է, որ առաջին դատավճիռներն օդում կախված մնացին, իսկ հետագա դատավարությունները կասեցվեցին: Այդպիսով, կինոնկարն ուղերձ է մարդկությանը՝ մինչ օրս արդարության սպասող մի ողջ ժողովրդի ողբերգության, դրա ուղղակի եւ անուղղակի հետեւանքների մասին խորհելու:

արմատները՝ այն ամենը, ինչ տեղի է ունեցել Կոսովոյում, Ռուանդայում, Սուդանում կամ մեկ ուրիշ տեղ: «Այն, ինչ կազմում է իմ անցյալը՝ ողջ մարդկության անցյալն է, իսկ անցյալը պատկանում է ապագային», - Բեռլինում ասել է ֆիլմի հերոսուհիներից մեկին մարմնավորած Արսինե Խանջյանը: Այնուհետեւ նա շարունակել է, որ ողբալը բավական չէ, պետք է կոնկրետ քայլեր ձեռնարկել:

Ֆիլմը ստեղծելիս հեղինակները կարեւոր էին համարում ողջ Եվրոպայի աջակցությունը ստանալը, եւ՝ ստացան: «Արտույտների ագարակը» նկարահանվել է Իտալիայի, Ֆրանսիայի, Միացյալ Թագավորության, Իսպանիայի եւ Բուլղարիայի հետ համատեղ, «բազմազգ» դերասանախմբի մասնակցությամբ: Ֆինանսապես օժանդակել է նաեւ EUROIMAGES կազմակերպությունը՝ վճարելով 600 հազար եվրո, ինչը թուրքական կողմի համար բողոքի առիթ դարձավ, քանի որ վերոհիշյալ կազմակերպությունը ֆինանսավորող երկրներից մեկը նաեւ Թուրքիան է: Այդպիսով, ստացվեց որ «թուրքերը ֆինանսավորել են մի ֆիլմ, որ Թուրքիայի դեմ է», ինչպես գրել է թուրքական անգլիալեզու թերթերից մեկը: Ֆիլմի պրոդյուսեր Գրացիա Վոլպին, որ Պաոլո Տավիանիի հետ միասին ժամանել էր Երեւան, մամլո ասուլիսի ժամանակ հայտարարեց, որ EUROIMAGES-ին ներկայացված սցենարն ընդունվել է ձայների մեծամասնությամբ (քվեարկության ժամանակ Թուրքիայի ներկայացուցիչն է միայն դեմ եղել) եւ բեմադրվել է առանց փոփոխությունների: Այնուհետեւ նա ավելացրեց, որ լինելով զգայական ստեղծագործություն, ոչ թե պատմական աշխատություն՝ ֆիլմը փոքրիկ ներդրում է խաղաղության գործընթացի մեջ, խաղաղություն բերելն է նրա նպատակը, իսկ Պաոլո Տավիանին հայտնեց իր եւ եղբոր հավատամքը՝ «կինոն մի արվեստ է, որ կարող է օգնել մարդկությանը»: Նրանք, ովքեր ծանոթ են Տավիանի եղբայրների խորապես համամարդկային ֆիլմարվեստին, հաստատապես գիտեն, թե որքան հաճախ են վերջիններս անդրադարձել այն թեմային, որ ողբերգական պահերին մարդիկ եղբայրանում են:

Իտալիայում կինոնկարի պրեմիերան կայացավ մայիսի 4-ին, այժմ այն կտեսնի նաեւ հայ հանդիսատեսը:

ԱԶԳ-ՆԵՐԴԻՐ

Ոսկե ծիրան-2007

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆԱՊԱՏԿԵՐԸ

Երեք տարի առաջ «Ոսկե ծիրանը» սկսվեց՝ ծրագրում ունենալով միայն հայկական եւ ազգությամբ հայ կինոբեմադրիչների կինոնկարներ՝ ներառելով ինչպես Հայաստանի ամենաթարմ կինոարտադրանքը, այնպես էլ աշխարհի որեւէ ծայրում հայազգի կինոգործիչների եւ հայկական թեմաներով նկարահանված խաղարկային, վավերագրական եւ անիմացիոն ֆիլմեր: Այսօր «Հայկական համայնապատկեր» ծրագիրը երեւանյան կինոփառատոնի, թերեւս, ամենաբնորոշ կողմն է, որ հնարավորություն է տալիս մեկ ընդհանուր մշակութային դաշտի մեջ դիտարկել նույն ազգության պատկանող արվեստագետների կինոաշխատանքները: Նույնպես հասկանալի է, որ այդ աշխատանքները դառնում է դարձյալ ներսի եւ դրսի հայկական ուժերից կազմված դասակազմը:

Այս տարի, սակայն, հայ բեմադրիչների «աշխարհագրությունը» մեծ չէ: Ներկայացված 22 ֆիլմերից 15-ը ստեղծվել են Հայաստանում, հինգը՝ Ռուսաստանում, մեկական ֆիլմ էլ կա Գերմանիայից եւ Մեծ Բրիտանիայից: Գերիշխողը, ինչպես միշտ, փաստագրություններն են: Ինչպես նախորդ տարիներին, վերստին հայաստանցի վավերագրողների ուշադրության կենտրոնում են հայկական հանրածանոթ հիմնախնդիրները, մասնավորապես՝ հայկական գավառն իր անվերջ հոգսերով: Նկատելի է, որ տարեցտարի հղկվում է մեր վավերագրողների ժանրի «լեզուն», փաստագրությունները պակաս ռեպորտաժային են, առկա է նյութի ավելի խոր իմացություն եւ աներկրի հստակություն: Նկատելի է նաեւ, որ Ավետ Տերտերյանի երաժշտությունը շարունակում է մնալ հայ կինոգործիչների ուշադրության կենտրոնում, թեեւ վերջերս հայկական ֆիլմերում որպես երաժշտական խորք զգալի է նաեւ Արթո Թունճբոյաճյանի ներկայությունը:

ՀԵՔԻԱԹՆԵՐ ԵՎ ԵՐԵԽԱՆԵՐ

ԱՐԾՎԻ ԲԱԽՉԻՆՅԱՆ

Լեւոն Քալանթարի «Ղարաբաղյան հեքիաթը» սրամիտ, թեթեւ լեզվով պատմում է մեր ժամանակների համար մի ֆենոմենալ երեւույթի՝ Արցախի Վանք գյուղի եւ նրա բնակիչների մասին: Ֆիլմը սկսվում է միմիայն այդ գյուղին բնորոշ մի մրցույթով՝ իշավազքով, եւ հեղինակային տեքստն ընթերցում է էշը՝ առաջին դեմքով: Ապա կտրուկ անցում է կատարվում դեպի վանքեցիների իշխանական տոհմի սերունդներ լինելու իրողությանը, եւ գյուղի բնակչուհիները հպարտությամբ պատմում են իրենց փառապանծ նախնիի՝ Հասան Ջալալյանի մասին: Մինչդեռ բուն «հեքիաթը» կապ չունի ո՛չ էշերի, ո՛չ ազնվական շառավիղների, այլ գյուղի բարեկեցության հետ, որի շնորհիվ Վանք գյուղը սոցիոլոգիական հետազոտությունների արդյունքում ճանաչվել է Կովկասի ամենաերջանիկ վայրը: Գյուղացիները չեն դժգոհում ո՛չ իշխանություններից, ո՛չ սոցիալական պայմաններից, ո՛չ նույնիսկ բնության արհավիրքներից: «Մեզ մոտ լավ չի, է՜, գերազանց է», ասում են նրանք: Եվ այդ ամենը գյուղի մեծորյա իշխանի՝ գործարար Լեւոն Հայրապետյանի շնորհիվ, որի գործունեության արդյունքում մարդիկ ապահովված են աշխատանքով եւ միանգամայն ինքնաբավ են: Ֆիլմում շահեկանորեն չի երեւում Հայրապետյանը, այլ միայն հնչում են գյուղացիների ջերմ խոսքն ու օրհնությունը նրա հասցեին, ինչպես նաեւ տեսնում ենք նրա բացած գործարանները, կառուցած հյուրանոցները, կենդանաբանական այգին, ռեստորանը, որտեղ ազգային խորտիկներ է պատրաստում չինացի խոհարարը...

Եվ եթե Արցախի այս մեկ գյուղի մանուկների մանկությունը ղարաբաղյան հեքիաթի շնորհիվ կարող է երջանիկ լինել, նույնը չենք կարող ասել մյուս կինո-«հեքիաթի»՝ **Գոռ Մարգարյանի** ֆիլմի հերոսների մասին: Երեք գյուղացի մանուկների դիմանկարները պատկերող նրա **«Փոքրիկ հեքիաթ»** փաստագրությունն իրականում շատ հեռու է հեքիաթ լինելուց: Հատկապես հոգեցունց է ֆիլմի երկրորդ՝ «Երազանքը» մասի փոքրիկ հերոսի ճակատագիրը: Երիտասարդ կինոբեմադրիչը պատկերել է հիվանդ հորը փոխարինող գյուղացի տղայի ծանր առօրյան, որը մշակություն է անում մյուս գյուղացիների մոտ, մեջքով փայտ կրում անտառից եւ արցունքն աչքին երազում, որ «լավ ապրենք»:

Սոցիալական սուր ընթացառություն ունեցող այս

Կադր «Փոքրիկ հեքիաթ» ֆիլմից

նովելը հարուցում է նախեւառաջ կինոյից դուրս հարցադրումներ: Ինչո՞ւ մի հայկական գյուղում հնարավոր է ստեղծել երջանիկ համայնք, մինչդեռ մյուսում մեծորյա գիքորները շարունակում են անցած դարերի պես դառը քրտինքով վաստակել ընտանիքի ապրուստը: Ինչպե՞ս են կարողանում հայաստանցի օլիգարխները հանգիստ վայելել իրենց ոսկե ապարանքները, երբ իրենց ազգակից երեխաները 21-րդ դարում գտնվում են նման սոսկալի վիճակում:

«Փոքրիկ հեքիաթն» աչքի է ընկնում երաժշտական ճաշակավոր ձեւավորմամբ: Արամ Խաչատրյանի կենսուրախ երաժշտությունը միանգամայն հարազատ է առաջին նովելին («Վարորդը»), որտեղ գերիշխում են հովվերգական գույները: Դաշտային աշխատանքը չի

Կադր «Ղարաբաղյան հեքիաթ» ֆիլմից

ընկալվում որպես ծանր տառապանք. մկանուտ պատանին եւ տաբատով աղջիկը խոտը ուրախ-ուրախ բարձում են բեռնատարին, որի փոքրիկ վարորդը երջանիկ է մեքենավարական իր աշխատանքով: Դպրոցը նրա համար չէ, նրա տարերքը մեքենան է, ուստիեւ նա վստահ է, որ ավտոմրցարշավորդ է դառնալու: Տիգրան Մանսուրյանի թախծոտ մեղեդիները միանգամայն տեղին էին արդեն նշված «Երազանքը» սյուժեի համար, իսկ երրորդ՝ նուրբ հումորով լեցուն «Գետը եւ Զոռոն» նովելի երաժշտական պատկերազարդողն Արթո Թունճբոյաճյանի միամիտ-իմաստուն երգն էր: Սա էլ այնքանով էր հարմար, որքանով որ սյուժեն վերաբերում էր գյուղացի տղայի եւ իր սիրելի իշուկ Զոռոյի փոխհարաբերություններին: Փոքրիկ հերոսը, ի տարբերություն բեռնատարի վարորդի, ունի հեստեւյալ համոզմը. «Որ չսովորեմ՝ մարդ չեմ դառնալ, որ սովորեմ՝ որոշ չափով կդառնամ»: Այս գիտակցությունը նրա մոտ, անշուշտ, բխում է էշի հետ բարեկամությունից, որի՝ խելացի կենդանի լինելու մասին բավական խոսվում է վերոհիշյալ «Ղարաբաղյան հեքիաթ» ֆիլմում:

(Ի դեպ, հայ կինոյում, նրա հիմնադրումից ի վեր, հաճախադեպ է ավանակների ներկայությունը: Անցյալի հայ քաղաքային, իսկ գյուղական կյանքին մաս կազմող այս կենդանին մշտապես արժանացել է հայ կինեմատոգրաֆիստների ուշադրությանը՝ «Պեպոյի» նշանավոր էշի տեսարանից մինչեւ «Սխալ արտահայտություն» սիրված մուլտֆիլմը եւ երկու տարի առաջ «Ոսկե ծիրանում» ցուցադրված Արեգ Ազատյանի «Էշը» կարճամետրաժը):

Երեխաների տառապանքի թեմային է նվիրված ռուսաստանցի բեմադրիչ **Ալեքսանդր Գաբրիելյանի «Երկրի վրա ապրող հրեշտակներ»** փաստագրությունը: Ռուսաստանի համար վաղուց ի վեր հիմնախնդիր է մանկատների հարցը, երբ հիմնականում ծնողների ալկոհոլամոլության պատճառով երեխաները հանգրվանում են որբանոցներում եւ ապաստարաններում: Իսկ նրանք իրավի հրեշտակներ են, խեղված կյանքով հրեշտակներ: Մի պայծառ աղջնակ, որպես կյանքում հանդիպած վատ մարդու օրինակ, հիշում է սեփական հարբեցող մորը եւ հայտարարում, որ չի ուզում վերադառնալ նրա մոտ: Դարձյալ մանկան արտասուք: Անգամ խաղարկային կինոյում նման իրավիճակների վարպետ բեմադրումը մեծապես կարող է հուզել, ուր մնաց, եթե օբյեկտիվի առջեւ դաժան իրականությունն է՝ ի դեմս տառապող դժբախտ երեխայի: Մանավանդ որ նույն աղջիկը ամիսներ անց կատարած նկարահանման ժամանակ հայտնում է, որ երազում է վերադառնալ մայրիկի մոտ: Նմանատիպ մայրիկների ու հայրիկների թիվը Ռուսաստանում մոտ մեկուկես միլիոն է, ֆիլմի վերջի վիճակագրությունը վկայում է, որ Ռուսաստանում գոյություն ունեն 5 հազարից ավելի մանկատներ, որոնցում գտնվում է ավելի քան 750 հազար երեխա: Գաբրիելյանի ֆիլմը սթափության կոչ է բոլոր անձանց, եթե անգամ նրանք ծնող կոչվելու իրավունք չունեն, բախտի քմահաճույքին չթողնել իրենց հրեշտակներին, որոնք կարոտելով երգում են հանրահայտ մանկական երգը՝ «Չի կարող աշխարհում պատահել, որ լինեն կորած երեխաներ...»:

(շարունակելի)

ՕՐՎԱ ՖԻԼՄԵՐԸ

«Մոսկվա» կ/թ, կապույտ դահլիճ
Ժամը 10.00 Եղանակներ, Թուրքիա/Ֆրանսիա, 101 րոպե, 2006
Սց./ռեժ.՝ Նուրի Բիլգե Ջեյլան
Դերեր. Էբրու Ջեյլան, Նուրի Բիլգե Ջեյլան, Նազան Քիրիլմիշ

Մարդը պարզ պատճառներով ստեղծվել է երջանիկ լինելու եւ էլ ավելի պարզ պատճառներով՝ դժբախտ լինելու համար, ինչպես որ ծնվել է պարզ պատճառներով եւ մեռնում է էլ ավելի պարզ պատճառներով: Իսան եւ Բահարը միայնակ արարածներ են, որոնք տանջվում են իրենց ներաշխարհի հարափոփոխ եղանակից՝ երջանկությանը հետամուտ, մինչ երջանկությունը երես է թեքել նրանցից:

12.00 Ալեքսանդրա, Ռուսաստան, 2007
Պրոդ./կոմպոզ.՝ Անդրեյ Սիգլե, սց./ռեժ.՝ Ալեքսանդր Սոկուրով
Դերերում. Գալինա Վիշնեւսկայա, Վասիլի Շեւցով, Ռայիսա Գիչաեւա, Եվգենի Տկաչուկ, Անդրեյ Բոգդանով, Ռուստամ Շախգիրեւ, Ալեքսեյ Նեյմիշեւ

Չեչնիա, մեր օրերը: Ռուսական զորքերի դիրքեր: Ալեքսանդրա Նիկոլաեւնան տատիկ է, որը տեսության է եկել թոռանը՝ ստորաբաժանման լավագույն սպաներից մեկին: Մի քանի օր անցկացնելով այստեղ՝ նա նոր աշխարհ կհայտնաբերի: Տղամարդկանց այդ աշխարհում ոչ կին կա, ոչ ջերմություն, ոչ էլ սփոփանք: Առօրյա կյանքը խղճուկ է, մարդիկ ամաչում են իրենց զգացմունքներից: Կամ գուցե զգացմունքների համար ոչ ժամանակ կա, ոչ եռանդ: Ամեն օր կենաց ու մահու հարցեր են լուծվում: Բայց մարդիկ դեռ ապրում են այստեղ:

14.00 Մարցելա, Չեխիա, 82 րոպե, 2006
Սց.՝ Միխայել Տոժեցկի, Դարյա Սացակովա, ռեժ.՝ Հելենա Տոժեցկովա

Շարքային չեխուհու՝ Մարցելայի կյանքը ներկայացվում է մի քանի տասնամյակ շարունակ: Ֆիլմը դիտարկում է մի շարք կարեւոր սոցիալական հարցեր: Մենք էլ ենք շահագրգռված, որ Մարցելան պայքարի եւ անձնատուր չլինի, երբ երեւան է գալիս նրա ողբերգական կյանքը, մանավանդ դստեր անողոքելի մահը, որը Մարցելային գրեթե հասցնում է ինքնասպանության: Ինչեւէ, պատասխանատվությունը մեծավոր հետամնաց որդու հանդեպ նրան ապրելու կամք է ներշնչում:

16.00 Ժամանակներ ու քամիներ, Թուրքիա, 2006
Պրոդ.՝ Օմեր Աթայ, սց./ռեժ./մոնտ.՝ Ռեհա Էրդեմ
Դերերում. Օզկան Օզեն, Ալի Բեյ Քայալի, Էլիֆ Իջան, Բյուլենթ Էմին Յարար

Լեռներում ծվարած, ծովահայաց փոքրիկ ու աղքատ գյուղ՝ շրջապատված ձիթենու ծառաստաններով: Գյուղացիները հասարակ ու աշխատասեր մարդիկ են, որոնք մաքառում են դաժան բնական պայմանների դեմ: Նրանք ապրում են բնության ու հողի ռիթմին համապատասխան ու գիտեն, որ իրենք ժամանակավոր են այդտեղ: Աղոթքներն օրը բաժանում են հինգ մասի: Մարդիկ այստեղ իրենց սերը կոպիտ են արտահայտում. հայրերը միշտ գերադասում են որդիներից մեկին, իսկ մայրերը՝ խիստ են դուստրերի հանդեպ: Գլխավոր գործող անձինք են Օմերը, Յակուբը եւ Յըլդըզը՝ 12-13 տարեկան երեխաներ: Օմերը՝ իմամի որդին, ցանկանում է սպանել հորը: Յակուբը սիրահարված է իր ուսուցչուհուն: Մի անգամ տեսնելով, թե ինչպես է հայրը հետեւում ուսուցչուհուն, նա էլ Օմարի նման սկսում է մտածել իր հորը սպանելու մասին: Յըլդըզը սովորում է ու կրում տան բեռը. նա ասես մայր լինի իր մանկահասակ եղբոր համար: Գաղտնիքները տղամարդու եւ կնոջ հարաբերություններում նրա սրտով չեն: Ատելության ու մեղքի միջեւ խարխափելով՝ երեխաները կամաց-կամաց հասակ են առնում: Օմերը մտքից հանում է հորը սպանելը. սիրո եւ ատելության միջեւ երկփեղկված՝ նրան մնում է միայն հուսահատորեն արտասվել:

18.00 Ես սիրված լինելու համար չեմ այստեղ, Ֆրանսիա, 2005
Պրոդ.՝ Միլենա Պոյլո, Ժիլ Սակյուտո, սց.՝ Ստեֆան Բրիզե, Ժյուլիեթ Սալ, ռեժ.՝ Ստեֆան Բրիզե:
Դերերում. Պատրիկ Շենե, Անն Կոնսինյի, Ժորժ Ուիլսոն, Լիոնել Աբելանսկի, Սիրիլ Կուտոն:

55-ամյա դատական կատարածու Ժան-Կլոդ Դելսարը ուզում է երջանիկ լինել, բայց կարծես անկարող է դրան հասնել: Նա մշտապես տխուր-տրտում է՝ իր կյանքը պարզապես ծախողումների շարան համարելով. ընտանեկան կյանքն ավարտվել է ամուսնալուծությամբ, հարաբերությունները միակ որդու հետ սառն են ու մակերեսային, եւ ի հավելումն՝ նա համոզված է, որ ծեր, ծռալ հայրը երբեք էլ չի սիրել իրեն: Մի օր Ժան-Կլոդը որոշում է հաճախել տանգոյի նոր դպրոցը, որն իր գրասենյակի դիմաց է: Այնտեղ նա հանդիպում է Ֆրանսուազին՝ 36-ամյա մի կնոջ: Ֆրանսուազը նույն հոգեվիճակում է: Ավելի լավ է նրանք ուղղակի չառնչվեն, բայց երկուսն էլ հասկանում են, որ սա, թերեւս, իրենց վերջին հնարավորությունն է:

20.00 Նոր աշխարհ, Իտալիա / Ֆրանսիա, 2006
Պրոդ.՝ Ֆաբրիցիո Մոսկա, Ալեքսանդր Մալե-Գի, Էմանուելե Կրիալեզե, սց./ռեժ.՝ Էմանուելե Կրիալեզե
Դերերում. Շառլոթ Գենզբուր, Վինչենցո Ամատո, Ավրորա Կուատրոկկի, Ֆրանչեսկո Կազիզա, Ֆիլիպպո Պուչիլո, Ֆեդերիկա Դե Կոլա

1913 թվական: Սիցիլիական գյուղաշխարհի մի մեկուսի անկյունում ապրում է Մանկուզո ընտանիքը: Նրա միապաղաղ առօրյան խախտվում է Ամերիկայից եկած մի մարդու գալուստով: Այս մարդը տեղից տեղ է գնում՝ պատմելով Նոր աշխարհի, դրա բնակիչների ու դրախտային հարստությունների մասին: Նրա գործը նախկինում մեկնած եւ այժմ Ավետյաց երկրում երջանիկ աշխատող մարդկանց ընտանիքներին ուղեկցելն է: Եկվորը Մանկուզո ընտանիքին եւս իր օգնությունն է առաջարկում՝ գալիք ուղեւորության ընթացքում: Նոր աշխարհի քաղաքացիներ դառնալու համար նրանք պետք է ասես մեռնեն ու վերածնվեն՝ հետեւում թողնեն իրենց հայրենիքի հնամենի սովորույթները, ուժեղ լինեն մարմնով եւ առողջ՝ հոգով, հավատարմության երդում տան, եթե ուզում են անցնել Ոսկե դռնով: Այդ կերպարանափոխության ժամկետը օվկիանոսը կտրելու երկու շաբաթն է, որից հետո նրանք պիտի հասնեն Սուրբ դատաստանի վայրը՝ Արցունքների կղզին՝ Էլիս Այլենդ: Այստեղ շատ ընտանիքներ ստիպված կլինեն ընդմիշտ բաժանվել: Բոլորին չէ, որ արտոնված է Դրախտի դարպասից ներս մտնել:

ԱԶԳ-ՆԵՐԴԻՐ

Ոսկե ծիրան-2007

ՖՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ՖԻԼՄԵՐԻ ՓԱՌԱՏՈՆ

ՀԱՎԱՍԱՐԱԿՇՌՈՒԹՅԱՆ ՈՒ ՇԱՐԺՄԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՓԻԼԻՍՈՓԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆրանսիացի կինոռեժիսորներ Օլիվյե Ասայասի «Մաքուր» ֆիլմի ցուցադրությամբ այսօր (17.00) «Մոսկվա» կինոթատրոնում կբացվի ֆրանսիական ֆիլմերի փառատոնը, որում ընդգրկված են նաեւ Անտուան Կորդիեի «Սառը ցնցուղներ», Քսավյե Բովուայի «Երիտասարդ լեյտենանտը», Ժան Լաբրյունի «Զուգիր, միշտ զուգիր» ֆիլմերը: Ստորեւ ներկայացնում ենք «Ոսկե ծիրան» փառատոնի ֆրանսիական ծրագրի համակարգող Շուշան Թամրազյանի հոդվածը՝ Օլիվյե Ասայասի կինոարվեստի վերաբերյալ:

Օլիվյե Ասայասը ժամանակակից ֆրանսիական կինոյի ամենաբազմաբնույթ ու բազմաժանր ռեժիսորներից է: Ռեժիսորի հայացքը՝ հարաշարժ, դինամիկ, փորձում է որսալ շարժումը՝ իր ամենատարբեր փոխակերպումներով, շարժման ներքին տրամաբանությունը, ինչպես է ծնվում ու մեռնում շարժումը, ու շարժումից անշարժություն ընկած սահմանային հարաբերական տարածությունների շնչառությունը:

Պատահական չէ, որ եթե մի բառով ամփոփելու լինենք ռեժիսորի այնքան տարաբնույթ՝ հենց միայն ժանրային առումով ֆիլմերը, ապա կասենք, որ Օլիվյե Ասայասի ֆիլմերն առաջին հերթին շարժման մասին են՝ տարերային կամ հավասարակշիռ, բնակեցված կամ ժան Բալիբարի մասնակցությամբ, որ փորձում է վերարտադրել ռոք երաժշտության համերգ-երեկոյի յուրահատուկ այդ մթնոլորտը:

«Մաքուրը» յուրահատուկ հարգանքի տուրք է ինքնակործանման բնազդի գունատ աստղերին ու միեւնույն ժամանակ դիմագծերում: Այդ աշխարհը, որ մերժում է առօրյա իրականությունը, մոխրագույն քաղաքների հեւքից բացի՝ փշրված ճակատագրեր է: Եվ ոչ այլ ոք, քան Էմիլին փոքրիկ տղան, որ հանձնված է Լիի ծնողների խնամքին, կհիշեցնի դա երիտասարդ հերոսուհուն:

«Եթե ուզում եմ վերագտնել Ջեյին, պիտի փոխեմ կյանքս», մի քանի անգամ տարբեր առիթներով Էմիլին արտաբերում է այս խոսքերը: Անհնար է, նույնիսկ անկարծ դիտարկ, կայուն կամ երերուն:

«Խառնաշփոթ» վերնագրված ռեժիսորի առաջին լիամետրաժ ֆիլմը 1987 թ. Վենետիկի միջազգային կինոփառատոնում արժանանում է ժյուրիի սահմանած բարձրագույն մրցանակին եւ արդեն իսկ արծարծում է շարժման եւ անշարժության, քաոսի ու հավասարակշռության փոխհարաբերությունները:

«Սառը ջուր» ֆիլմը, որը ֆրանսիացի կինոսերի համար բացահայտեց այսօր արդեն հռչակավոր դերասանուհի Վիրժինի Լըդուայենին, անկայունության մասին է, երերուն, որոնող քայլերի, որ տկյալ դեպքում դառնում են մի ողջ սերնդի նկարագիր. այստեղ իրար են խառնվում հրաշալիորեն օգտագործված ռոք երաժշտության ընդհատ, անհավասար զարկերակը, չդադարող փախուստները՝ առօրյայի լուսանցքներ, ու առեղծվածային բնազդը, որ քաոսից ծնվել է կորզում:

Այս տեսանկյունից ռեժիսորի կինոկարիերան ինքնին մի ուրույն փիլիսոփայություն է կարծես հավասարակշռության ու շարժման ներքին անհրաժեշտ տրամաբանության մասին: Կերտելով ամենատարբեր ժանրային՝ ու ռիթմական համակարգերում՝ «Դեւերի սիրահարը» (2002 թ.) ֆիլմի գերժամանակակից, մետաղական, «ապալիրիկական» պոեզիայից մինչեւ «Տրտմության ճակատագրերում» (2000 թ.), դասական պատումի հյուսվածքը, իր բնույթով խիստ փարիզյան կամերային «Օգոստոսի վերջին, սեպտեմբերի սկզբին» ֆիլմից (1999 թ.) մինչեւ «Մաքուր» ֆիլմը, ռեժիսորին հաջողվում է կերտել այն փխրուն հավասարակշռությունը, որ ճակատագրին ու հանգամանքներին հակառակ՝ Էմիլիին մղում են դեպի կյանք: Ինչ ներքին բնազդ է որոշակի մի պահի մեջ ստիպում ձեւը նախընտրել անձեւից, քայլը՝ քաոսից: Դիպաշարի անսպասելի, գրեթե ուղղագիծ պարզությամբ՝ ֆիլմը հետեւում է թմրադեղի չափազանց մեծ չափաքանակից մահացած լեգենդար ռոք երգիչ Լի Հոսերի կնոջ՝ Էմիլի Վանգի երերուն քայլերին: Կհաջողվի՞ Էմիլիին վերագտնել իր շարժման ներքին բովանդակությունը, եւ ո՞րն է այն: Զերծ ամեն մի իմաստասիրական կամ բարոյախոսական բովանդակությունից՝ պատկերները խարխափում են, մարում ու ծնվում դատարկության սրտից՝ անսպասելի թրթռուն, ողբերգական գեղեցկությամբ, ինչպես ֆիլմի առաջին տեսարաններից մեկում, երբ Էմիլին արթնանում է մեքենայում, ու թմրադեղի ազդեցությունից սթափվող կնոջ սառը մարմնի առջեւ քաղաքն է՝ նույնքան սառը, մոխրագույն իր արթնացումով: Մի քանի վայրկյան իրար են հաջորդում գլխապտույտ գեղեցկության, մոխրագույն զառանցող պատկերներ, որ ներսի ու դրսի, Էմիլիի զառանցանքի ու զառանցող իրականության խտացումն են: Պատկերները խարխափում են, ինչպես եւ տեսախցիկը՝ իր թրթռուն, զգայուն ընթացքով, որ փորձում է որսալ կնոջ փախչող դիմագիծը:

Պատկերելով որոշակի տարիք, երազներ ու խորտակումներ ապրած ուժասպառ հերոսների, որ ռոք երաժիշտներ են կամ սիրահարներ, ֆիլմը դառնում է մի ուրույն խորհրդածություն՝ ռոք աշխարհի մասին: Ավելի քան հուզիչ մի վկայություն, մանավանդ երբ գիտենք, թե որքան մեծ է նրա ունեցած ազդեցությունը՝ Ասայասի ու նրա կինոարվեստի վրա: Հարկ է հատկապես նշել «Աղմուկ» ֆիլմը՝ հռչակավոր դերասանուհի ու ռոք երգչուհի Մեգի Չեունգի տողի համար, խաբվել այս խմբերի արտաքին պարզունակությամբ. ցնցող է արտահայտչամիջոցների, պլաստիկայի ու ֆրազի անհամապատասխանությունը: Եվ թերեւս հենց սրանում է կայանում ֆիլմի ինչպես ու Մեգի Չեունգի կերտած հերոսուհու անբացատրելի ուժը. այդ արտաքին հակահոգեբանական պարզության, ներքին լարման ու խտության կոնտրաստը: Էմիլիի ռեպլիկները կարճ են, պարզ, երբեմն պարզունակության աստիճանի, բայց հենց այս պարզության մեջ է խտանում այն երկվությունը, որն էլ, ըստ էության, ֆիլմի զարկերակն է: Կյանք վերադառնալու համար Էմիլին պիտի պայքարի սեփական՝ ինքնաոչնչացման կրքի եւ անցյալից եկող ստվերների դեմ: Երիտասարդ կնոջը տրված է վերագտնել իր դեմքը՝ ձերբազատվելով իր շուրջ հյուսված եւ իրեն պարտադրված, բայց եւ չափազանց թանկ լեգենդի արբեցումից: Էմիլին արտասանում է այս խոսքերը տարօրինակ անտարբերությամբ, կանգնած կյանքի թաղանթի առաջ՝ մաքուր հերոսուհին նայում է իրեն շրջապատող դեմքերին, պատկերներին, ու պատկերները նայում են նրան: Նա շնչում է, ու պատկերները շնչում են նրանում. բացվում են տպավորությունները, հույսերը՝ հնարավոր ապագայի: Եվ այս դատարկ մաքուր տարածության մեջ է, որ հանդես է գալիս վերնագրի բուն էությունը: Հնարավո՞ր է արդյոք շարունակությունը:

Կադր «Մաքուր» ֆիլմից

Կհաջողվի՞ Էմիլիին հաղթահարել ինքն իրեն ու հանուն ինչի: Պատկերների հեւքը անցյալի ու ներկայի սահմանեզրին մատնում է անասելի մեծ անձուկը՝ ներկայի առաջ: Այս երկվությունը ֆիլմի առանցքն է որը մինչեւ վերջ ուղեկցում է երիտասարդ հերոսուհու քայլերին: «Ես ուզում եմ փոխվել» խոսքերը ավելի շուտ հնչում են որպես արտաքին մի ազդակ, որպես հրահանգ, որ ավելի շուտ չգիտես ինչ բնազդի թելադրանքն է՝ նույնքան երերուն, անհաստատ, որքան Էմիլիի քայլերը: Ֆիլմը փորձում է գտնել հնարավոր հավասարակշռությունը՝ կնոջ ճակատագրի: Եվ որսացած ակնթարթների մեջ է պատասխանը, ինչպես փախուստի այն տեսարանում, երբ Էմիլին սարսափահար իրականության անհաղորդ դեմքի առաջ՝ սկսում է փախչել, իրար են հետեւում մի քանի կադրեր՝ փողոցում, մետրոյում, քաղցման մի քանի պահեր՝ շարժական աստիճանի առաջ, եւ անկումը թվում է անխուսափելի, մինչ նա կանգ կառնի, կշրջվի:

Հավասարակշռությունների փխրուն այն կետը, որտեղ կինը փորձում է նայել կյանքին դատարկված, մաքուր հայացքով, պահում կյանքի թաղանթը իր ափերում, որտեղ նա անբացատրելիորեն կվերագտնի ձայնն ու դեմքը իր:

Հեղինակի իսկ վկայությամբ՝ Մեգի Չեունգի կերպարն ու նրա կենսագրությունը առանցքային են ֆիլմի համար: Նշենք, որ Մեգի Չեունգը հայտնի էր Վան Կար Վայի ֆիլմերում իր կերտած առեղծվածային, ճակատագրական կանանց կերպարներով, եթե, իհարկե, չհիշատակենք մանկենուհու նրա կարիերան: Այս ֆիլմով Օլիվյե Ասայասը, իր իսկ վկայությամբ, բացահայտում է Մեգի Չեունգի մոռցված, բայց ոչ պակաս կարեւոր դեմքերից մեկը: Իր իսկ՝ դերասանուհու խոսքերով՝ Էմիլիի կերպարը Մեգի Չեունգի ամենասիրելի դերերից է: Այս դերի համար Մեգի Չեունգը 2005 թ. Կաննի կինոփառատոնում արժանացել է կանացի լավագույն դերի մրցանակին:

ՇՈՒՇԱՆ ԹԱՄՐԱԶՅԱՆ

ՓԱՌԱՏՈՆԻ ՊԱՏՎԱՎՈՐ ՀՅՈՒՐԵՐԸ

Լեոս Կարաքսի կինոաշխարհը

Ֆրանսիացի կինոռեժիսոր Լեոս Կարաքսը նաեւ քննադատ է ու գրող, նրա իսկական անուն ազգանունը Ալեքսանդր Օսկար Դյուպոն է, արտիստական կեղծանունը Ալեքսանդր Օսկարի գրաշարությունն է: Ծնվել է 1960թվականին, Ֆրանսիայում՝ ամերիկուհի մորից ու ֆրանսիացի հորից: Կինոկարիերան սկսել է կարճամետրաժ ֆիլմերով, մինչեւ «Տղան հանդիպում է աղջկան» ֆիլմի ասպարեզ գալը զբաղվել է կինոքննադատությամբ: Հասուն տեսողական ոճի շնորհիվ այդ ֆիլմը համբավ բերեց Կարաքսին, դա նրա առաջին համատեղ աշխատանքն էր դերասան Դընի Լավանի եւ օպերատոր Ժան-Իվ Էսկոֆյեի հետ: Դրան հաջորդեց գիտաֆանտաստիկ թեմայով ստեղծված «Վատ արյունը», որը վանեց Կարաքսի որոշ երկրպագուներին, բայց շարունակում էր քննել սիրո խճճված խնդիրներն արդի աշխարհում, այս անգամ՝ ավելի մթին, քրեական տեսանկյունից: Կինոնկարն ակնհայտորեն հարգանքի հավաստիք էր ֆրանսիական «նոր ալիքին», իսկ Ժյուլիետ Բինոշի նման դերասանուհու մասնակցությունը հաստատում էր Կարաքսի տրտմություն նրանց, ում ազդեցությունը կրել է՝ հատկապես Ժան-Լյուկ Գոդարին: «Սեւ ֆիլմի» եւ գիտաֆանտաստիկայի տարրերը միահյուսած այս դրաման պատմում է մի արտասովոր ու մահացու վարակի մասին: Սեռական ճանապարհով փոխանցվող այդ հիվանդությունը, որ կոչվում է STBO, սրբում է երկիրը՝ տարածվելով առանց զգացմունքի սեռական հարաբերություն ունենալիս, իսկ զոհերի մեծ մասը պատանիներ են, որոնք ավելի շատ սեր են անում հետաքրքրությունից մղված, քան պարտականության բերումով: Մինչդեռ հիվանդությունը բուժող շիճուկ է ստեղծվել, որը փակի տակ է պահվում մի անմատչելի պետական շենքում, եւ հիվանդների մեծամասնությանը հասանելի չէ: Ամերիկուհի անունով հայտնի մի կին վարձել է պարտքերի մեջ խրված ու փողի մեծ կարիք ունեցող Մարկին, որպեսզի նա գողանա դեղամիջոցը: Մարկը գողությունը գլուխ բերելու համար դիմում է իր մտերիմ ընկերներից մեկի պատանի որդու՝ Ալեքսի օգնությանը: Վերջինս սիրում է Լիզին՝ իր հասակակից մի աղջկա, բայց հրապուրվում է Աննայով՝ Մարկի երիտասարդ սիրուհով, որն ուզում է մնալ իր սիրած տղամարդու հետ:

Հինգ տարի անց Կարաքսը վերադարձավ ռեժիսորական աշխատանքին՝ նկարահանելով «Նոր կամրջի սիրահարները», որը թանկարժեք ձեռնարկում էր, քանի որ Փարիզի իշխանությունները միայն տասն օր էին տրամադրել Նոր կամուրջը նկարահանումների նպատակով օգտագործելու համար: Հանրային կամրջի վրա նկարահանումներ անելու բարդությանը Կարաքսը նախապես արձագանքել էր Հարավային Ֆրանսիայի Լանսարգյու համայնքում կամրջի մակետը կառուցելու առաջարկով: Փարիզն էլ իր անօթեւաններն ունի, եւ նրանցից ոմանք փոքրիկ համայնքներով ապրում են Նոր կամրջի մոտ, որն իրականում քաղաքի ամենահին կամուրջն է: Մի տաքսի թեթեւակի վիրավորում է բանուկ ճանապարհով քայլող փողոցաբնակ Ալեքսի ոտքը: Երբ նա կաղին տալով վերադառնում է կամրջի տակ գտնվող իր ապրելատեղին, աչքի վիրակապով մի քնած աղջկա է հայտնաբերում: Նրանք ծանոթանում են, եւ Ալեքսն իմանում է, որ Միշելը նկարչուհի է՝ արվարձանում ապրող բարեկեցիկ ընտանիքից: Նրան փողոց է բերել իր արվեստով անընդմեջ զբաղվելու ցանկությունը, մինչեւ որ աչքի խոցող հիվանդության պատճառով տեսողությունը անխուսափելիորեն կորցնի: Ալեքսն իր խմիչքի փողը վաստակում է փողոցային ներկայացումներով. կրակ կուլ տվող է ու մարմնամարզական համարներ ցուցադրող: Այս երկուսն ընկերանում են, սիրեցյալներ դառնում եւ շատ արկածների միջով անցնում՝ փողոցային կյանքի արվեստը գործի դնելով ու միաժամանակ նույնիսկ զվարճանալով: Նրանք այնքան են մտերմանում, որ երբ Ալեքսը բանտարկվում է խանդից դրդված իր անզգույշ արարքի համար, արդեն բուժված Միշելը գալիս է բանտում նրա հետ տեսակցելու եւ խոստանում, որ կհանդիպեն կամրջին Ալեքսի ազատվելուց հետո: Թեեւ գործողությունը ծավալվում է աղքատների միջավայրում, ֆիլմը շատ թանկ է նստել. ամենամեծ ծախսերից մեկը դարձել է Նոր կամրջի պատճենը կառուցելու անհրաժեշտությունը: Ֆիլմի գլխավոր դերակատարներն են Ժյուլիետ Բինոշ, Դընի Լավան, Քլաուս-Միխայել Գրյուբերը: Նկարահանումների հենց առաջին օրը Դընի Լավանը լրջորեն վնասեց թաթմատը, մի բան, որ մեկ ամսով հետաձգեց ֆիլմը: Հետագա ֆինանսական դժվարությունները էլ ավելի ձգձգեցին նկարահանումները:

Ի վերջո, կինոնկարը, էկրան բարձրանալով, քննադատների դրվատանքին արժանացավ ու Կարաքսին հնարավորություն ընձեռեց իր չորրորդ ֆիլմում՝ «Պոլա X», ավելի խորանալ փորձարարության ջրերում: Այս ֆիլմը

արյունապղծող կապի մասին Հերման Մելվիլի գրած «Պիեռ կամ երկիմաստություններ» վեպի էկրանացումն է: Սիրո, արյունապղծության եւ դժոխք իջնելու պատմություն: Պիեռը մոր հետ ապրում է Նորմանդիայում, Սեն գետի ափի մոտակայքում, որտեղ Վիկտոր Հյուգոյի դուստրը խեղդվել է սիրեցյալի հետ: Բարեկեց մայրն ու որդին երջանիկ են, առողջ ու հարուստ եւ սրտանց սիրում են իրար: Պիեռը ռոմանտիկ սիրով կապված է գեղեցիկ ու նրբին Լյուսիի հետ եւ ամեն առավոտ այցի է գնում նրան հորից ժառանգած մոտոցիկլով: Մի ամառային գիշեր մայրն ասում է, որ ընտրել է նրա հարսանիքի օրը: Խռովահույզ Պիեռը գիշերվա կեսին նետվում է լուռ Լյուսիին հայտնելու: Մինչ նա սլանում է ճանապարհով, ծանոթ դեմքով մի տարօրինակ արարած է հայտնվում խավարից: Աղջիկը կոտրված ֆրանսերենով պատմում է Պիեռին, որ նրա քույրն է: Պիեռը ցնցված է, բայց որոշում է հավատալ նրան եւ ուղղել հոր թույլ տված սխալը: Գլխավոր հերոսներին մարմնավորում են Գիյոմ Դըպարդյոն, Կատրին Դընյովը, Եկատերինա Գոլուբեւան, Դելֆին Շյույոն, Լորան Լյուկան, Պատաշուն:

Կարաքսի ֆիլմերն արժանացել են բազմաթիվ մրցանակների. «Վատ արյունը» ստացել է «Լուի Դելյուկ» մրցանակ, 1986, Բեռլինի միջազգային կինոփառատոնում, 1987 (Ալֆրեդ Բաուերի անվան մրցանակ, CICAE-ի մրցանակ՝ պատվավոր հիշատակություն), «Նոր կամրջի սիրահարները»՝ Եվրոպական կինոակադեմիայի մրցանակները (լավագույն դերասանուհի, լավագույն օպերատոր, լավագույն մոնտաժող) «Պոլա X» -ը՝ Գիխոնի միջազգային կինոփառատոնում (1999) լավագույն դերասան մրցանակը, իսկ Բիարիցի լսատեսողական ծրագրերի փառատոնում, 2000թ.՝ «Ոսկե FIPA»:

Կարաքսի մյուս ֆիլմերն են՝ «Հեղձուկ բլյուզ» (1980), «Տղան հանդիպում է աղջկան» (1984), «Նոր կամրջի սիրահարները» (1991), «Անվերնագիր» (1997):

«Ոսկե ծիրանը» մեր կինոհանդիսատեսին հոյակապ առիթ է ստեղծել դիտելու վերոնշյալ 3 ֆիլմերը՝ «Պոլա իքսը» ցուցադրվելու է այսօր, «Մոսկվա» կինոթատրոնում, «Նոր կամրջի սիրահարները» հուլիսի 12 ին, իսկ «Վատ արյունը»՝ «Նաիրի» կինոթատրոնում, հուլիս 14-ին:

Ըստ «Ոսկե ծիրանի» կատալոգային նյութերի պատրաստեց
ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆԸ

Խճանկար

ԿԱՄՈՒՐՋ՝ ԿԱՐԼՈՎԻ ՎԱՐԻԻՑ ԵՐԵՎԱՆ

Կարլովի Վարիի կինոփառատոնում գլխավոր մրցանակն ստացավ «Յար սիքի» իսլանդա-գերմանական ֆիլմը

Հայտնի կանադահայ դերասանուհի Արսինե Խանջյանը գլխավոր ժյուրիի կազմում

Հուլիսի 7-ին Կարլովի Վարի չեխական առողջարանային քաղաքում ավարտված 42-րդ միջազգային կինոփառատոնի լավագույն ֆիլմ ճանաչվեց Բալթասար Կորմակուրի «Յար սիքի» իսլանդա-գերմանական ֆիլմը, որն էլ ստացավ Բյուրեղապակյա գլոբուսը եւ 20 հազար դոլար դրամական պարգեւը: Այս ֆիլմին տրվեց նաեւ կինոմիությունների միջազգային ընկերության մրցանակը: Այս տարվա փառատոնի հատկանշական իրողություններից մեկն այն էր, որ ամենաբարձր գնահատվեց ռուսական կինոն: Ալեքսեյ Պոպոգրեբսկու «Պրոստիե վեշչի» ֆիլմը ստացավ չորս մրցանակ, այդ թվում լավագույն տղամարդու դերակատարման եւ միջազգային կինոքննադատների կազմակերպության: Վավերագրական ֆիլմերի մրցույթում նույնպես մեկ գլխավոր մրցանակը տրվեց Սերգեյ Լոզնիտսայի «Արտել» ֆիլմին: Ի դեպ, պատասխանելով մեր հարցին, թե որ ֆիլմը կառանձնացներ այս տարվա փառատոնում ցուցադրված 250 ֆիլմերից՝ նախկան ժյուրիի գնահատականների հրապարակումը, կինոփառատոնի գեղարվեստական տնօրեն Եվա Զաորալովան ասաց, որ ինքը շատ է հավանել ռուսական «Պրոստիե վեշչի» ֆիլմը:

Կանադահայ կինոբեմադրիչ Կարինե Թորոսյանի «Քար, ժամանակ, հողում» հայ-կանադական համատեղ արտադրության 72-րոպեանոց էքսպերիմենտալ ֆիլմը միակ հայկական ժապավենն էր, որ ցուցադրվեց Կարլովի Վարիի միջազգային 42-րդ կինոփառատոնում: Դեռ փառատոնի նախօրեին տպագրված գրախոսականներում հատկապես նշվում էր այս ֆիլմի անունը, որի ցուցադրությունից հետո բեմ հրավիրվեցին ֆիլմի ռեժիսոր Կարինե Թորոսյանն ու նկարահանված դերասանուհիներից եւ սցենարի համահեղինակներից մեկը՝ կանադահայ Արսինե Խանջյանը: Հայաստան կատարած երկու սփյուռքահայերի անձնական դիտարկումների ու հանդիպումների արդյունքում ծնված ֆիլմը ըստ էության ներկայացնում է հայ ժողովրդի պատմությունը, սփիտակյան երկրաշարժի մինչեւ օրս առկա ծանր հետեւանքները, հասարակ մարդկանց ու արվեստագետների կյանքը: Իհարկե, միանշանակ չէր նաեւ ֆիլմի ընկալումը: Հայ հանդիսականներից շատերի համար վիրավորական էր թվում միայն բշվառ եւ արտաքնապես խեղճ մարդկանց ներկայացումը, ինչը օտար հանդիսատեսի աչքում կարող է ներկա Հայաստանի ոչ իրական պատկերը տալ: Ֆիլմի ցուցադրությունից հետո ծավալված բանավեճն էլ եկավ փոխլրացնելու այդ մտահոգությունները: Ֆիլմի հեղինակները հավաստիացրեցին, որ ներկայացվածը զուտ մարդկային հանդիպումների արդյունքն է եւ հատուկ նպատակ չեն ունեցել ներկայացնելու զբոսաշրջիկների համար նախատեսված ֆիլմ: Ամեն դեպքում Կարինե Թորոսյանն ասաց, թե ծրագրում է մեկ այլ ֆիլմ՝ Երեւան քաղաքի մասին, որը միովին կտարբերվի նախորդ ֆիլմից: Ֆիլմի ցուցադրությանը ներկա գտնվեց նաեւ մասնավոր այցով Կարլովի Վարիում գտնվող Երեւանի քաղաքապետ Երվանդ Զախարյանը, ով հանդիպումներ ունեցավ նաեւ կինոփառատոնի ղեկավարության հետ եւ կազմակերպիչներին հրավիրեց մասնակցելու նաեւ հայկական «Ոսկե ծիրան» միջազգային կինոփառատոնին:

Ֆիլմի ցուցադրությունից հետո ստեղծագործական խումբը՝ Կարինե Թորոսյանը, Արսինե Խանջյանը, Ավստրիայում եւ Չեխիայում ՀՀ դեսպան Աշոտ Հովակիմյանը, Պրահայում դեսպանատան գրասենյակի ղեկավար Աշոտ Ոսկանյանը հանդիպեցին Կարլովի Վարիի հայ համայնքի ներկայացուցիչների հետ «Հազար ու մեկ գիշեր» հայկական թեյարանում:

ՀԱԿՈԲ ԱՍԱՏՐՅԱՆ,
Կարլովի Վարի, Պրահա

Անկնկալիներ արդեն չորրորդ փառատոնից

Երեկ, «Ոսկե ծիրան» միջազգային չորրորդ կինոփառատոնի պաշտոնական բացումից ընդամենը մի քանի ժամ առաջ փառատոնի ժյուրիների նախագահներն իրենց սպասելիքները ներկայացրեցին լրագրողներին:

Կորեական կինոֆոնդերի տնօրեն, խաղարկային ֆիլմերի միջազգային մրցույթի ժյուրիի անդամ Չոն-սունկ Անը (Հարավային Կորեա) համոզված է, որ կինեմատոգրաֆը խաղաղության եւ փոխըմբռնման լավագույն միջոցներից է, եւ այն, որ կորեացի արտադրողները լավ ֆիլմ են նկարում, պայմանավորված է ողբերգությամբ. կորեացին աշխարհում միակ ազգն է, որ դեռ երկու մասի է բաժանված: Ինչ վերաբերում է այսօրինակ կինոփառատոներին, դրանք կարեւոր են ֆիլմարտադրության զարգացման համար:

ՀՀ ժողովրդական արտիստ Վլադիմիր Մսրյանը խաղարկային ֆիլմերի ժյուրիի անդամ է: Նրա գնահատականով՝ մեծ տոն եւ մեծ երեւույթ է այս փառատոնը: «Փառատոնը տարեցտարի նոր թափ է առնում, եւ մեզ դեռ շատ հետաքրքիր փառատոներ են սպասվում»:

Հայ հեռուստադիտողը, որ հնարավորություն չունի եթերից ծանոթանալու վավերագրական կինոյի նորություններին, դրա հնարավորությունը ստանում է «Ոսկե ծիրանի» շնորհիվ: Վավերագրական ֆիլմերի ժյուրիի անդամ Արթուր Բախտամյանի խոսքերով մեր երկրի խնդիրները ներկայացնելուց առաջ լավ կլինի այլ երկրների պրոբլեմներ տեսնել եւ ճանաչել. դրանք նույնն են ողջ աշխարհում:

Առաջին անգամ երեւանյան կինոփառատոնին էկումենիկ ժյուրի է մասնակցում: Էկումենիկ ժյուրիի անդամ Փիթեր Մալոունի խոսքերով էկումենիկ ժյուրիի անդամների կարեւոր գործառույթներից մեկը Եվրոպայում, Հյուսիսային եւ հատկապես Հարավային Ամերիկաներում գործող իրենց հսկայական ցանցի միջոցով ունեցած ինֆորմացիան տարածելն է: Նա հավատացնում է, որ իրենց մասնակցությունը հնարավորություն կտա հայկական ֆիլմերը ներկայացնել դրսում եւ դրանց արժանին մատուցել:

«Ոսկե ծիրանի» տնօրեն Հարություն Խաչատրյանը նշելով, որ փառատոնը դեռեւս երիտասարդ է, ժյուրիների ներկայացուցիչներին կոչ արեց ուշադիր լինել եւ նկատել բոլոր թերությունները: Ապա ավելացրեց. «Ամեն տարի ժյուրին այնքան է տպավորվում փառատոնից, որ ցանկանում են հաջորդ անգամ էլ գալ: Փառատոնը դեռ չորս տարեկան է, բայց արդեն չորս տարեկան է: Ամեն ինչ պետք է անենք, որ փառատոնից լավ տպավորություններով վերադառնան»:

ԹԱՄԱՐ ՄԻՆԱՍՅԱՆ

Հայկական կինոյի մեռած լինելու մասին խոսակցությունները դատարկ են

«Հայկական համայնապատկեր» մրցույթի մասնակիցների ասուլիսով փառատոնը սկսելը կինոքննադաս Միքայել Ստամբոլցյանը երեկ բացատրեց հայկական կինոարվեստում վերջին տարիներին նկատվող դրական տեղաշարժերով՝ ստեղծվել են ինքնատիպ ու խորը ֆիլմեր, որոնք փառատոնում ներկայացնելով կազմակերպիչները ջանում են վերջ դնել հայկական կինոն մեռած համարողների շարունակաբար հնչող դատարկ խոսակցություններին: «Հայկական համայնապատկեր» ծրագրում դիտարժան այնքան ֆիլմեր կան, որ մեր մրցանակները չեն բավականացնի բոլորի համար», ասաց Ստամբոլցյանը՝ «Երեւան» հյուրանոցում երեկ հրավիրված ասուլիսում: Մրցութային ծրագրում ֆիլմեր են ներկայացրել ռեժիսորներ Դավիթ Սահակյանցը՝ «Չորս երգ», Դիանա Կարդումյանը՝ «Աշնան արեւ», Միքայել Վաթինյանը՝«Բոժոն», Էլինա Հակոբջանյանը՝«Թռիչք», Դավիթ Ասլանյանը «Խաղողօրհնեք», Աշոտ Մովսիսյանը՝ «Մոմիկ», Արթուր Ռաստամյանը՝ «Հիշողության հետքերով»:

Դավիթ Սահակյանցը հայտնի մուլտիպլիկատոր Ռոբերտ Սահակյանցի որդին է, նա ֆիլմի է վերածել Ռուբեն Հախվերդյանի «Զրոյից մինչեւ 100 տարեկան երեխաների համար» սկավառակի երգերից չորսը՝ «Նավակը», «Ծիածան», «Կատիկ», «Ժողովրդական»: Դիանայի ֆիլմը որեւէ կապ չունի Հրանտ Մաթեւոսյանի «Աշնան արեւի» հետ, այլ նկարահանված է Տոնինո Գուերայի «Պարուհին» պատմվածքի մոտիվներով: Կնոջ թեման Դիանան ընտրել է այն պատճառով, որ «մեր հասարակության մեջ կնոջ դերն այլ կերպ են պատկերացնում, նրա տեղը համարում են միայն խոհանոցը, երեխաներին դպրոց տանել-բերելը, մինչդեռ յուրաքանչյուր կին, թեկուզ տարեց, ձգտում է լինել գեղեցիկ ու ցանկալի»: Ֆիլմի հերոսուհին ապրում է իր կյանքի մայրամուտը, սակայն նրա մեջ արթուն են երիտասարդ տարիների զգացողությունները: Հայ կնոջ համար դյուրին չէ նաեւ կինոարվեստով զբաղվելը. Դիանան պատմեց, որ ֆիլմ նկարահանելու համար ինքը մոտ մեկ տարի արտասովել է, մինչեւ «Հայֆիլմից» հովանավորություն է ստացել:

Դավիթ Ասլանյանը Դղերի եկեղեցում ամեն տարի նշվող Սբ. Մարիամ Աստվածածնի տոնի՝ խաղողօրհնեքի պատկերմամբ արտահայտել է իր ներքին ընդվզումը եկեղեցական տոներն ուտել-խմելու վերածելու ու շրջակա միջավայրն աղտոտելու սովորության դեմ: «Այդ տոների ժամանակ հոգեւորը երկրորդ պլան է մղվում, գուցե եկեղեցու ներկայացուցիչներն ասեն, թե անհավատ մեկն է նկարահանել այս ֆիլմը, բայց ես հոգեւոր արժեքներ կրող ու պահպանող մարդ եմ; Ինձ հուզեց այն միտքը, որ մենք շեղվում ենք հոգեւորից եւ որոշեցի այդ շեղումը տեսնելով դրա լուծումը գտնել: Երբ մարդիկ տեսնում են, որ դա վատ երեւույթ է, հրաժարվում են դրանից, իսկ երբ համոզվում են, որ այդպես է եւ այդպես էլ պիտի լինի, ուրեմն ոչինչ չի փոխվի»: Դավիթը պատմեց, որ մինչեւ ֆիլմ ներկայացնելը, երեք տարի դիտել է փառատոնի ֆիլմերն ու ներքին ջերմություն ստացել, նաեւ հպարտացել, որ իր երկրում այդպիսի փառատոն է անցկացվում: Նա ցավում է, որ ոմանք սեւեռվում են մանր ինտրիգների վրա, փոխանակ փառատոնը իրենց ձեռքերի վրա բարձրացնելով աշխարհին ներկայացնելու: «Եկեք մեր բնավորությունը մի կողմ դնենք , փայփայենք ու մեր երկրի այցեքարտը դարձնենք; 90-ականների էներգետիկ ճգնաժամից հետո Հայաստանում այսօր հոգեւոր ճգնաժամ է, հիմա խավարը մեր հոգիներում է: Միայն ստամոքսով առաջնորդվող ազգը չի կարող հարատեւել: Իր պատմությամբ մեր ազգը դա ապացուցել է: Ժամանակն է պաթետիկ հայրենասիրությունից անցնելու իրականին»:

«Հայկական համայնապատկեր» մրցույթին մասնակցող վերնշյալ մյուս ռեժիսորների խումբը, ցավոք, չներկայացավ. թեեւ մինչեւ ասուլիսի մեկնարկը չէին ներկայացել: Երեկվա ասուլիսից իր տպավորությամբ Միքայել Ստամբոլցյանը նկատեց, որ դրանք լուրջ ընդունելու դեպքում հետաքրքրական խոսակցություն է ծավալվում:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Բ էջից →

22.00 Ելլա, Գերմանիա, 2007, 89րոպե
Պրոդ.՝ Ֆլորիան Քյորներ ֆոն Գուստորֆ, Միխայել Վեբեր, Կառոլինե ֆոն Զենդեն, Անդրեաս Շրայթմյուլեր, սց.՝ Սիմոնե Բաեր, Քրիստիան Փեցոլդ, ռեժ.՝ Քրիստիան Փեցոլդ
Դերերում. Նինա Հոս, Դեվիդ Շտրիզով, Հիներ Շյոնեման, Բուրգհարթ Քլաուսներ, Բարբարա Աուեր

Ելան նոր կյանքի ակնկալիքով որոշել է արեւելագերմանական փոքրիկ քաղաքից մեկնել Էլբայի մյուս ափը՝ իր ետեւում թողնելով ձախողված ամուսնությունն ու խորտակված անուրջները: Հանովերում նա հանդիպում է Ֆիլիպին՝ իրավաբանական ֆիրմայի մի երիտասարդ ծառայողի, որը նրան նշանակում է իր օգնական: Շուտով Ելան հասկանում է, որ անողոք գործարարների հետ լեզու գտնելու կարողություններ ունի: Նա իր ապագան տեսնում է Ֆիլիպի կողքին, որի ծրագրերին կարող է մասնակից լինել: Ելան, վերջապես, ի վիճակի կլինի ձեռք բերել այն ամենը, ինչ ցանկացել է: Բայց նրան տանջում են տարօրինակ ձայները. անցյալի ճշմարտությունները գալիս են հալածելու Ելային: Նա սկսում է անհանգստանալ, թե իր նոր կյանքը շատ լավն է ճշմարիտ լինելու համար:

«Մոսկվա» կ/թ, կարմիր դահլիճ
17.00 Մաքուր, Կանադա / Ֆրանսիա / Մեծ Բրիտանիա, 2004
Պրոդ.՝ Էդուար Ուեյլ, Քսավյե Ջանոլի, Նիկ Ֆիշման, Քսավյե Մարշան, սց./ռեժ.՝ Օլիվյե Ասայաս:
Դերերում. Մեգի Չուն, Նիք Նոլթի, Բեատրիս Դալ, Ժաննա Բալիբար, Դոն Մաքքելար:

Ֆիլմը պատմում է մի կնոջ ճակատագրի եւ ներքին այն անբացատրելի հավասարակշռության մասին, որը ճակատագրին եւ հանգամանքներին հակառակ՝ երիտասարդ կնոջը մղում է դեպի կյանք: Սա ուրույն խորհրդածություն է նաեւ ռոքի աշխարհի, դրա օրենքների եւ այն անսահման ազդեցության մասին, որ մի ամբողջ սերնդի, նրա երազների եւ անկումների պատմությունն է: Էմիլին եւ ամուսինը՝ Լին, նախկինում հռչակավոր լեգենդար ռոք երգիչներ են եղել: Լիի մահից հետո, որ վրա է հասել թմրադեղի մեծ չափաքանակից, Էմիլին հայտնվում է բանտում: Բանտից դուրս գալուց հետո նրա միակ նպատակն է գտնել որդուն, որ հանձնված է Լիի ծնողների խնամքին: Բայց, նախեւառաջ, Էմիլին պիտի ազատվի անցյալի ու սեփական անձի շուրջը պտտվող լեգենդի ստվերներից:

Ահաբեկչական հզոր պայթյուն Քիրքուկի թուրքմենաբնակ Ամիրլի գավառում

Դա հիմնում թուրքմենական գործոնն Իրաքում ակտիվացնելու Թուրքիայի հաշվարկներն են

Վերջին շաբաթներին աշխարհի առաջնակարգ լրատվամիջոցներն անընդհատ թուրքական զորքերի Հյուսիսային Իրաք ներխուժման մասին լուրեր էին տարածում: Դրանց՝ Իրաքի նախագահ Ջալալ Թալաբանին եւ Հյուսիսային Իրաքում Քրդստան շրջանի ղեկավար Մասուդ Բարզանին արձագանքում էին, սպառնալով թուրքերին հակահարվածով: Իսկ պաշտոնական Վաշինգտոնը ներխուժման անկանխատեսելի հետեւանքների մասին նախազգուշացնում էր Անկարային:

Այդ ընթացքում թուրքական զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետ, բանակի գեներալ Յաշար Բույուքանըթը դիմում էր վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանին, որ կառավարությունը ներխուժման հրահանգ տա բանակին եւ փոխարենը ստանում էր դրա անհրաժեշտությունը գրավոր հիմնավորելու պատասխան:

Իրականում նախորդ տարիների ներխուժումները Հյուսիսային Իրաքում տեղակայված PKK-ի հենակետերի առումով չէին հանգեցրել Թուրքիայի համար ցանկալի որեւէ արդյունքի: Ընդհակառակը, այդ հենակետերն ամրապնդվել էին, զուգընթաց դրան, աննախադեպ ակտիվացել էր PKK-ի զինված գործունեությունը Թուրքիայում:

Հենակետերի ամրապնդումն ու PKK-ի գործունեության ակտիվացումը անմիջականորեն պայմանավորված են Հյուսիսային Իրաքում Վաշինգտոնի ծրագրերի հետ: Այլ կերպ՝ տարածաշրջանում կարեւորը այս կամ այն հարցի ընդգրկումն ու դրա զբաղեցրած տեղն է ԱՄՆ-ի ծրագրերում:

Ինչ վերաբերում է թուրքական զինված ուժերի Հյուսիսային Իրաք ներխուժման մասին աշխարհի առաջնակարգ լրատվամիջոցների լուրերի տարածմանը, ապա դրանց հերքումը Թալաբանիի եւ Բարզանիի արձագանքներով, ինչպես նաեւ Վաշինգտոնի նախազգուշացումները, փաստորեն սպառնում էին ներխուժման Թուրքիայի հնարավորությունները: Սպառնման պայմաններում երկրում խիստ սրվում էր թուրքական բանակի եւ կառավարության հարաբերությունների լարվածությունը:

Հուլիսի 7-ին Քիրքուկից 130 կմ հեռու Ամիրլի գյուղաքաղաքում կատարված ահաբեկչական պայթյունը աշխուժացրեց թուրքական զորքերի Հյուսիսային Իրաք ներխուժման հարցի արծարծումները Թուրքիայի քաղաքական շրջաններում: Մեծամասնությամբ շիա թուրքմեններով բնակեցված այս գյուղաքաղաքում պայթյունի հետեւանքով զոհվել է 150 մարդ, 20-ը անհետ կորել է, իսկ 250 մարդ՝ վիրավորվել: Ընդ որում, Ամիրլիի շուկայում կատարված պայթյունի ազդեցությունը այնքան ուժեղ է եղել, որ հիմնահատակ ավերվել են շուկայից 200 հեռավորության վրա գտնվող բոլոր տները: Ավելին, իրաքյան իշխանությունները կամ Քրդստան շրջանի կառավարությունը որեւէ օգնություն չեն ցուցաբերել Ամիրլիի բնակիչներին:

Խնդիրը սակայն Հյուսիսային Իրաք թուրքական զորքերի ներխուժումը չէ: Ամիրլիում կատարված պայթյունի նախօրյակին ԱՄՆ պետքարտուղար Կոնդոլիզա Ռայսը հեռախոսակապ է հաստատել Թուրքիայի արտգործնախարար Աբդուլլահ Գյուլի հետ եւ վերստին Հյուսիսային Իրաք ներխուժման անկանխատեսելի հետեւանքների մասին նախազգուշացրել է նրան: Կոնդոլիզա Ռայսի նախազգուշացումից հետո թուրքական զորքերը կարող են Հյուսիսային Իրաք ներխուժել միայն այն դեպքում, եթե այդ նախազգուշացումն իրականում ծառայում է Իրաքում Թուրքիային ռազմական գործողությունների մեջ ներքաշելու ԱՄՆ-ի քաղաքական նպատակին:

Սակայն, անկախ նպատակներից, այս ամսվա մեջ Քիրքուկ նահանգում, որի կազմի մեջ է նաեւ թուրքմենաբնակ Ամիրլին, նախատեսվում է մարդահամար: Քանի որ այդ մարդահամարը Իրաքի սահմանադրության 140-րդ հոդվածի համաձայն, ընթացիկ տարում Քիրքուկում ենթադրվող հանրաքվեն ապահովելու համար էր արվելու, ուստի մարդահամարին արաբները կտրականապես դեմ էին, որովհետեւ կասկած չկա, որ հանրաքվեի արդյունքում Քիրքուկը կդառնա Հյուսիսային Իրաքի Քրդստան շրջանի նահանգ: Այսինքն, դե-յուրե կանցնի քրդական ինքնիշխանության ենթակայությանը:

Դրան, իհարկե, դեմ է նաեւ Թուրքիան: Սակայն անկարող լինելով ազդել Հյուսիսային Իրաքում ընթացող քաղաքական զարգացումների վրա, նա ոչ միայն փորձում էր օգտագործել Քիրքուկ նահանգի թուրքմեններին ու խրախուսում հակաքրդական արաբա-թուրքմենական ճակատի ձեւավորումը, այլեւ սկսել էր նպաստել թուրքմենական գործոնի ակտիվացմանը: Ամիրլիի ահաբեկչական պայթյունը ցույց տվեց Քիրքուկի հանրաքվեն թուրքմենների միջոցով կանխելու Անկարայի հաշվարկների սնանկությունը:

Հաշվի առնելով, որ Իրաքի թուրքմենների դեմ ահաբեկչական գործողություններ մինչ այդ կատարվել էին Թալ Աֆարում եւ Յանգիջայում, ակնհայտ է դառնում, որ Ամիրլիում զոհված թուրքմենները փաստորեն դարձել են Թուրքիայի վերոհիշյալ հաշվարկների զոհը:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Ամերիկացիները պատրաստ են ընտրել սեւամորթ կամ կին նախագահ

Ամերիկյան «Նյուզուիք» հեղինակավոր հանդեսի անցկացրած հարցման տվյալները վկայում են, որ ԱՄՆ բնակչության 59 տոկոսը համաձայն է ունենալ սեւամորթ (կամ աֆրոամերիկացի) նախագահ, 30 տոկոսը դեմ է:

2000 թ. անցկացված համանման հարցման ժամանակ սեւամորթ նախագահի ընտրությանը կողմ էր արտահայտվել ամերիկացիների ընդամենը 37 տոկոսը: Վերջին 7 տարում աֆրոամերիկացի նախագահի ընտրության օգտին կատարված դրական տեղաշարժը թերեւս բացատրվում է 2008 թ. նախագահության թեկնածուների մեջ համակրելի Բարաք Օբամայի ներկայությամբ:

Ինչ վերաբերում է կին նախագահ ունենալու հեռանկարին, ներկայումս դրան համաձայն է ԱՄՆ բնակչության 58 տոկոսը, դեմ է 32 տոկոսը:

Սակայն լատինաամերիկացի կամ մորմոն նախագահն այնքան էլ ցանկալի չէ: Պարզվում է, որ պետության ղեկավարի պաշտոնում խտացնելու Ամերիկայի ներկայացուցչի կուզենար տեսնել ԱՄՆ բնակչության 40 տոկոսը (դեմ է 47 տոկոսը), մորմոն նախագահին ընդունելի է 35 տոկոսի համար (դեմ է 48 տոկոսը):

Հարցման արդյունքները ըստ երեւույթին պայմանավորված են Կոնգրեսի զույգ պալատներում իշխող դեմոկրատական կուսակցության ներկայիս կացության հետ: 2008 թ. նախագահական ընտրություններում դեմոկրատների գլխավոր թեկնածուներն են սեւամորթ սենատոր Բարաք Օբաման եւ նախկին առաջին տիկին, Նյու Յորքի սենատոր Հիլարի Քլինթոնը: Ընդամենը ժողովրդականությամբ Օբաման առայժմ զիջում է Հիլարի Քլինթոնին:

Թռչնագրիպի եւս մեկ զոհ Ինդոնեզիայում

Ինդոնեզիայում թռչնագրիպից մահացել է 6-ամյա մի մանչուկ: Այսպիսով, երկրում զոհերի ընդհանուր թիվը հասել է 81-ի: Առողջապահության նախարարությունը երեկ հայտարարեց, որ լաբորատոր տարրալուծումները հաստատել են երեխայի արյան մեջ թռչնագրիպի H5N1 մահացու վիրուսի առկայությունը:

Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության տվյալներ վկայակոչելով ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը հաղորդում է, որ աշխարհում (գլխավորապես Ասիայում) թռչնագրիպից արդեն 170 մարդ է մահացել: Զոհերի թվում Ինդոնեզիան առաջին տեղում է: Վիետնամում այդ հիվանդությունը 40 կյանք է խլել: Համաճարակի տարածման վտանգն սրվել է, որ վերջին տարիներին ասիական մի շարք երկրներում ոչնչացվի ընդհանուր առմամբ 200 մլն գլուխ ընտանի թռչուն: Գիտնականները երկյուղներ ունեն, որ թռչնագրիպի H5N1 վիրուսը մի օր կարող է փոխակերպվել եւ վարակը տարափոխիկ դառնալ մարդկանց միջեւ տարածվում: Ուստի ազդեցիկ պատվաստանյութի ստեղծման աշխատանքները շարունակվում են աշխարհի տարբեր երկրներում:

Պ. Ք.

ՍՈՒՆՆԻ-ՇԻԱ ՀԱԿԱՄԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆ

Իրաքյան «Ալ Ղաիդան» Իրանին սպառնում է պատերազմով

«Ալ Ղաիդայի» իրաքյան բաժանմունքի՝ «Իրաքի իսլամական պետության» առաջնորդ Աբու Օմար ալ Բաղդադին Իրանին սպառնում է պատերազմով: Նա Թեհրանից պահանջել է երկու ամսվա ընթացքում դադարեցնել իրաքցի շիա մահմեդականներին աջակցելը: Հակառակ դեպքում հարձակում կձեռնարկվի Իրանի վրա:

«Մենք Իրանի կառավարությանը տալիս ենք երկու ամիս, որպեսզի դադարեցնի Իրաքի շիա կառավարությանն աջակցելը եւ Իրաքի գործերին միջամտելը: Հակառակ դեպքում նրան պատերազմ է սպասում», հայտարարել է ալ Բաղդադին իսլամիստական կայքէջերից մեկում զետեղված ձայնագրության մեջ:

Ռոյթեր գործակալության տվյալների համաձայն, ալ Բաղդադին իրանցիներին մեղսակից է համարում Իրաքի սուննիական մզկիթների հրկիզմանը եւ սուննի առաջնորդների սպանություններին: Նրա խոսքերով, իր զոհայինները չորս տարի է պատրաստվում են պատերազմել Իրանի դեմ:

Բացի դրանից, սուննի արմատական առաջնորդը բոլոր սուննի գործարարներին կոչ է արել երկու ամսվա ընթացքում դադարեցնել գործարար հարաբերություններն Իրանի եւ Պարսից ծոցի պետությունների արաբ գործընկերների հետ:

Ալ Բաղդադիի խոսքերով, իր կազմակերպությունն է Իրաքի հյուսիսում ահաբեկչություններ կատարել քրդական Իրբիլ եւ Մահմուր քաղաքների դեմ:

Պ. Ք.

Լիբերմանը ՆԱՏՕ-ի հետ՝ ընդդեմ Իրանի

Իրանական միջուկային սպառնալիքի հարցերով զբաղվող Իսրայելի ութ ամիս առաջ նշանակված գերագույն համակարգող, ռազմավարական գործերի նախարար Ավիգդոր Լիբերմանը, ըստ «Մաարիֆ» թերթի հունիսի 29-ի հրապարակման, մշակել է գործողությունների մի ծրագիր, համաձայն որի Իսրայելը, ՆԱՏՕ-ն եւ Եվրոմիությունը պետք է համագործակցեն ռադիոհեռուստատեսային հեռարձակման կայաններ եւ ինտերնետային կայքեր հիմնելու գործում: Դրանք հակակառավարական հաղորդումներ են հեռարձակելու իրանցիների համար, նպատակ ունենալով ապակայունացնել իրավիճակը երկրում:

«Մաարիֆը» տեղեկացրել է, որ ծրագիրն ընդգրկելու է նաեւ ադրբեջաներեն հաղորդումներ, հաշվի առնելով, որ ադրբեջանցիներն այնտեղ բնակչության 25 տոկոսն են կազմում, եւ այնքան էլ հավասարիմ չեն կառավարության արմատական քաղաքականությանը: Հեռասփռումները գրավիչ են լինելու հատկապես երիտասարդների համար, որոնց միջոցով նախատեսվում է գործնական քայլեր ձեռնարկել տապալելու համար ներկայիս կառավարությունը:

Հայտնի է դարձել, որ այս հարցերը քննարկման նյութ են դարձել վերջերս Եվրոպա կատարած Լիբերմանի այցի ընթացքում: Բրյուսելում նա հանդիպել է ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղարի տեղակալ Մինուտո Ռիզոյի հետ, եւ հույս հայտնել, որ իր առաջարկներին դրականորեն կարձագանքեն:

Հ. Օ.

Իգոր Իվանովը հրաժարական է տալիս

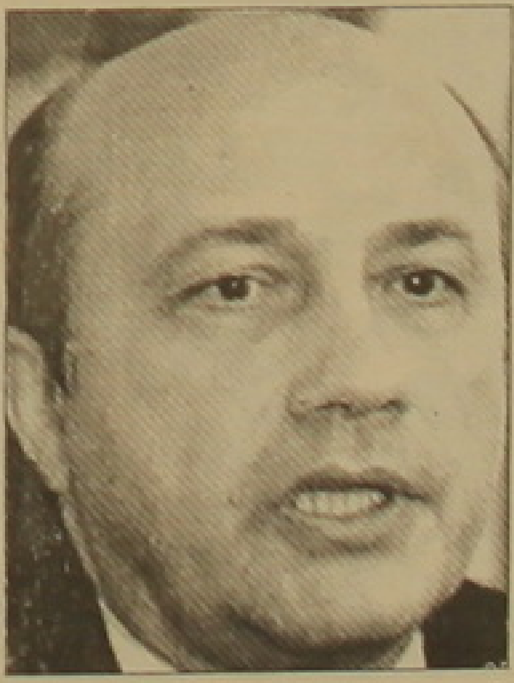

Ռուսաստանի անվտանգության խորհրդի քարտուղար Իգոր Իվանովը հրաժարականի դիմում է տվել երկրի նախագահին: «Կոմերսանտ» թերթի տեղեկությունների համաձայն, Իվանովի հրաժարականի մասին կհայտարարվի մոտ օրերս:

Ենթադրվում է պաշտոնաթողությունից հետո Իգոր Իվանովը դեսպան կնշանակվի Եվրոպայի երկրներից մեկում: Այլ տեղեկությունների համաձայն, 62-ամյա Իվանովը մտադիր է զբաղվել գործարարությամբ:

Նրա առավել հավանական իրավահաջորդներն են համարվում Պետժողվերահսկողության ղեկավար Վիկտոր Չերկեսովը եւ Պետդումայի նախագահ Բորիս Գրիզլովը:

«Վեդոմոստի» թերթը գրում է, որ Իվանովը Պուտինի մերձավորներից է, սակայն նրա պաշտոնում Չերկեսովի նշանակումը էլ ավելի կմեծացնի ՌԴ անվտանգության խորհրդի դերը:

Իվանովը խորհրդի քարտուղարն է 2004 թ. մարտի 9-ից: Իսկ 1998-2004 թթ. նա Ռուսաստանի արտգործնախարարն էր:

Սարկոզին խախտեց համաներման ավանդույթը

Ֆրանսիայի նախագահ Նիկոլա Սարկոզին հրաժարվել է ազգային տոնի՝ հուլիսի 14-ի առիթով հրամանագիր ստորագրել 3000 բանտարկյալների համաներման վերաբերյալ, դրանով իսկ խախտելով իր նախորդների օրոք ձեւավորված ավանդույթը:

Մինչեւ անցյալ տարի Ֆրանսիայի նախագահները հուլիսի 14-ի ազգային տոնի առիթով համաներում իրականացնելով՝ դրանով իսկ թեթեւացնում էին երկրի «գերբնակեցված» բանտերի վիճակը: BBC-ի տվյալների համաձայն, երկրի բանտերը նախատեսված են ընդհանուր առմամբ 50 հազար կալանավորների համար, մինչդեռ իրականում բանտարկյալների թիվն այժմ հասնում է 61 հազարի:

Իր որոշման կապակցությամբ Սարկոզին «Ժուռնալ դյու դիմանշ» թերթին տված հարցազրույցում կասկածներ է արտահայտել, թե համաներումը կարող է դառնալ «բանտերի կառավարման միջոց»:

Սարկոզիի խոսքերով, ինքը կարող է համաներման իրավունքն օգտագործել միայն հատուկ դեպքերում: «Եթե քրեական անցյալ ունեցող ինչ-որ մեկը գետը նետվելով փրկում է խեղդվող երեխաներին, տվյալ դեպքում նախագահական ներումը կարող է որոշակի դեր խաղալ», օրինակ է բերել Սարկոզին:

Ֆրանսիական բանտերի վարչությունում մտահոգություն են արտահայտում, որ նոր նախագահի որոշումը կարող է կալանավորների դժգոհության ալիք բարձրացնել: Բանտային աշխատողների արհմիության հայտարարության մեջ ընդգծվում է, որ «բանտարկության ժամկետի կրճատումը հոգեբանական խոր ազդեցություն է գործում կալանավորների վրա»:

Պ. Ք.

Մշակույթ

Ռոբերտ Էլիբեկյան՝ անավարտ դիմանկար

Աբովյան փողոցում «Զոլոտոյե ռունո» սիգարի բույրն էր տարածվել՝ Քոչարն է գալիս: Երիտասարդ արվեստագետները հավաքված Նկարիչների Միության սրճարանում անհամբեր սպասում էին, թե այսօրվա բանավեճն ինչի մասին է լինելու, համենայնդեպս, ինչ թեմա էլ ընտրվեր, միանշանակ հաղթող էր ճանաչվելու Քոչարը: Այդ պահին սրճարանում էր երիտասարդ նկարիչ Ռոբերտ Էլիբեկյանը, նա ակամա հիշեց ծանոթությունը Քոչարի հետ: Նոր-նոր Երեւան էր տեղափոխվել՝ որոշելով գեղարվեստաթատերական ինստիտուտ ընդունվել: Մի օր էլ Ռուդոլֆ Խաչատրյանի ուղեկցությամբ Քոչարին հյուր գնացին, ում պատանի նկարիչը ցույց տվեց իր կտավները: Նա Քոչարի հավանությանն արժանացավ:

- Ո՞վ ես դու, երիտասարդ նկարիչ,- հարցրեց մաեստրոն:

- Ռոբերտ Էլիբեկյան,- ներկայացավ նկարիչը:

- Յակոբ Էլիբեկյանը քո ազգականն է,- կրկին հարցրեց Քոչարը:

- Պապիս եղբայրը,- հաջորդեց Էլիբեկյանը:

- Իսկապե՞ս, գիտես՝ Ներսիսյան ճեմարանում նա իմ ֆիզիկայի, աշխարհագրության ու ֆիզիկայի դասատուն էր,- ոգեւորվեց Քոչարը ու ջերմագին ողջագուրվեց նրա հետ:

Այսպես էլ սկսվեց բարեկամությունը 60-ամյա Երվանդ Քոչարի եւ 20-ամյա Ռոբերտ Էլիբեկյանի միջեւ:

1966 թ. հունվարյան ցրտաշունչ մի օր՝ ավելի ճշգրիտ հունվարի 21-ին, երկու երիտասարդ նկարիչներ Սեյրան Խաթլամաջյանը եւ Ռոբերտ Էլիբեկյանն իրենց կյանքում առաջին անհատական ցուցահանդեսի բերկրանքն էին վայելում: 25-ամյա Ռոբերտ Էլիբեկյանի ուրախությունը կրկնակի էր՝ սեփական ցուցահանդեսի բացումն ազդարարեց մեծն Սարյանը, իսկ Մինասն էլ հուշամատյանում գրեց հետեւյալ տողերը. «Իմ սիրելի ընկեր Ռոբերտ, քո անդրանիկ ցուցահանդեսով դու ինձ ներկայանում ես որպես փայլուն երանգավորող, անսպառ հնարավորություններով լեցուն մի կազմավորվող անհատականություն, իր նմանը չունեցող, լավագույն հատկություններով օժտված տաղանդավոր նկարիչ: Թող ճեղերը լայնանան եւ վերջապես ենթարկվեն փլուզման քո տաղանդը պատնեշող պարիսպները: Նկարիչ՝ Մինաս Ավետիսյան, 21.01.66թ.»:

2007թ., Քոչարի 13՝ նկարիչների շենք, չորրորդ հարկ՝ արվեստանոց 443: Այստեղ Ռոբերտ Էլիբեկյանն է ստեղծագործում: Հնչեցնում եմ դռան զանգը, ինչպես միշտ այստեղ գալիս փոքր-ինչ հուզվում եմ. արվեստային անակնկալների ակնկալիք ունեմ: Ինձ համար հետաքրքրական է թե՛ արվեստագետը, թե՛ նրա ստեղծած արվեստը հավասարապես: Ռոբերտ Էլիբեկյանի գեղարվեստն ուղիղ համեմատական է իր անհատականությանը, այսինքն՝ ներդաշնակ, բնականն հունով են ընթանում Էլիբեկյան մարդու եւ արվեստագետի փոխհարաբերությունները: Նկարիչը կյանքում սակավախոս է, ինչպես տեղացիներն են ասում՝ ուրբաթախոս, խուսափում է կենցաղայնությունից, ավելորդություններից, մանրուքների հետեւից չի ընկնում, խոսելիս դիպուկ է՝ խփում է ուղիղ նշանակետին: Բնավորության առանձնահատկություններից է մեղմաշաղախ բարությունը, միաժամանակ շատ սկզբունքային է ու նաեւ արտիստիկ: Իր շուրջը կատարվող երեւույթների մասին իր մեկնաբանությունը Էլիբեկյանի կտավներից կարելի է դասել: Նրա աչքից ոչ մի գեղեցիկ բան չի վրիպում, անկեղծ ասած, նույնիսկ կյանքում չափազանց սովորական թվացող շատ երեւույթներ նրա կտավներում անսովոր գեղեցիկ, վեհաշուք տեսք ունեն: Նկարչի կտավները առանձնանում են նկարաշարերով: Դրանք ընդհանրանում են թեմատիկայով, ինչ-որ չափով բովանդակությամբ եւ ամենակարեւորը՝ տրամադրությամբ: Փարիզյան նկարաշարը արվեստի այդ հրաշալի բնօրրանին բնորոշ կյանքի արտացոլանքն է արտահայտում: Այնտեղ արվեստագետներին այնքան հոգեհարազատ բոհեմական միջավայրն է, անբռնազբոսությունը, գրավչությունը: Այդ մասին է խոսում «Դիմակով կինը» կտավը: Մի այլ նկարաշար, որն այսօր ցուցադրվում է Մոնրեալի «Սոլեյի» պատկերասրահում: Անհնար է չգայթակղվել նկարչի «Սիրո պարտեզ» ստեղծագործությամբ: Մռայլ տրամադրությունս միանգամից ի չիք է լինում: Գերադասում եմ թոթափվել ամեն տեսակի երկրային զգացմունքներից, նախընտրում եմ Էլիբեկյանի առաջարկած սիրո պարտեզը: Այնտեղ սիրահար զույգեր կան, մեղեդին սեր է հնչեցնում՝ անսահման սեր է հոսում: Կտավի գույները մեզ պատմում են այդ մասին: Ճիշտ է, Ռոբերտ Էլիբեկյանը լավատես արվեստագետ է, սակայն նրան չի կարող չհուզել սեփական ժողովրդի դառը ճակատագիրը, ընդհանրապես՝ կյանքն իր հակասական դրսեւորումներով՝ Ցուղայի խաչքարերի զանգվածային ոչնչացում, Նարեկացի ու Քրիստոսի խաչելություն, Եղիշե Չարենց:

Խոսել Ռոբերտ Էլիբեկյանի մասին ու չանդրադառնալ նրա բեմանկարչական գործունեությանը առնվազն անավարտ դիմանկարի կնմանվի: Բեմանկարիչ Էլիբեկյանը 13-ից ավելի բեմանկարչական աշխատանքների հեղինակ է: «Ինձ համար միշտ էլ շատ հետաքրքրական է եղել Մինասի հետ համատեղ աշխատանքը: Մեր առաջին ստեղծագործական հանդիպումը 1968 թ. էր, երբ Էդ. Հովհաննիսյանի «Անտունի» բալետն էր բեմադրվում, որտեղ Մինասը բեմանկարիչն էր, իսկ ես՝ հագուստների ձեւավորողը: Հետո կրկին հանդիպեցինք Սունդուկյանի «Խաթաբալայի» էկրանավորման ժամանակ»,- պատմում է Ռոբերտ Էլիբեկյանը: Անշուշտ, մեր արվեստի պատմության հետաքրքրական էջերից է Էլիբեկյանների ընտանեկան բեմանկարչությունը, երբ միասին ստեղծագործում էին Վաղարշակ, Հենրի եւ Ռոբերտ Էլիբեկյանները, դա 1980 թ. էր, երբ Սունդուկյան թատրոնում կրկին «Խաթաբալա» էր բեմադրվում: Թերեւս, նրանցից լավ ոչ-ոք չէր կարող Թիֆլիսի շունչը զգալ ու հասկանալ: Ընդհանրապես թատրոնի նկատմամբ այդչափ սերը բնական դրսեւորում է: Ժամանակային ու տարածական հեռավորությունն ավելի է սրում զգացողությունները: Մտապատկերները միմյանց հաջորդելով դուրս են պրծնում հիշողություններից:

Նկարչի աչքերում դրանք պատկերների են վերածվում, իսկ վրձինն ու գույները օգնում են կտավ դառնալ: «1941 թ. ապրիլի 21-ին նախկինում Հայարտան, այնուհետեւ հայ մտավորականների համար բնակատեղի հանդիսացող շենքում եմ ծնվել ես: Հայրս՝ Վաղարշակ Էլիբեկյանը, Թիֆլիսի Շահումյանի, այսօր արդեն Պ. Ադամյանի անվան դրամատիկական թատրոնի ղեկավարն էր: Այսօրվա իմ նախասիրությունները մանկական տարիներիս հետաքրքրություններն են, իմ ծննդավայր Թիֆլիսը՝ իր հակասական երեւույթներով: Մեկ 1947 թ. ստալինյան ռեպրեսիան եմ մտաբերում, երբ գաղթական Սիրանուշ տատիս նկուղային սենյակում հավերժություն թվացող սարսափի մի քանի օրեր ապրեցինք: Մեկ էլ՝ թափառաշրջիկ դերասան Բաբայանին եմ մտաբերում: Իմ հուշերի միակ Օթելլոյին՝ կիսամերկ, փայտյա խանչալով աներեւույթ Դեզդեմոնային խեղդելիս: Կյանքը թատրոն է, իսկ թատրոնում՝ բեմում, կյանքն է: Մանկական հուշերիս բեմում Ավետ Ավետիսյանն է, Հրաչյա Ներսիսյանը եւ վերջապես Վահրամ Փափազյանը: Ու նորից հանդիպում Օթելլոյի հետ՝ այս անգամ Փափազյանի տեսքով: Տարին 3-4 անգամ դերասանը Լենինգրադից հյուրախաղերի էր ժամանում եւ կեսամյա ընդմիջումների ընթացքում մենք՝ երեխաներս, Փափազյանի համար շամպայնի խցաններ էինք հավաքում՝ նրա մոգական արվեստին ինչ-որ կերպ մասնակից դառնալու համար: Հետո դրանք հագցնում էինք մախաթների վրա՝ այրելով մինչեւ մոխրանալը: Երբ խցաններն արդեն մոխրացած էին, Փափազյանն ինձ կանչում էր՝ Մանչս, հապա, բեր մոխիրը, եւ այն քսում էր մազերին, վրայից էլ՝ արեւածաղկի յուղ: Ահա եւ մավրը՝ Փափազյան-Օթելլոն»,- մտովի ծննդավայր է ուղեւորվում Ռոբերտ Էլիբեկյանը: Նրա հուշերում Թիֆլիսն ու Երեւանը անքակտելի կամրջված են միմյանց: Անցյալն օգնում է արժեւորել ներկան, ի վերջո կյանքում ոչինչ անհետ չի կորում եւ ոչինչ հենց այնպես չի լինում:

Ինչպես միշտ, այսօր եւս Ռոբերտ Էլիբեկյանը բուռն ստեղծագործական ընթացքի մեջ է: Ժամանակը միշտ էլ նոր գծեր ու երանգներ է բերելու իր հետ: Նշանակում է՝ միշտ էլ ինչ-որ բան անավարտ է մնալու:

ԼՈՒՍԻՆԵ ԿՈՐՅԱՆ

Հայաստանը կմասնակցի Եվրոտեսիլի մանկական մրցույթին

Այս տարի Հայաստանն առաջին անգամ կմասնակցի Եվրոտեսիլի մանկական մրցույթին: Մեր երկիրը կներկայացնեն Հայաստանի հանրային հեռուստատեսության եւ ռադիոյի «Արեւիկ» մանկապատանեկան համույթի 8 երգիչները, ավելի ճիշտ՝ պատանեկան եւ մանկական խմբերից ընտրված փոքրիկ երգիչները:

Դեկտեմբերի 8-ին Ռոթերդամում մրցույթի բեմահարթակ դուրս կգան հայաստանցի երեք մենակատարներ՝ 14-ամյա Մարիաննա Ջավախյանը, 10-ամյա Քրիստինեն եւ Անահիտը: Նրանց կձայնակցեն 5 երեխաներ: Ընդհանուր խումբը ելույթ կունենա հենց Մարիաննայի գրած երգով, քանի որ, մրցույթի պայմանների համաձայն, երգի հեղինակը պետք է լինի բեմի վրա. նա պարտավոր է երգել, պարել կամ նվագել:

Երգի ընտրությունն այնքան էլ դյուրին չէր: Կոմպոզիտոր, «Արեւիկի» գեղարվեստական ղեկավար Արմեն Դիվանյանը պատմում է, որ դեռ անցյալ տարի լավագույն երգի մրցույթ հայտարարվեց Եվրոտեսիլին ներկայացնելու համար: Բազմաթիվ երգերի ունկնդրությունից հետո ընտրվեց հենց այս մեկը, որը աշխույժ է, կարելի է ասել հիթային: Բայց առայժմ ընտրված չէ երգի անվանումը: Մասնագետներից շատերի կարծիքով, երգը լիովին համապատասխանում է Եվրատեսիլի չափանիշներին: Դրա 3-րդ մասում հնչում է ազգային մոտիվ, որը հենց կատարում է Մարիաննան: Գործիքավորումն իրականացրել են Մարտին Միրզոյանը եւ Էդգար Հակոբյանը: Պատանի երգիչների հագուստը կարում է իրենն արդեն բավական լավ դրսեւորած Լիլիթ Մարգարյանը: Պարային բեմադրությունը իրականացնում է «Նանե դանս շոուն»: Պետք է ասել, որ մեր երեխաները նաեւ լավ պարում են: Երգը տեւում է 2 րոպե 45 վայրկյան: Մրցույթի պայմանների համաձայն, կատարողները այն կերգեն մայրենի լեզվով: Հեռուստատեսությամբ երգը կհեռարձակվի արդեն օգոստոսից, երբ պատրաստ կլինի տեսահոլովակը:

Ինչ վերաբերում է կատարողներին, ժպտադեմ Մարիաննան «Արեւիկ» հեռուստածրագրի հաղորդավարն է, հաճախում է Միքայել Միրզոյանի երաժշտական դպրոցի դաշնամուրի դասարան: Հիանալի տիրապետում է անգլերենին, ինչը շատ կարեւոր է միջազգային մրցույթին մասնակցելիս: «Արեւիկում» երգում է 8 տարեկանից: Համույթի վոկալի մասնագետ Արփինե Հովհաննիսյանի բնորոշմամբ, Մարիաննան ունի ինչեղ ձայն, իսկ դա կարեւոր գործոն է Եվրոտեսիլում, որտեղ պահանջվում է կենդանի կատարում: Քրիստինեն եւ Անահիտը ջանում են չզիջել Մարիաննային:

Եվրոտեսիլի մանկական մրցույթին մասնակցելու համար «Արեւիկի» ընտրությունը պատահական չէր: Առաջին, դա միակ պրոֆեսիոնալ մանկական համույթն է: Երկրորդ, խումբը արդեն երկար տարիներ հաջողությամբ հանդես է գալիս միջազգային տարբեր փառատոներում ու մրցույթներում: Երրորդ, «Արեւիկի» սաները կարողանում են իրենց պահել տեսախցիկի առջեւ, ունեն համանուն մանկական ամենաշաբաթյա հեռուստածրագրին մասնակցելու փորձ: Իսկ Եվրոտեսիլին մասնակցելու համար «Արեւիկին» ընտրել է Հանրային հեռուստատեսության եւ ռադիոյի գեղարվեստական խորհուրդը, քանի որ նա է լուծում Եվրոտեսիլին Հայաստանի մասնակցության հետ կապված բոլոր հարցերը: Արդեն որոշված է, որ եկող տարվանից Եվրոտեսիլի մանկական մրցույթին (Կիպրոս) Հայաստանի մասնակիցը կընտրվի տեղական մրցույթի հիման վրա:

«Մենք մրցույթի ենք գնում հաղթելու, եւ Եվրոտեսիլում մեր հաջողությունը կլինի ամբողջ Հայաստանի հաջողությունը», ասում է Ա. Դիվանյանը:

Այս տարի մանկական մրցույթին կմասնակցի 18 երկիր: Նախապես ներկայացված էր 20 հայտ, բայց վիճակահանության ընթացքում Վրաստանը եւ Սերբիան դուրս մնացին մրցույթից: Ինչ վերաբերում է Ադրբեջանին, նա առհասարակ հետաքրքրություն չի դրսեւորել Եվրոտեսիլի նկատմամբ: Թե ո՞ր համարի տակ հանդես կգան մեր փոքրիկ երգիչները, հայտնի կդառնա մրցույթի նախօրեին կայանալիք վիճակահանությունից: Մեր երգիչները Հոլանդիա կժամանեն արդեն դեկտեմբերի 2-ին:

Մնում է, որ արտերկրում ապրող մեր հայրենակիցները ակտիվորեն կարծ հաղորդագրություններ ուղարկեն իրենց բջջային հեռախոսներից:

ՏԻԳՐԱՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

«Երեխաների հետ, երեխաների նման»

«Ճանաչել արվեստը, սովորել ու աշխատել, լինել ազնիվ ու մաքուր, ինչպես հոգին Քրիստոսի, պայքարել ու հաղթել հայրենիքի հույսը մեր սրտերում», ահա այսպիսի քառատողով են առաջնորդվում Սամվել Սեւադա արտ-ստուդիայի սաները:

1990 թ.-ին Լոս Անջելեսում գեղանկարիչ Սամվել Սեւադան ստեղծել է իր արվեստի ստուդիան: Անցած 17 տարիների ընթացքում գեղանկարիչը կազմակերպել է սաների ստեղծագործությունների 12 ցուցահանդեսներ՝ աշխարհի տարբեր քաղաքներում:

«Ես 17 տարի տարբեր տեղեր ներկայացրել եմ ցուցահանդեսներ, բայց անընդհատ ձգտում էի, որ Հայաստանում կազմակերպեի եւ մեր երեխաների հետ պարապեի եւ վերջապես հասա իմ նպատակին», ասաց **Սամվել Սեւադան**:

Մոտ 60-70 երեխա, 100-ից ավելի աշխատանք՝ ծաղրանկարներ, գեղանկարներ, լուսանկարներ ներկայացրեցին «Հայ-Արտ» մշակութային կենտրոնում: Դեռ 1 տարին չբոլորած, ստուդիայի սաները ներկայացրեցին իրենց առաջին ցուցահանդեսը Հայաստանում: Այն հետաքրքրական էր նաեւ այն առումով, որ երեխաները ստեղծագործում էին նաեւ ցուցասրահում: Այս ցուցահանդեսը ներկայացվելու է նաեւ Լեռնային Ղարաբաղում, այնուհետեւ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներում:

Իսկ այն հարցին, թե մինչեւ քանի՞ տարեկան երեխաներ են մասնակցում, եւ արդյոք դժվար չէ նրանց հետ աշխատել, արվեստագետը պատասխանեց. «5 տարեկանից մինչեւ 105 տարեկան երեխաների հետ եմ աշխատում, եւ ամեն մարդ չէ, որ կարող է աշխատել երեխաների հետ, ես արդեն ամբողջ կյանքս նրանց հետ եմ եւ իրենց հետ դառնում եմ իրենց նման»:

Ցուցասրահում կազմակերպվեց ցուցահանդես-վաճառք, որից ստացված շահույթը տրամադրվելու է ստուդիային: Ներկա էին բազմաթիվ հյուրեր, որոնք իրենց կարծիքն ու շնորհավորանքները հղեցին սաներին եւ արվեստագետին:

«Ինձ համար մեծ հաճույք է, քանի որ ես անցել եմ այն ճանապարհը, որը դուք հիմա սկսել եք, եւ այն ճանապարհը, որ դուք եք ընտրել, շատ դժվար է լինելու: Կլինե՞ն նկարիչներ, թե՝ ոչ, սա չէ կարեւորը, կարեւորը, որ դուք կլինեք կրթված եւ մշակույթին մոտիկ անձնավորություն», ասաց նկարիչների միության նախագահ Կարեն Աղամյանը:

ԼԻԼԻ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Գաբրիել Սարգսյանը երկրորդ տասնյակում է

Սարատովում ավարտվեց շախմատի միջազգային մրցաշարը, որի 128 մասնակիցների թվում էին նաեւ Գաբրիել Սարգսյանն ու Աղասի Ինանցը: Մասնակից 52 գրոսմայստերներից 13-ը 2600-ից բարձր վարկանիշ ունեին: Մրցանակային ընդհանուր հիմնադրամը 1 մլն ռուբլի էր, որից 250 հազարը տրվելու էր հաղթողին:

Հարկ է նշել, որ բավական համառ մրցակցություն էր ծավալվել մրցաշարում եւ հաղթողը որոշվեց միայն վերջին տուրում: Գաբրիել Սարգսյանը մրցաշարի ավարտից երկու տուր առաջ 5 միավորով առաջատարների խմբում էր: 8-րդ տուրում նա սեւերով ոչ-ոքի ավարտեց պարտիան իրեն կես միավորով գերազանցող Ալեքսանդր Եվդոկիմովի հետ: Վերջին տուրում եւս Գաբրիելը ոչ-ոքի ավարտեց հանդիպումը Եվգենի Վորոբյովի հետ: Այսպիսով, 9 հնարավորից վաստակելով 6 միավոր, բաժանեց 10-21-րդ տեղերը:

Իսկ հաղթողին որոշելու համար հարկ եղավ հաշվի առնել լրացուցիչ գործակիցները, քանի որ 9 շախմատիստ վաստակել էր հավասար՝ 6,5-ական միավոր: Հաջողությունն ուղեկցեց դոնիռոստովցի գրոսմայստեր Վյաչեսլավ Զախարցովին, որն էլ ստացավ գլխավոր մրցանակը՝ 250 հազար ռուբլի: 150 հազար ռուբլով պարգեւատրվեց 2-րդ մրցանակակիր Անդրեյ Դեւյատկինը: Հաջորդ տեղերում են Ալեքսեյ Ալեքսանդրովը, Վլադիմիր Պոտկինը, Ալեքսանդր Եվդոկիմովը, Դենիս Խիզմատուլինը, Սերգեյ Ազարովը, Եվգենի Տոմաշեւսկին ու Ալեքսեյ Ֆյոդորովը:

Աղասի Ինանցը 9 հնարավորից վաստակեց ընդամենը 3 միավոր: Վերջին երկու տուրերում նա անհաջող խաղաց՝ պարտություններ կրելով Ալեքսանդր Պետրուշինից եւ Վլադիմիր Նովգորոդկինից: Նա գրավեց 108-րդ տեղը:

Վլադիմիր Կլիչկոն պաշտպանեց տիտղոսը

Գերմանիայի Քյոլն քաղաքում IBF եւ IBO-ի վարկածներով գերծանր քաշային կարգում աշխարհի ներկայիս չեմպիոն Վլադիմիր Կլիչկոն իր տիտղոսների պաշտպանության համար մենամարտեց Լեյմոն Բրյուստերի հետ: Բացի աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսի պաշտպանությունից, Կլիչկոյին հնարավորություն էր ընձեռվել նաեւ ռեւանշի հասնել մրցակցի նկատմամբ, որին 2004 թ. WBO-ի տիտղոսի համար մենամարտում ուկրաինացի բռնցքամարտիկը պարտվել էր տեխնիկական նոկաուտով 5-րդ ռաունդում: Այն ժամանակ մենամարտից հետո կասկածներ հայտնվեցին, թե հնարավոր է Կլիչկոն Բրյուստերի կողմից թունավորման է ենթարկվել:

5-րդ ռաունդի սկզբում Բրյուստերը բավական ուժեղ հարված ստացավ եւ թվում էր, թե Կլիչկոն կշարունակի հարվածների տարափը: 6-րդ ռաունդն էլ անցավ ուկրաինացի բռնցքամարտիկի առավելությամբ: Դրա ավարտից հետո Կլիչկոյի մարզավկաները խորհուրդ էին տալիս եւս մեկ-երկու դիպուկ հարված կատարել ու ավարտել մենամարտը: Սակայն ինչպես պարզվեց, դրանց անհրաժեշտությունը չկար: Բրյուստերը հրաժարվեց շարունակել մենամարտը: Այսպիսով, Կլիչկոն ռեւանշի հասավ ու պաշտպանեց աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսները:

Հանդիպումից հետո երկու բռնցքամարտիկներն էլ մեկնաբանել են մենամարտը: «Այդ մենամարտին երեք տարի եմ սպասել: Չէի կարող այսօր պարտվել: Վստահ էի իմ հաջողությանը: Ճիշտ է, Բրյուստերը որոշ անհանգստություն պատճառեց ինձ, սակայն նա արագաշարժ չէր, որի պատճառով տեսնում էի նրա յուրաքանչյուր հարվածը: Զարմացած եմ, որ Բրյուստերը հանձնվեց, բայց համոզված էի, որ չեմ պարտվի», նշել է Կլիչկոն:

Բրյուստերը, որ մենամարտի նախօրեին խոստացել էր նոկաուտի ենթարկել Կլիչկոյին, ստիպված էր խոստովանել, որ մրցակիցն ուժեղ էր իրենից. «Այսօր Կլիչկոն գերազանցեց ինձ: Թեեւ վատ պատրաստված չէի եւ ձգտում էի հաղթել, բայց պարտվեցի: Ցանկանում էի շարունակել մենամարտը, մինչեւ էլ պայքարում եմ մինչեւ վերջ: Սակայն Բադին ասաց, որ ես կին ու երեխաներ ունեմ եւ դեռ հետագայում կարող եմ կրկին այս մենամարտն անցկացնել, ուստի համաձայնվեցի»:

Բրյուստերի մարզավկա Բադի Մակգիրտն էլ հետեւյալն է նշել. «Բոլորը տեսան, որ Վլադիմիրը շատ ուժեղ էր: Գիտեի, որ նա պարզապես ռինգում կարող է սպանել Լեյմոնին: Վերջինիս եւս մեկ ռաունդ հնարավորություն ընձեռեցի, բայց բոլորը տեսան, որ նրա առողջությանը վտանգ է սպառնում, ուստի ստիպված էի դադարեցնել մենամարտը»:

Ֆեդերերն անպարտելի է Ուիմբլդոնում

Վերջնագիծը հատեց թենիսի Ուիմբլդոնի մրցաշարը: Տղամարդկանց մրցաշարում գլխավոր մրցանակը վիճարկեցին վերջին տարիների համաշխարհային թենիսի առաջատարներ, շվեյցարացի Ռոջեր Ֆեդերերն ու իսպանացի Ռաֆայել Նադալը: Հանդիպումն աչքի ընկավ չափազանց համառ ու անհավաս մրցակցությամբ: 3 ժամ 45 րոպե տեւած հոգնասպառ հանդիպումը շահեց Ֆեդերերը: Առաջին խաղափուլում նա հաղթեց 7-6 հաշվով, ապա երկրորդում Նադալը ռեւանշի հասավ (6-4): Երրորդ եւ չորրորդ խաղափուլերն ընթացան գրեթե նույն սցենարով: Կրկին Ֆեդերերը մեծ դժվարությամբ հաղթեց (7-6) ու դարձյալ Նադալը հավասարեցրեց ընդհանուր հաշիվը: Վճռորոշ՝ 5-րդ խաղափուլում Ֆեդերերին հաջողվեց հաղթել 6-2 հաշվով եւ նվաճել պատվավոր մրցանակը: Նշենք, որ շվեյցարացի թենիսիստն արդեն 5-րդ տարին է, ինչ Ուիմբլդոնում իր հավասարը չունի՝ դառնալով հաղթող: Նա կրկնեց շվեդ Բյոռն Բորգի ռեկորդային ցուցանիշը, որը հաղթող էր ճանաչվել 1976-1980 թթ.: Ֆեդերերը հաղթանակի համար մոտ 700 հազար ֆունտ ստեռլինգ կստանա, ինչը 4 տոկոսով գերազանցում է անցյալ տարվա նրա ստացած գումարի չափը: Նադալը կստանա 300 հազար ֆունտ ստեռլինգ:

Կանանց մրցաշարում հաջողությունն ուղեկցեց ամերիկուհի Վինուս Ուիլյամսին: Եզրափակիչում նրա մրցակցուհին Մարիոն Բարտոլին էր, որը «Մեծ սաղավարտի» մրցաշարերում առաջին անգամ էր իրավունք ստացել հանդես գալու վճռորոշ խաղում (6-4, 6-1): Ուիլյամսն Ուիմբլդոնում 4-րդ անգամ հաջողության հասավ: Նախկինում նա ուժեղագույնն էր ճանաչվել 2000, 2001 եւ 2005 թթ.: Իսկ «Մեծ սաղավարտի» մրցաշարերում դա Ուիլյամսի 6-րդ տիտղոսն էր:

Տղամարդկանց զուգախաղում Բրայան եղբայրները պարտվեցին Կլեման-Լյոդրա զույգին (7-6, 3-6, 4-6): Իսկ կանանց զուգախաղում հաջողությունն ուղեկցեց Բլեք-Հուբեր զույգին, որը հաղթեց Սրեբոտնիկ- Սուգիյամա երկյակին (3-6, 6-3, 6-2):

Արմեն Գրիգորյանը հյուրընկալեց Հնդկաստանի դեսպանին

Երեկ սպորտի եւ երիտասարդության հարցերի նախարար Ա. Գրիգորյանը հյուրընկալեց Հայաստանում Հնդկաստանի դեսպան տիկին Ռինա Պանդեյին: Նա շնորհավորեց Ա. Գրիգորյանին նախարարի պաշտոնում նշանակվելու առթիվ, ապա հաճույքով հավելեց, որ լավատեղյակ է նախարարի մարզական կենսագրությանը, հարգում է սամբոյի ազգային մարզաձեւը:

Առաջարկվեց երկկողմ համագործակցություն սպորտի եւ երիտասարդության ոլորտում: Հնդկաստանում նույնպես կա նույնանուն նախարարություն: Լավ կլինի, որ երկու երկրների նախարարները փոխայցելեն միմյանց, կազմեն համատեղ ուսումնամարզական հավաքների եւ ընկերական մրցամարտերի անցկացման ծրագրեր: Ա. Գրիգորյանի լավատեղյակությունը Հնդկաստանի սպորտի ընդհանուր վիճակի մասին դեսպանի համար լսելը հաճելի էր, մանավանդ հնդիկ մականոդների վարպետությունն ու նվաճումները վկայում են մարզաձեւի անոր հիմքերը այդ երկրում: Ա. Գրիգորյանը խոսեց նաեւ Հնդկաստանում փոքրաթիվ հայ համայնքի մասին, նշելով, որ այս տարի օգոստոսին կայանալիք համահայկական խաղերին առաջին անգամ հայտավորված են նաեւ հայ մարզիկներ Հնդկաստանից՝ Կալկաթայից:

Ռայկոնենի երրորդ Գրան պրին

Ֆինն Կիմի Ռայկոնենը դարձավ առաջին ավտոմրցարշավորդը, որին հաջողվեց «Ֆորմուլա-1»-ի աշխարհի առաջնության ընթացիկ փուլերից 3-ում հաղթող ճանաչվել: Ֆինն մարզիկը հաջողության հասավ Սիլվերսթոունում կայացած Մեծ Բրիտանիայի Գրան պրիի մրցումներում:

Մեկնարկում առաջատարի դերը ստանձնել էր Համիլտոնը: Նրան սկզբում հետապնդում էր Ռայկոնենը, այնուհետեւ՝ Ալոնսոն: Վերջինիս հաջողվեց գլխավորել ավտոմրցավազքը: Բայց Ռայկոնենին հետագայում հաջողվեց առաջ անցնել Ալոնսոյից եւ ցույց տալ լավագույն ժամանակը: Երկրորդ տեղը գրավեց Ֆեռնանդո Ալոնսոն, երրորդ արդյունքը ցույց տվեց Լյուիս Համիլտոնը:

Ընդհանուր հաշվարկով առաջատարը Համիլտոնն է (70 միավոր): Երկրորդ ցուցանիշն ունի Ալոնսոն (58):

Պայքարը թեժանում է

Ֆուտբոլի Հայաստանի բարձրագույն խմբի առաջնությունում կայացան 13-րդ տուրի երեք հանդիպումները: Վերջին շրջանում առաջնությունում սկսել են հաջող հանդես գալ Կապանի «Գանձասարն» ու Գյումրիի «Շիրակը», որոնց շնորհիվ հետաքրքրությունը մրցաշարի նկատմամբ գնալով աճում է:

Հաջող մրցելույթների շնորհիվ նշված թիմերն աստիճանաբար մոտենում են առաջատարներին: Այս առումով բավական մեծ նշանակություն ուներ «Բանանց»-«Գանձասար» հանդիպումը: Հյուրերը, որոնց վերջերս մարզում է «Փյունիկի» նախկին գլխավոր մարզիչ Սամվել Պետրոսյանը, երկրորդ խաղակեսի սկզբում երկու հաջող գրոհ կազմակերպեցին, եւ Գագա Թբիլաշվիլու ու Արմեն Պետրոսյանի խփած գոլերի շնորհիվ խաղը շահում էին 2-0 հաշվով: Բայց «Բանանցին» հաջողվեց խաղավերջում հավասարեցնել հաշիվը: 80-րդ եւ 85-րդ րոպեներին աչքի ընկավ Ռոմեո Ջենեբյանը: Սակայն «Գանձասարը», այնուամենայնիվ, կորզեց հաղթանակը: Խաղի վերջին րոպեին թիմին հաղթանակ պարգեւեց Էդիկ Մանուչարյանը (3-2):

Գյումրիում «Շիրակը» 3-1 հաշվով առավելության հասավ «Ուլիսի» նկատմամբ: Շիրակցիներից 2 անգամ մրցակցի դարպասը գրավեց Արտյոմ Բեռնեցյանը, մեկ անգամ էլ աչքի ընկավ Վարդան Բիչախչյանը: Հյուրերից միակ գոլը խփեց Գեղամ Քոչարյանը: Անկասկած, տուրի կենտրոնական հանդիպումը «Միկայի» եւ «Արարատի» մրցավեճն էր: Առաջին շրջանում «Արարատը» հաղթել էր 2-0 հաշվով: Այս անգամ էլ խաղը բավական դիտարժան ու համառ պայքարում անցավ եւ ավարտվեց ոչ-ոքի՝ 2-2: Ընդ որում, «Միկան» պարտությունից խուսափեց վերջին րոպեին շնորհիվ Տիգրան Դավթյանի խփած գոլի: Իսկ մինչ այդ, արարատցիները հաղթում էին 2-1 հաշվով: «Արարատից» աչքի էին ընկել Գագիկ Սիմոնյանն ու Մարկոսը, «Միկայից»՝ Կլեբեր Նասիմենտո դա Սիլվան:

Վախթանգ Դարչինյանը պրոֆեսիոնալ ռինգում անդրանիկ պարտությունը կրեց

Թեթեւագույն քաշում IBF-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոն Վախթանգ Դարչինյանը պրոֆեսիոնալ ռինգում իր անդրանիկ պարտությունը կրեց ու զրկվեց ուժեղագույնի տիտղոսից: ԱՄՆ-ի Բրիջպորտ քաղաքում Վախթանգ Դարչինյանը չեմպիոնի տիտղոսի հերթական պաշտպանության համար մենամարտեց ֆիլիպինցի Նոնիտո Դոների հետ: Վերջինս մինչ այդ հանդես էր գալիս ավելի բարձր քաշային կարգում, սակայն հատուկ այս մենամարտի համար նվազեցրել էր քաշը: 24-ամյա ֆիլիպինցին մրցակցին գերազանցում էր հասակով, ինչը Վախթանգի համար լրացուցիչ դժվարություններ էր առաջացրել:

Ի զարմանս շատերի, առաջին ռաունդներում Վախթանգին չհաջողվեց առավելության հասնել մրցակցի նկատմամբ: Իսկ 5-րդ ռաունդում տեղի ունեցավ անսպասելին: Վախթանգը գրոհի նետվեց, սակայն բաց թողեց մրցակցի ձախ բռունցքի դիպուկ հարվածը եւ նոկաուտի ենթարկվեց: Այսպես արդեն 5-րդ ռաունդում Վախթանգ Դարչինյանը, որ մինչ այդ անցկացրած բոլոր 28 մենամարտերն էլ շահել էր (22-ը՝ նոկաուտով), ստիպված էր ընդունել իր անդրանիկ պարտությունը պրոֆեսիոնալ ռինգում եւ զրկվել աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսից: Իսկ ահա ֆիլիպինցին, որ եւս ընդամենը մեկ անգամ էր պարտվել, 19 հանդիպումներում իր 18-րդ հաղթանակը տոնեց (11-ը՝ նոկաուտով):

Հետաքրքրական է, որ չորս ռաունդներից հետո մրցավարներից երկուսը մենամարտը գնահատել էին ոչ-ոքի (38-38), իսկ երկրորդ մրցավարը 40-36 հաշվով հաղթանակը շնորհել էր ֆիլիպինցուն: Մենամարտից հետո Վախթանգ Դարչինյանը հայտարարել է, որ պատրաստ է ռեւանշ վերցնել ֆիլիպինցուց եւ հետ վերադարձնել աշխարհի չեմպիոնի իր տիտղոսը:

Հերթական մրցաշարը Սեւանում

Շախմատի Հայաստանի ակադեմիան իր հերթական միջոցառումն է անցկացնում՝ Սեւանում 3-րդ անգամ կազմակերպելով միջազգային մրցաշար: «Սեւանա լիճ-2007» մրցաշարի 10 մասնակիցների թվում են գրոսմայստերներ Տիգրան Պետրոսյանը, Արման Փաշիկյանը, Դավիթ Հարությունյանը, Տիգրան Քոթանջյանը, Բարտոլոմեյ Մաչեյան, միջազգային վարպետներ Ավետիք Գրիգորյանը, Հրանտ Մելքումյանը, Յուրի Վովկը, Գոպալը, Լի Չաոն:

Մրցաշարի մրցանակային ընդհանուր հիմնադրամը 3700 դոլար է, որից 1500-ը կստանա հաղթողը: 2-4-րդ տեղերը զբաղեցրած շախմատիստները կստանան համապատասխանաբար 1000, 700 եւ 500 դոլար:

Մրցաշարում կայացել է երեք տուր: Առայժմ բոլորից հաջող է մեկնարկել ուկրաինացի միջազգային վարպետ Յուրի Վովկը: Նա վաստակել է 2,5 միավոր: Առաջին տուրում Վովկը պարտության մատնեց Տիգրան Քոթանջյանին, հաջորդ պարտիայում առավելության հասավ ամենաբարձր վարկանիշն ունեցող Տիգրան Պետրոսյանի (2613) նկատմամբ: Նրա հաղթարշավը 3-րդ տուրում կասեցրեց Բարտոլոմեյ Մաչեյան, որը ոչ-ոքի խաղաց: Վերջինս հնդիկ միջազգային վարպետ Գոպալի հետ 2-ական միավորով բաժանում է 2-3-րդ տեղերը:

Հայ շախմատիստներից 1,5-ական միավոր են վաստակել Ավետիք Գրիգորյանը, Հրանտ Մելքումյանը, Դավիթ Հարությունյանը (Վրաստան) եւ Արման Փաշիկյանը: Անսպասելիորեն թույլ մեկնարկեց Տիգրան Պետրոսյանը: Առաջին տուրում էլ Տիգրանը պարտվել էր Գոպալին եւ միայն երրորդ տուրում առաջին միավորը վաստակեց՝ պարտության մատնելով չին շախմատիստ Լի Չաոյին: Վերջինս կես միավորով եզրափակում է աղյուսակը: 1-ական միավոր ունեն Տիգրան Պետրոսյանն ու Տիգրան Քոթանջյանը:

էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Ծանուցում

ՅՈՒՆԻԲԱՆԿԸ

առաջարկում է բացառիկ պայմաններ

HYUNDAI

մակնիշի ավտոմեքենաների
արտառիկ վաճառքի համար

Հայաստանում «Հյունդայ» ավտոմեքենաների ուղղակի ներկրող եւ միակ դիստրիբյուտոր՝
«ՄԱԳԱՍ Ինվեստ» ՓԲԸ

Պայմաններ՝ «Հյունդայ»-ի բոլոր մոդելների համար

Կանխավճար՝	10 %
Մարման ժամկետ՝	6 տարի
Տոկոսադրույք՝	14 %

«ՄԱԳԱՍ ԻՆՎԵՍՏ» ՓԲԸ

հասցե՝ Անդրյան 60 հեռ՝ (010) 521640, ֆաքս՝ (010) 581607, բջջ.՝ 091-411422, 093-411422, 094-411422
e-mail: magas@arminco.com

ՄՐՑՈՒՅԹ

*Համաշխարհային հայկական կոնգրեսը եւ Հայաստանի ժուռնալիստների միությունը հայտարարում են 2007 թվականի **լավագույն ժուռնալիստական աշխատանքի մրցույթ**՝ Հայաստան-Սփյուռք, Սփյուռք-Սփյուռք կապերի ամրապնդման եւ համազգային շահերի շուրջ հայության ջանքերի մեկտեղման թեմայով:*

Հրապարակված, հեռարձակված նյութերը պետք է բովանդակեն ազգային միասնականության, աշխարհի հետ մեր ինքնության, հոգեւոր հայրենիքի սահմանները ներկայացնող, երկրի տերը լինելու, գալիքի հավատով ապրելու եւ արարելու գաղափարներ:

Մրցանակային հիմնադրամը 8.000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ է:

Սահմանվում են հետեւյալ մրցանակները.

1. մեկ առաջին մրցանակ՝ 2000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ,
2. երկու երկրորդ մրցանակ՝ 1500-ական ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ,
3. երկու երրորդ մրցանակ՝ 1000-ական ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ,
4. խրախուսական մրցանակներ՝ 1000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ ընդհանուր գումարով:

Մրցույթին կարող են ներկայացվել 2007 թ. ընթացքում մամուլում տպագրված, ԶԼՄ-ներով հաղորդված եւ ցուցադրված նյութերը: Կհնարկվեն միայն Հայաստանի ժուռնալիստների միության անդամների աշխատանքները:

Մրցույթի նյութերը ներկայացնել մինչեւ 2007 թ. դեկտեմբերի 31-ը հետեւյալ հասցեով. Երեւան, Պուշկինի 3ա, Հայաստանի ժուռնալիստների միություն:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԺՈՒՌՆԱԼԻՍՏՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ
ՄՐՑՈՒՅԹԻ ԿԱԶՄԿՈՄԻՏԵ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԾՁԲ-07/31» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարության կարիքների համար հայտարարությունների հրապարակման ծառայության ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 650 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» «Բեջ-գալ» ՍՊԸ 24723006615Տ Հ/Հ -ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Ի.Քոչարյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 10.30-ը:

կօգնի դիմանալ ամառվա տաքին

,սարերի զարունը մեկ գավաթի մեջ

ՍԱՐԻ ԹԵՅ

MOUNTAIN TEA ՍԱՐԻ ԹԵՅ MOUNTAIN TEA ՍԱՐԻ ԹԵՅ MOUNTAIN TEA ՍԱՐԻ ԹԵՅ

ՈՒՐՑԻ ԵՎ ԴԱՂՁԻ
ԸՆՏԻՐ ԹԵՅ

25 փաթեթ մեկ տուփի մեջ
և ընդամենը 1-2 րոպեից կարող եք
վայելել ընտիր ուրցի ուրցի թեյ

առնվազն ամիսը մեկ արժե ընտրել բարձրորակը

Մեծածախ գնումների համար զանգահարել 47-27-20, 47-03-63

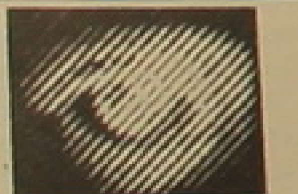

Նորարար փոռձառական
արվեստի կենտրոն
հուլիսի 11-ից - 31-ը
ներկայացնում է
Ցուցահանդես Գերմանիայից՝
«Կովկասում՝ Հայնրիխ
Թեոդոր Վեհլեի հետքերով»
Արվեստագետներ՝
Սոֆի Նատուշկե եւ Ֆլորիան
Բիլեֆելդ
Բացումը ժ. 17-ին
դիտման ժամերը. երկուշաբթի-ուրբաթ՝ 11:00-17:00, շաբաթ՝ 11:00-15:00

«Էկոնոմիկա եւ Իրավունք» կենտրոն
ՄԱՍՆԱԳԵՏՆԵՐԻ ՇԱՐՈՒՆԱԿԱԿԱՆ ՊՐՈՖԵՍԻՈՆԱԼ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԹՐԵՅՆԻՆԳ ԿԵՆՏՐՈՆ

- ✓ *կազմակերպությունների ղեկավարներ, հաշվապահներ, իրավախորհրդատուներ,*
- ✓ *աուդիտորներ, ֆինանսիստներ, հարկային ոլորտի եւ կադրերի գծով մասնագետներ,*
- ✓ *մենեջերներ եւ մարկետոլոգներ*

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ԵՎ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՆԸՆԴՀԱՏԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ
«Էկոնոմիկա եւ Իրավունք» կենտրոն, Մ. Բաղրամյան 24դ , 54-24-81, 54-74-81

USAID|ՀԱՅԱՍՏԱՆ — Հայաստանի հարկային կասարելագործման ծրագիր

Ինքնագնահատման համակարգի վերաբերյալ հարցում իրականացնելու, հարկ վճարողների համար ուսումնական եւ տեղեկատվական նյութերի պատրաստման եւ դասախոսների ուսուցման դասընթացի անցկացման մրցույթ

ԱՄՆ միջազգային զարգացման գործակալության կողմից ֆինանսավորվող Հայաստանի հարկային կատարելագործման ծրագիրը հայտարարում է մրցույթ՝ ինքնագնահատման համակարգի վերաբերյալ հարցում իրականացնելու, հարկ վճարողների համար ուսումնական եւ տեղեկատվական նյութերի պատրաստման եւ դասախոսների ուսուցման դասընթացի անցկացման համար կազմակերպության ընտրության նպատակով:

Հայտերի ներկայացման հրավերը ստանալու համար, հետաքրքրված կազմակերպությունները կարող են դիմել՝

Մհեր Մանուկյան
Հաղորդակցության ավագ մասնագետ
Հայաստանի հարկային կատարելագործման ծրագիր
Հայաստան, ք. Երեւան, 15,
Խորենացու 7, 412 սենյակ
Հեռ. (374 10) 53 86 28, 58 36 47
Էլ. փոստ՝ contact@bah.am

Հայաստանի հարկային կատարելագործման ծրագրի աշխատանքային ժամերն են.
- երկուշաբթի օրվանից մինչեւ հինգշաբթի աշխատանքային օրերին՝ 9:00-ից 18:00, ընդմիջում՝ 13:00-ից 14:00,
- աշխատանքային ուրբաթ օրերին՝ 9:00-ից 17:00, ընդմիջում՝ 13:00-ից 14:00:

Հայտերի ներկայացման վերջնաժամկետն է 2007թ. հուլիսի 16-ը, երկուշաբթի, ժամը 14:00:

Մրցույթի վերաբերյալ հարցերը հետաքրքրված կազմակերպությունները կարող են ուղղել 2007թ. հուլիսի 11-ին, ժամը 15:00-ից 17:00՝ Հայաստանի հարկային կատարելագործման ծրագրի գրասենյակին՝ վերը նշված հասցեով:

«Վահագնի» թաղամասում գործող **«Սիրանույշ Եղիազարյան» դիվանագիտական դպրոցը** կատարում է 2007-2008 ուսարվա ընդունելություն:

Դպրոցի կազմի մեջ ներառված են երաժշտական, շախմատի, սպորտ դպրոցները: Դպրոցն ապահովում է փոխադրամիջոց եւ սնունդ:

Հեռ. 398104, 091.427224
www.diplomaticschool.nt.am

Job Vacancy Announcement

The EC funded project «Support to the Establishment of the Twinning Program Administration Office (PAO) in Armenia» announces opening for the following position:

Post Title:	Project expert / Assistant
Starting Date:	July 18, 2007
Duration:	One year until July 2008
Location:	Yerevan

Responsibilities:
The incumbent, under supervision of the EC expert, will be responsible for:
- assistance with the project implementation;
- organization of the seminars and other practical issues;
- translation and interpretation;
- assisting in collaboration between the PAO, ministries, the European Commission and the EC Delegation on all EU related activities.

Qualifications:
- Good knowledge of the Armenian public administration system and the European Commission structure and procedures;
- Ability to analyse problems, make recommendations. Express ideas clearly and concisely, both orally and in writing;
- Fluency in Armenian and English;
- Advanced university degree in economics, business administration, public administration or related field;
- Proficiency in the usage of computers and office software package (MS Word, Excel, Power Point) and competency in the handling of web based management systems (Internet, Intranet);
- Working experience in international cooperation projects would be an asset.

Please send your CV and the motivation letter (in English) to konstante@apollo.lv or deliver to the Ministry of Finance and Economy (1 Melik-Adamyan street, Yerevan, Armenia 0010, room 353) to the attention of Ms. Ruta Konstante till **July 16, 2007**

«ԻՆՆԱ-Գրուպ» ՍՊԸ-ն Երեւանի «Ադամանդ» արդյունահանման բորսայի հարթակում կազմակերպում է «Երեւանի ՁԷԿ» ՓԲԸ-ի կողմից ներկայացված գույքի աճուրդային վաճառքը

Հասարակական տարածք (խանութ), ընդ. մակ. 288,9 քմ, հող. չափը՝ 0,0395 հա: Հասցե՝ ՀՀ, ք. Երեւան, Արցախի 3 նրբ. N 3

Մեկնարկային գինը՝ 3500000 դրամ:

Աճուրդը փակ՝ ընկերության աշխատակիցների միջեւ: Փուլերը դասական եւ հոլանդական եղանակով 10.08.2007 թ.-ից յուրաքանչյուր երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ, ժ. 13.00 մինչեւ 30.08.2007 թ.-ը ք. Երեւան, Ագաթանգեղոսի 6/1 հասցեում: Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել Բորսա՝ հեռ. 56-31-15, 56-52-28:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Երեւանի թիվ 7 հատուկ դպրոց» ՊՈԱԿ-ը (պատվիրատու) «Հ.7Դ-ԳՀԱՇՁԲ-1-07» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **«Երեւանի թիվ 7 հատուկ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի մասնակի շինարարական վերանորոգման աշխատանքների ձեռք բերման նպատակով**: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 650 ՀՀ դրամ փոխանցել ՎՏԲ Հայաստան բանկ Հ/Հ 16040209566Տ հաշվարկային հաշվին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Ծառավ-աղբյուրի 14:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 11-00:

Գնանշման հանձնաժողով

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունեություն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետութեան 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Հակոբ Աւետիքեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրուած է տպագրութեան՝ 9.07.2007, գինը՝ 100 դրամ, տպագրում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում՝ Արշակունյաց 2: